

F.56
s. 12

Akadeemiline Põllumajandusline
Selts

Akadeemilise Põllumajandusline Seltsi
kõnele-aruustaste toimikanna keasolenute
protokollid.

2. mar 1925 - 8. veebr. 1927, 19. märts 1929 - 6. detr.
1930

103l. (2 kaustikud)

556

272

(I)

ATP: kände ja
arrustuste forminne

Postinolliraamat

2 märtsil 1925
8 webr 1927.

1
1.
Pöytäkirja No 1.

APSi: kōnide ja arvustuste loimnoma
asutamine koosoleku 2. juulil. APSi:
muutes k. 9.30 öhtul.

Koosoleku avab ja koosolekut juhatab mõtte-
algataja A. Käschie. Koosolekule on ilmunud:
dott. Piine, mr. mr. Käschie, Kändner, Vask, Jocabson,
Tomson, Jürpe, Mungu ja Roges.

a) Algataja Käschie tutvustas koosolejaid
lühidalt loimnoma teoannetega, millesse
koosolejad tunnustavad vastuvõetavaks ja leavad
loimnoma asutamine soovil, ka olvad. Arvusta-
-tusse ühes käälit kōnide ja arvustuste loim-
-noma asutada.

a). Jõgnub kodukorra vastuvõetumise milles
Käschie poolt kava on esitatud. Kodukord
võetakse järgmiseks kordaks vastu.

2
-mised kokkataluud liigeti oru peale vaata-
-mata, kui koosoleku teadavuse vähemalt 5
päeva eelne ei avalikult teadavaks tehtu
§10. Kõik küsimused otsustatakse lahtisel
hääletusel liht hääletusega.

Määrus: Toimkonna kodunorra muu-
tusel ja Toimkonna loovideemusel see
korviline 2/3 liigeti nõusolek.

17. juhatus.

§11. Toimkonna tegevuse juhtimises ja
asjade ajamises toimkonna kodunorra ja
A.S. poliitika piires valit iga semestri
esimene aspaajamise koosolek 3-me lisa-
lise toimkonna juhatus.

§12. Juhatus koosolek ei otsusta ku-
-line, kui nend juhatus liigeti koos, nende
hulgas esimene ehk teine aspaaj.

§13. Toimkonna semestri aruande eri-
-lob juhatus semestri aspaajamise koosole-
-kuse ühes sellega semestri tegevuskava.

3
5
A. Revisjoni komisjon.
§14. Toimkonna tegevust reviderib A.S.
revisjoni komisjon
H. L. reviderimise.

§15. Toimkonna loovideemusel see korri-
-lik 2/3 Toimkonna liigeti nõusolek
§16. Toimkonna loovideemusel loheb
Toimkonna korvades A.S. l.

3) Toimkonna juhatusse valitakse kss. Käskis,
Mungu ja Osk.

4) Otsustatakse toimkonna asutamisest A.S. l.
teatava ja kodunorra seata eest.

5) Igal toimkonna liikmel tehakse kohustus
nõusolekul semestri vähemalt üks kord ehk
arvestusliku kõne pidada. Kõne ehk arvestuse
teema tuleb teadavaks teha järgmisel koosolekul.

6) Otsustatakse, et kõnelised, kes toimkonna
nimel väljastpool saavad kõnelise, peavad kõnet
toimkonnale enne teatava, et tarbetuks
kõnet enne toimkonna kinnisel koosolekul
lähi korvades.

7. Püüakse korraldada ligemal ajal suuremat arvustust korraldada meie põllum. ajakirjanduse üle.

8. Ksv. Kõrre võtab eesote arvustuse, Põllumehe kalendis käsiraamasaat 1925a.

Protokoll 2.

APS: Kõnede ja arvustuste komisiooni koosolek 10 märtsil 1925a.

Koosoleku avab ksv. A. Käsebir, ~~Käsebir~~ kes ka koosolekut juhatab. Protokollesseb Aug. Alluuga. Osa võtavad komisiooni liikmed: dots. Ronne, ksv. ksv. Käsebir, Kõrre, Tomson, Alluuga, Roger, Jacobson; külaliskõnede: Ksv. ksv. Oja, Rummo, Martinson, Käbin, Keskkõnede, Pullerits. Vähesed kolm on soovi avaldanud komisiooni liikmes astuda ja koosolek võtab nad lühikesest vastu.

Ksv. Käsebir küsib, kuidas on lugu teemadega, mis üles seat. kas on komisiooni liikmed enestele juba

vastavad väga valunud. dots. Ronne soovib teada, kas mõni komisiooni liige APS. koosolekul avalikult ei esineks. Et APS. praegu kõneljateist püüdnud ole, siis ei ole tarvidust seda sündislikuks teha. Kui aga keegi komisiooni liigetest soovib APS.-i koosolekul kõnega esineda, siis võib ta seda teha. Teemades sooviteb dots. Ronne võtta üldiseid küsimusi, nagu karja söötmine, maakarimine jne. ja need nõnda ette kanda, nagu teeks seda referent kõneldes maal tegelike põllumeeste keskel.

Eelab, käsitab ksv. Käsebir arvustuse tehnikat. Ta soovibab kriitilisemsel tähele panna järgmisi põhimõtteid:

- a) käsitade enne teese jne. negatiivsed külged ja siis lõpuks teese positiivsed pooned;
- b) Kas pealkiri vastab töö sisule;
- c) kas on töö üksikud osad omavahel proportsioonis;
- d) keeleline külg, stiil;
- e) teese tehniline külg (trükkvead jne.);
- f.) Kas leidub teoses vasturääkivad kohad;
- g) Missuguses kõneviisis ehk toonis on teos korjatud, kas on palju raskelivaid tooni;

h) Kui suvel määrati on tarist. võrre kiirandust;
 i) uuringumeetodid, missugused on taristatud.
 Sellele järgnes esiu üldine arvestus. Tuleks see ära
 näidata ümberlõikata väärted ja nimelt missuguse
 kiiranduse järel seda teha. Samuti tuleks teha
 panna pöörata sellele, missugused eriarvused au-
 tar välja püüdnud, kas on nimetat. teguvus ärgustatud,
 ehk ei; autor: enese eriarvused, kas on need küllalt
 põhjendatud pe.

Neile põhimõtetele ^{koostab} soovitab dots. Rönne määrata
 enne üles seada kün. must, mis seoseskiht teha
 teost arvestada, mis oleks arvestuse siset. Autori haa-
 ramistest lastikata arvestuse puhul tuleb hoiduda.
 See võib edaspidiste teoste olumuse koostes seema
 pauda.

Lõpus otsustatakse APS. puhatuselt paluda 500.-
 mk. toomrouna kantsel: kuludes ja ksv. Käbiu:
 ettepaneeul, käeldamõpetuse kursus forme panna.
 Vastavate õpetajate muetsemine ja korralduste tege-
 mine jäet. toomrouna lügete koostes.

Järgmine koosolek otsustat. pidada 17 III - 25, laktne
 ksv. A. Käsebie: rüütikaga Jürmann: "Umbrohud"
 kohta.

Protokoll nr 3.

juhatare koosolek 10^a märtsil 1925. Koos ei
 võinud lõpped.

1) Väitame vastu uutena liigetena: Käbiu,
 Pullerits, Kersnõla, Rummo, Lang, Hrook
 ja pr. Martti.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
 Aug. Munge.

Protokoll 4.

APSi Kõnede ja arvestuste toomrouna
 koosolek 17. märtsil 1925 a.

Koosolek algab kell 1/2 8. õhtul. Päevakavas ksv.

A. Vask: kõne teemal: "Meie talu majandusüles-
 sena". Kõne kestab ligikaudu pool tundi. Järgne-
 vad lah. rääkimised. Dots. Rönne tähendab, et kõ-
 net võib arvestada esialgselt, kui ka tehnilisest
 küljest. Tehniliselt osutusid järgmised puudused:
 tuleb enam vaadata publikumile, konspekt. mitte
 publikumile näidata. Sõnade väljendusel tuleb rõh-
 kida.

keem vaket pildada, siis on arusaadavam. Kõne-
lehel särmedega mitte mängida; kätega võib
veid üsrukuid kotti. kõnes rõhutamises alla rõhpu-
sutada. Konspekt olgu võimalikult väike, koos-
negu üsrukutest punktideist. Lüh üsrukaspalome
konspekt on tavalisem. - Üldiselt ol. kõne
lüh tagasihoidlik ja tase.

Pullerit: Kõne ei vastanud teemale. Võtles lüh
palju mõtteid kokku, siis pildanud püüduna
küll mõne üsrukaspalisema ~~tar~~ küsimusega.

Käsitöö: Kõne ol. rohkem Eesti talu rümpeldus
ja õet. sissepuhatus kõnele. Tulenxus tulus
võtta küll rohkem konkreetsemad küsimusi: kä-
sitöölisele ja põjalikumalt. Kõnes ol. rohkem kaht-
levat kõneviisi, millest tulus hoiduda. Üldi-
selt jäi kõnest hea mulje.

Pr. Marten: Keeleltselt olid mõned vääratusid.

Ronne: Väga tähtis kõne puues on tehniline
külg. On viimane halb, jääb hea sõnu tema
vaipu.

Käsitöö: See olemb publikumist. Maal kõnele-
des on tehnilisel küljel suurem tähtsus, kui seal.

Kõne sõnu kotta teib kev. Hirsch märkuse, et
ei ole õige, nagu ei tuntuks praegu põllumeeste
keskel tarvidust kutsehariduse järele. Käesoleval
momentil on see eot. suv.

Vase: Ma tähendasin referaadis ka, et elame
praegu murranu ajajärges.

Kõne kotta enam sõne ei võeta.

Ronne: Kas võiks kõne üht osa ette kand-
mise tehnikat mõttes korjata.

Referent on sellega nõus ja kannab ühe osa
kõnest uuest. ette.

Edele: võetakse vastu järgmised soov avaldused.

- 1) Iga kõnelija esitab eelmisel koosolekul puha-
tusele oma kõne lühikese konspekti;
- 2) Kõneaines valitagu kitsam küsimus, aga
nõnda, et sellest selge pilt saaks. Kõneaines
Soovtari oleks valida teemidest enam praktilis-
küsimusi.
- 3) Kodukorra §7 puues oleval märkust järeltõlkes
sellega, et püüdumise põhjus formakonna koosole-
kult tuleb kõrge hõlgu 7 päeva pärast puhatusele
teatada.

4) Tomkonna koosoleud algavad igakord punkt
kell 7 õht. akadeemilise ühingu.

Protokoll nr 5.
Lühikese koosoleku 17^{ae} märtsil. Koos-
olek on karsk ja karskist.
1) võetakse vastu Liinikonna liigetus
kõr. kääri P. ja Semsonat jng. Jõhnu.
[Signature]

Protokoll nr 6.
Üldkoosolek 21^{ae} märtsil
Otsustatakse teos "Tartomaa" arvestust
pidada Olap.
2) Otsustatakse komisjale A. Tomsonile, kes
pidi referenduma, kuid teadmatuse põhjusel ettepan-
nuta pändus, märkus teha ka B. Langile, kes
võttis teinü tänuvõle koosolekale, kuid samuti pändus,
otsustatakse märkus teha koosolejate nime.
[Signature]

7
Protokoll № 7.

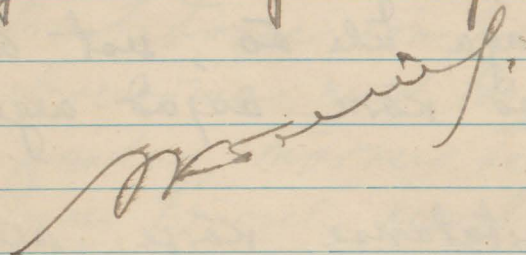
Kinnine koosolek 21. aprillil 1925 a.
Päevakorras ksv. A. Jürje'i kõne "Põllutöö kanda-
mised Eestis".
Kõnelyä käsitleb ja selgitab lühidalt küsimusi,
kuidas vaadata põllutööle Eestis aja ajal, kuidas
praegu ning lõpuks missuguses võiks see vaa-
de kujuneda tulevikus. Kuigi põllutöö, kui kõrge
taseme ja osust nõudev töö, varem koguni
põllumuste eneste poolt tunnustamist ei
ole leidnud ja osalt veel praegugi ei lea-
lootab referent sünni, et tulevikus nimeta-
tud arusaamata vaade kaob ja Eestis, kui
põllumajandus lase sügä, põllutöö ^{meh} kutsut
kõrgelt hinnatakse. Sellesugusele arusaamisele
põlvkonn ei sünni aja üle töö, sest Eesti
vanasõna järel käivad kõne asjad aegamöö-
da".

Lähiväärtustel käsitletakse kõrge pealt
kõne tehnilist külge. Lehtakse, et kõne tem-
po oli lüh küre, palju sõnade lõppudest
läsüd kaduma, kõnes tul. ette kaardama

ja pealvõti ei vastanud teemale. Koosolijate
sõbral kardab referent vähe algusest peale
kõnet.

Kõne sisut arvestades, leitakse, et kõne-
leja ei ole faktide ettevaatlikel põhjusel,
millest esimesed tingim. nimetatud, seda algs
pidanud, arvesse võttes aja rõhkust, kas
või mõeldamisesi tegema.

Põhjusel, mis meil põllumehke kutset
madalalt hinnatakse, arvab Käsebir olevat
mille tööarvust ja majandusl. si nong
sots. alused olused, vaid põllumehke kutse-
harduse puudust. Vümanne fakt ei lüha
põllumehel küllalt edusalt uusi töö metoo-
de ja võtteri põllumajanduses kasutada.

 Aug. Allinger

⁸
Protokoll 8.

I. avalik üldkoosolek 23 aprill. 1925 a.

Päevakorras kogutis „Eest.“ Tartumaa majandus-
lise osa kirjelduse arustamine.

Koosolekut avab ja juhatab ksv. E. Roger. Esimesena
referent „Tartumaa“ majanduslise osa kirjelduse kohta
üldiselt ksv. A. Käsebir. Ta tähendab, et majand.
osa on käseldava teos pargut. teisele kohale, jär-
jekult on antud talle küllalt fakts koht
raamatul. Lõgemelt vaadates ja teiste osadega vä-
rdeis, on majandusteadl. osale lüh vähe ruum
antud.

Käsitlemisel raamatul on halb, võet. ots tarbetu
ruumi raiskamine. Alles pidanud mille kõne uuesti
ütlugema, vaid üs. kute kihelkondade kirjeld-
dusel ainult erinevad pooned ära märkima.
Ka on kihelkondade kirjeldus putust. laad. l. me,
puuduvad konv. etandmed. Lõgemiseks on
see hea, aga et raamatul ka terve ots. tarb,
sü on see suur puudus.

Edasi asub kõnelija kihelkondade arustusele,
tunnus ette oga kihelkonna kohta eraldi puudu-
sed põllumajandusl. ise kirjelduses.

Järgmisena refererib koosvõtliga A. Maagiste
"Tartumaa" karjandusosast. Ütleb samuti, et
"karjanduse kirjeldusele pühendatud % on teose
üldiselt vähe. Üldiselt leidub leheülg, kus
esitatakse Tartumaa loomade arv, jagunemine
kõrde järve ju. 1822a. Rõigi statistika büroo
andmetel. Need andmed on vananenud. —
Leiduvad mõnesugused absurdumid, näht. Angli-
früsi kõngu loomad. Nüüguust kõngu ei ole.
Samuti ei saa pastade loomi vere järvele, nagu
see raamatus tehakse.

Peatab, edasi, üheskünte riiklikudade karjan-
dusosa kirjelduste puudustel.

Lähivõttes saab sõna mag. J. Rumma
"Tartumaa" peatoimetaja, kes näin põhendamata
süüdistused ja etteheited tagasi tõrjub. Teost
kartsib ka üldiselt. Rant. Kui mitmelt poolt,
nii keegi arustajate, kui ka kartjate poolt,
mitmel puhul sõna võetud ja loetust avaldatud,
et tulevikus ilmumisel olevate teoste koostu-
seadmisest ka arvatundjad põllumajanduse alalt
osa saavad võtta, lõpeb koosolek õõsel kell 1/2 12.

[Handwritten signature]

Protokoll N 9.
Kõnede ja arustajate tmk.
Kinnine koosolek 28 apr. 1925 a. k. 1915

Päevakord:

1. Ysi. Joh. Kulleritri referaat:
1. Põllumajanduslike ehitused
2. Jooksvad asjad.

[Handwritten signature]

Kõnetehnika kohta võtavad sõna:

- KW. Gross. Farwilia kõne algul äelda refer. teema.
- "Kisebier. Hüütused peavad vastama kõnele
- "Velbaum. Kõne peab olema ühtlasem ja hääl olema
kooskõlas sisuga.

KW. Gross — Sisu kohta: Kõnnete aseendi, järele
peab silmas pidama ja tähelepanu esitama
tähtsamad nõuded ja sisu minema üksik-
asjade juure, mis aga kõnes vastupidi oli.

KW. Kisebier Referaat oli rahuldav. Tänu referentile.
Jooksvad asjad: B. Lang, G. Semikor, P. Käer järeleandumise ja koosoleku
pöörde neude poole järelepanemise ja põhjuste üle

Kõnede ja arustajate tmk. Kinnine koosolek 28 apr. 1925 a. k. 1915

10
Protokoll N 10.

Kõnelijate ja kirjutuste toimk. viimane koosolek 5 mail
k. 75. Arvustus jst. Kiirrakilt "Tõllumehe kalendri
käsiraamat 1925" kohta.

Arvustus peatub val. käsiraamatku kohta üldiselt,
tema väline vormimine põhineid ^{taht} ~~afidid~~ ~~horas~~ et
arvustajate osa oleks edaspidi ootamatult, kui
arvupidamine taludes kolme. Peatub lihtselt insi-
rute kirjutust juures jaksvas osas.

Lõpivõtteimistel võtavad sõna mr. Käsebier,
jr. Martin ja hra dots. Piine lihtselt mõningatel
punktidel.

Lõppõnnes taludab mr. Käsebier, et kuna käes-
olev koosolek kevadsemestri viimane tuleks koos-
olejal, samuti ka teistele liigtele sooritada tulevaks
semestriks tööd suvel ettevalmistada iseenamisi arvustus-
tis tööd. Tuleb meelde, et on juba kavatsus "Pilli-
nehi" viimase aastak. arvutuse.

Võetakse vastu seisukoht, et töö ürajutada
insinijete vahel, ja selle korraldamine jätta ~~kor~~
toimkonna viimale.

Järgmiseks alguseks määratakse 22. IX.

Ks. Käsebier arvab, et kui leidsime soovijaid
mõne avalikule arvutusele seda suvel, ka
võiks korraldada.

Koosolek lõpeb k. 8. toimk. esimehe
sooviga häns. eltsalvaks sinis.

Käsebier
Fullerts
Kellart

Protokoll N 11.

Kõnelijate ja arvustajate toimkonna puhatusel
koosolek Fõnterbol 1925. k. 8 öhtul.

Uute liikmetena võetakse vastu M. Gross, F.
Vellbaum ja E. Tael ning P. Abram, A. Luba-
kooder ja J. Känd.

Gross
Känd

11

Protokoll N° 12.

Kõnele ja arustuste koimkonna koosolek 7. okt. 1925 a.
Koosoleku avab ja juhatab Ks. A. Käsebier. Võetakse vastu järgmine päevakord: 1) Töökava arutamine
2) Juhatusse valimine.
3) Läbirääkimised.

Arustatakse edaspidi koosolekuid pidada teisipäeviti.
Algas kell 4 1/2.

Kõnele tehnilist osa arustatakse, ka lahtise koosoleku puhul kinniselt arustada. Kirjatoimetajale tehti kohuses kaustis korraldada, kõnele ja arustuste juhtnõuude kohta, eluisti koosolekute materjali alusel.

Asutakse teemide valimisele; Ks. Hiisverk võtab teemi „Seemnevilja peitsimine“, Ks. Hiisoh „Majapidamine Jämsä-Peetri talus“. Ks. Pullerits lubab osa võtta „Põllumehe“ arustamisest.

Juhatusse valiti: esimehes, ühel hääl, Ks. A. Käsebier, kirjatoimetajaks: A. Zuharsooder, laekahoidjaks: B. Taal, kandidaatideks: J. Känd ja J. Tohver.

Koosolek lõpetab kell 9.30.

A. Zuharsooder

Protokoll N° 13.

Kõnelejaite ja arustajate koimkonna juhatusse koosolek 13. okt. 1925. kell 6. öht.

Uutereks liikmeteks võetakse vastu: O. Matson, J. Yürjensson ja A. Ruderstöm.

A. Zuharsooder
Erms Steen

Protokoll N° 14.

Kõnele ja arustuste koimkonna kuuine koosolek 13. okt. 1925 a.

Päevakorras Ks. Hiisohi kõne: „Põllusaaduste kasutamine Jämsä-Peetri talus“. Kõneleja selgitab üldist põllumajanduslist tasapinda Peetri kihelk.

Läbirääkimistel avaldatakse järgmisi arvamisi:

J. Känd: Kõne oli süstematiline, ilma mingi kavata. Ei vastand teemile.

J. Pullerits: Ei vastand teemile. Ilmgisugune kava siiski oli. Toob veel mõned vastuväited hobuste kohta.

A. Zuharsooder: Kordab eelkõnelejaid. Toob mõned sisulised vastuväited.

A. Käsebier: J. Yürjensson: Vaidleb vastu kõneleja väitele,

ilmsa sönnikuta ei saa läbi. Saavat väga hästi läbi kunstönniku abil.

A. Käsebiel. Kõnes püüdis loogika ja sisu. Selle tõttu kõne üldiselt nõrk. Toob üksikuid näiteid. Tehnika oli häa.

A. Lühakoodeer: Teel märkuse reele kohta. Mitmuse partitiiv järgkindlalt vigane. Toob näiteid.

A. Käsebiel: Lääbiväärinisti all ei ole eelkõnelejat ronnaka. Ei ole õige Kirgusteini väide, et ainult kunstönnikuga läbi saab.

4. Käänd. Kõnleja poolt ettepooldatud talu hind, 500.000 m, on madal.

Asutakse teemide valimisele. Järgmises koosolekus määratakse kindlaks kv. kv. A. Lühakoodeeri kõne: „Uaine agronoomina“ ja Kiisveri kõne „Seemnevilja peitsimisest“.

27. I kõnelevad kv. kv. 1. Käänd: „Tähepanekuid ja arvamisi Filistvere põllumajandusest“ ja 6. Tael: „Väikepõllupidamine ja selle positiivsed ja negatiivsed küljed“.

Võetakse vastu järgmised otsused:

1) Toimkonna liikmed võivad koosolekult lahkuda ainult juhatusel loaga.

2) Kes enne koosoleku lõppu tahab araminta peab

12
sellest juhatusel, enne koosolekut, teatama.

3) Põhjusest hiljaksjäämise korral tuleb mure, esimese 15 min. eest 25 m., pikema aja eest 50 m, A.P.S.'i kodukaunistamise kapitali heaks. Kas hiljaksjäämise põhjused mõeldud, otsustab juhatus. Põhjused tulevad hiljemalt 7 me päeva jooksul kirjalikult teatada.

4) Soovitavaks tunnustada, et kõne saaks enne peetud selmelikmelisele komisjonile. Lahtise koosoleku puhul oleks see suuduslik. Komisjoni liikmed määratakse nimekirjast järgkõrres.

A. Lühakoodeeri kõnet komisjoni tulevad: 4. Käänd, A. Käsebiel ja Kiisver. Komisjoni koosolek pühapäeval kell 1/2 3.

Võetakse vastu protokoll nr 10. Koosolek lõpeb kell 9.15 m.

A. Lühakoodeer

Protokoll #15.

Kõnede ja arustuste toimkonna koosolek
20. okt. 1925a. algus kell 6³⁰ puhatal em. kirkus.

Päevakor. 1. Kõn. Lühakooderi avalik kõne
"Naine agranoomina" 2. Kõn. Kuisviki kumme
kõne "Kummevilje peitmine" 3. Tähtsääksi-
mised. 4. Lõpetavad arjad.

1. Kõn. Lühakooder peatab lühidalt naine
füsioloogiliste ja hingeliste annuste puus
ja lütab et naine agranoomina on
räämitu räästlema mas agranoomiga.

Nais- ja mas agranome võtab kokkumõeld.

Tähtsääksimised loomakse naine ei-
lini üks andeid murekõnemas, nähes et
naine on kodu oma erialatel produktiiv-
sem kui agranoomina praeguse riide
toovitakse naisele majapidamisi roole.

Tähtsääksimised on enam võhku inklekad.

[Handwritten signature]
A. Lühakooder

Protokoll 16

Kõnede ja arustuste toimkonna kinnine koosolek
20. okt. 1925a.

Päevakorras 1. Kuisviki kõne, Kummevilje peitmisest.
Kõnede algus sõnadega "Tähtsääksimised pead siin leiba sööma".
Selgitab ja kirjeldab lühidalt tähtsääksimise, ja kudes
nende vastu võitleks kummevilje peitmisest abil.

Tähtsääksimised all võtavad kõne.

1. Põllurid; Oli. hädapause

A. Lühakooder; Oles võimud ^{reheer} (Põllurid) ääride.

Kõne näe. bi peatand kõvalisil arjad.

A. Käesil: Kõne väga näe. Kõnema paras. Hädapause
ei olnud mitte palju. Põllurid oli väga näe. Võib saadate,
kui eeskuju kõne peale. Selitus populaarne, täiesti valus-
line ja arusaadav.

Protokoll #17.

Kõnede ja arustuste toimkonna juhatus koos-
olek 27. okt. 1925.

Liikmes võeti vastu A. Ruderström.

[Handwritten signature]
A. Lühakooder

Protokoll № 18

Kõne ja arutuste koostamine kinnine koosolek
27. okt. 1925. Koosoleku avab A. Käsebir, juhatab
H. Kivistvere. Tänavakorras kõnes kõnet: B. Taelalt:
"Näirepõllumajandus ja selle positiivsed ja negatiivsed külgi" ja M. Kännult: "Tähelepanekuid ja arvamisi Fikstvere põllumajandusest". Tänavakorda täiendab A. Käsebir järelevalve küsimustega.

B. Tael seletab oma kõnes lühidalt näirepõllumajandust ja selle positiivsed ja negatiivsed külgi. Käbirääkimiste all avaldatakse järgmisi arvamisi:

M. Vass; Lause lõpus nõrgad. Tael ühe riisulise küsimuse ühe tunni jooksul jäänd soja nõhke

H. Pullerits; Sissejuhatuse ja lõppsõna puudused.

A. Tuharooder. Kõne oli korralis. Ka keeleliselt rahuldav.

Käsebir; juhib tähelepanu tehnilistele puudustele.

H. Kivistvere; Tundes informatsiooni. Arvud olid liig küüsti öeldud. Tähtsamad arvud peanid olema ka diagrammina. Kõne juures oli suure nägu. Kirjaste komarade ja sõnade vahel puudus vahet. Muidu laduselt ja värselt ette kantud.

Järgmisel M. Kännu kõne; Tähelepanekuid ja

arvamisi Fikstvere põllumajandusest. Käbirääkimiste all avaldatakse järgmisi arvamisi:

M. Vass. Elterijutuse juures liig rikkis, väärne liig rikkiselt, väärne arvude juures ei monotoonne.

Toumas küsis kuidas on lugu küspõllumajanduse arendamisega.

Hirsch; Mis tegemine on põllupidajad?

Pullerits; Teie mõned tehnilised märgused. Avab et andmeid oleks pidanud võrdlema.

H. Kivistvere juhib tähelepanu tehnilistele puudustele peale, mis enamasti saavad vahi B. Taela juures.

Lõppõnna M. Kännu kõnele koosolekuid arutuste eest ja vastab küsimustele.

Määratakse kindlaks kõne teemid. Järgmisel koosolekul M. Tõhve lahiline kõne "Põllumajandusest Wigelast".

A. Tuharooder

Protokoll № 19.

Kõnede ja arutuste loimukonna lahtine kõne-koosolek 11. nov. 1925. Kõneleb ksv. G. Tohver teemal: "Põllumajandusest Hiigales".

Kõneleja selgitab põllumajandust Hiigales, kus ka Hiigela üldist olukorda.

Jäbirääkimiste all midagi olulist ette ei jõudud kõne kohta arutada ksv. A. Käskier järgmise etuse: kõne oli loogiline. Ettekirjutuse juures oli kõneleja küll vähe kiinni. Muidu rahulik. Mää oli, et praktilisi näidiseid. Mää ja rõhufamine olus võinud suuremad olla.

Määratatakse kindlaks ksv. Toivoni kõne 10. nov. 1925; "Viljakaitseamisest".

Koosolekule jäi hiljaks ksv. E. Roper

A. Juhkander

Protokoll № 20

Kõnede ja arutuste loimukonna lahtine ^{arustus} kõne-koosolek 9. nov 1925. Tõlumehe "1922, 1923, 1924 ja 1925 aastanäitude kohta".

Koosoleku avas ja juhatas ksv. A. Käskier. Osustatase läbirääkimisi pidada iga rühma järel. Kõnelejad järjekorras!

Ksv. Islas; "Majandusteadlised küsimused ja rahvalaborid".

Ksv. Käskier, "Ühistegusest"

Jäbirääkimiste all keegi majandusteadliste küsimuste kohta sõna ei võta

Taimeteadluse alal kõnelejad:

Ksv. "Gross; Väetamisest"

Ksv. Roper, "Metsapandusest ja sotsialismist"

Ksv. Santoson, "Metsaõnne"

Ksv. Fuller, "Põllukoristad ja marjad"

Ksv. Käskier, "Taimeteadluse küsimus"

Järgnevatel läbirääkimistel võtab sõna ksv. Islas:

Ksv. Roper ütles, et metsapanduse alal midagi jõuduvat. Mäi amsaamatus mis sinelt.

Ksv. Roper. Jõuduvad artistid, mis kaitseks prak

Alisi maaparanduse võtteid.

Edasi kõnelevad:

Kw. Tamme; "Teravilja kasvatusest"

Kw. Jakobson; "Linnulipad"

Lärganud läbirääkimised. Sõna võtab Kw. Eslas Seemneture ülevaates olid sellepärast ainult Eesti Seemnevilja Ühiseuse hinnad, et teised ei ole veel saadud ei ole. Saagiandmeid ei ole farvidest avaldada, kuna need niigi statistika büroo poolt juba avaldatud. Ka ei avalda meie oma saagid mõju harrastajate jaoks.

Edasi kõnelevad

R. agr. Martin, "Tervise osast"

Kw. Helitar, "Seeraväetusest"

Läbirääkimiste all võtavad sõna

Kw. Eslas: Väidab Kw. Helitarile vastu. Toidunorme ei ole kohane tunna. Ajariias peaks olema enam feronvad rüsimused. Pealdab Daani ja Rootsi orientatsioon.

Kw. Helitar. Toidunormid on ka päevaküsimused. Nad on esile toodud, nad on esile toodud, kuid

süsteemiseerimata.

Kw. Jakobson: Kw. Helitar peaks vastavalt artiklile "Tõllemehel saama".

"Üldises kokkuvõttes soovib sõna Kw. Hansberg: (lad ei ole kaadusiselt värikatud nagu seda soovivad kõnelejad. Peak rohkem olema statistilisi andmeid ja teateid eskufulinkest saludest.

Kw. Kärelier: See on süsteemi küsimus ja ei kuulu antusele. Ka pole keegi ütelnud, et pole küllalt seaduslik.

Kw. Tamme. Sisujuhatus peaks olema esimesel leheküljel.

Kw. Mänersson. Need arutused annavad tunnistust muist mis on ajariias "Tõllemehel" vastu. Muidu ei oleks võinud nii suure kooriga asja jumes olla.

Suur osa pundeist ja soovidest oleks võimaldada, kui toimetus oleks nii asjatundlikud inimesed. Kvaliteet on ka riik kõrgema haridusega agronoomide ametisse palgata. Kõiki tulevatel nõudmisel ei saa ka tähta. Seeraväetuse süsteemi arjus, kuna pundeist võimalus vastavalt artiklile saada. Näiters marinate kohta ei ole keegi kes kirjutab, ei saa nõuda, et

harvitatakse teaduslikult deminoloogiat. Sulamine
peaks ikkagi õige olema. Maamees ei tea, mis tähem-
dal lahumine. Õige on, et "Põllumees" tõesti ehk va-
hene teaduslikus riigis minema. Kõneleja peatas
väl "Põllumehe" arengu ja arenguise juures. Praegu
õige maal järgel. Tuleb praegu omage vähe. Tõeltes
on õige väike. Kõneleja tõnal kõigi väga kaalutli-
ku avustuse eest.

nov. "Gross. sõna lahumine" on Põllumehe nimel
harvitatud. Näit. Gindemann.

Koosolek lõpetas kell 1/2 öhtul

A. Dukhakov

Protokoll 21.

Kõhede ja avustuste teinud kinnine Kõ-
nekoosolek 10 nov. 1925.

Kõneleja nov. Tomson: "Viha kinnitamisest"

Labi raakimiste all võtavad sõna:

Hirsch: Paused pikad. Kõne ei suudnud keita.

Rudustõu: Kõne laadus. Tehnika näa

Tõpp: Kõneleja tõrutas ja liigutas pulsi. Hinge-
mine ei olnud näa.

Welbaum. Oli kinni kirjutuse juures. Tõpp ja eessõna
pundunud.

Känd: Tehtidel olles pidand juurkirjutatud
olema, mis nad kirjufarvad.
Matson. Teostatud olles pidand suuremad ole-
ma ja neid olles pidand üldiselt näitama.

Tõpp: Hirschil olid näed kinnis. Kändil ei olnud
keiki rõhu kinnis.

Hirsch: Kõne ettevalmistamine võtab palju aega
ja pole selles ka tähtsust.

Käsebir: Tehnikas eelõnelduga nõus. Sisuline
stul nõu. Ei olnud põllumehele ega ka kellelegi
keitele. Kõne, kui musti kõne peab näa olema.
Tõpp: asjade all võtavad sõna.

Käsebir: Peale jõe ku nahti võtma jagada.

Propagandat pole tehtud ega ole mõtetki teha.

Dukhakov: Ei ole mõtet tegevõimetuid inimesi
teinud teinud. võivad olla

Welbaum. Andekamad on harilikult saagarikoid-
likumad ja ehk isegi arad. Tõlged ei ole ande-
lised.

Käskier: Teguvad inimesed ei pruugi olla, kuid
siiski hoolikult su andekamad siiski

Teisese kõneleb väljastpool praevacorda ksv.
Hirsch: Juunilõpe kavatsusest

Läbi raakimiste all võtavad sõna:

Rübel: Selgitab juunilõpe kavatsust Daanimas

Hardje: Täiendab edasõnelust

Helbani: Vilja kohta määrata all kuulda sellest
aru saada?

Tousson: Selgitab juunilõpe kavatsust, täiendab

Hardje: Küsimine, mis supine oli eelvaetus?

Känd: Küsimine kas ei oleks ta juunilõpe kasutusega

lugu mahe

Rübel: Kaabifarese küll, kuid see ei ole lugu

Tousson: Betakse ette edasiste koosolekute
protokollid

Miljans jäid ksv. ksv. Helbani ja Matsen

A. Lühakooder

Protokoll 22.

Kõnele ja arustuste toimimise juhatare
koosolek 17. XI. 25. Võeti liikmeks ksv. Reinart
ja Rudolf Koor

2. jaal

A. Lühakooder

Protokoll nr 23.

Kõnele arustuste toimimise kinnine kõnekoosolek
17. nov. 1925. Tuhetab ksv. Tousson

Täiendav ksv. J. Niigensoni kõne: "Võrre põllu-
majandusest" ja ksv. Kuderstõni kõne: "Seemneartuli-
valik ja selle küld"

Ksv. Niigensoni kõne kohta võtavad läbi raakimiste
all sõna järgmised ksv. Ksv.

Ksv. Varr: Ei ole lubatud konsepti näidata. Kon-
sept ei nähtavasti segane ja korraldamata.
Sõna, "hüme" ei ole lubatud. Ka ei tohi näidata
kõnes sõnast väljumist nagu: "Ma ei tee" ei
ole ka kuigi häa väljumine; "mahe sõotus"
Muide selge sõnastus ja maal. blek oli rahus-
lik.

Kv. Kiisver. Oli rükelisi väätatusi. Tule näistid
Kv. Luhanooder: Kui kõne põllumehele ei ole midagi
nõu näe. Selle kõnega ei ole põllumehele midagi sel-
geses tehtud.

Kv. Känd: Ei ole oige loodiline vaid heeline.

Kv. Käsebier. Ettekirjutuse juures küll nimis, kuid oli
siiski kõne, mitte lugemine. Teatawaid asju oleks pi-
dand, kui kõnes põllumehele, allakriipsutama, et see is-
gi nõudama ja lõpuks kokkuvõtma.

Kv. Känd: Kokkuvõte siiski oli iga kätte lõpus.

Lõppkokkuvõte küll puudus.

Lõpusõnas lastab Rudolfsström küsimustele ja
täna näiki avatuse eest.

Taeti ette elumise koosoleku protokoll, milles
mõned parandused ette väeti.

Koosolekule jäid hiljaks Kv. Kv. Velbaum,
Matson ja "ross".

Protokoll №24.

Kõnede ja arutuste: Soimukonna. Kinnine kõ-
nekoosolek 24 nov. 1925.

Koosoleku aial ja juhatab Kv. Rudolfsström.
Täwawõras Kv. Gõrjeri kõne: Pümatalituste
areneemisest. "Eesti".

Ettekirjutuste all võtab sõna Kv. Kv.

Luhanooder. Suuri arve võiks luua, vahemid in-
margusel kujul ette kaotada.

Velbaum. Siibis oli oige. Üksikud sõnad korda-
sid liig tihti.

Käsebier: Tuli ette vale rõhutus. Meid näel
selge, kuid kõrg maadal, ei kosta kaugele. Kogu-
mudje näe.

Lõpusõnade arjade all võtab Kv. Käsebier sõ-
na jõulu ajal kõneleja te väljasaatmise kohta.
Nõuoleku maale kõnelema nimina annavad
Kv. Kv. Kiisver, Käsebier, Velbaum, Toher, Ru-
dolfström ja Velbaum.

Lõpus loetakse ette elumise koosoleku pro-
tokoll.

21

Protokoll 25.

Kõnede ja aruastuste toimikonna juhatusel
koosolek 24 nov.

Etustatakse kirjatsimetajale kohuseks teha
ASi juhatusel teatada kõnede ja aruastuste
toimikonna otsusest kõnelejad ~~laiali~~ pühade
ajal maale kõnelema saata.

Kõned etustatakse pidada järgmistele teemi-
dele: Kutsenõuduse tähtsusest põllumajanduses,
"Põllumajandusline ühistegulus", "Maaparanduse
"ulesandeid" ja

Nende teemide peale etustatakse korral-
dada eskuju kõnesid. Teemile "Põllumajan-
dusline ühistegulus" kõneleb rsv. V. Baehman
Reedel 27 nov. kell 7 õht, teemile "Kutsenõu-
duse tähtsusest põllumajanduses" Esmaspäi-
val 30 nov kell 8 õht. Teised kõned jäävad
lahtisena.

Protokoll 26.

Kõnede ja aruastuste toimikonna koosolek
27 nov. 1925.

Päevakorras rsv. Baehmanni eskuju kõ-
ne teemile "Põllumajandusline ühistegulus". Tä-
birääkimiste all etustatakse mõned küsimused,
eriti lina harimise kohta.

Protokoll 27.

Kõnede ja aruastuste toimikonna juhatusel
koosolek 27 nov. 1925.

Etustatakse uueks liikmeks vastu võtta rsv.
Alfred Gross.

Protokoll 28.

Kõnede ja aruastuste toimikonna koosolek
2 nov. 1925.

Päevakorras rsv. Käselieri eskuju kõne
teemile: Kutsenõuduse tähtsusest põllumajan-
duses. Täbirääkimiste all etustatakse kõnet aruastu-
selt, kuna tehniline aruastamine järgmises
koosolekus jääb. Teoksate asjade all kutsub
rsv. Käselier kõiki maale kõnelema.

Protokoll 29

Kõnede ja aruandete koostamine kinnise rüü-
koosolek 9 nov. 25. algus kell 6.25.

Päevakorv: 1) A. Vaski kõne „Seenukas-
ratus ja sootiparandus Eesti“ 2) P. Matsoni kõne
„Katschaidare fiktus põllumajandus“ 3) Tähtsää-
kirand.

Kr. Vane annab ülevaate Eesti seenukas-
te ja sootiparanduse üle ajalooselt ja meel-
duse seisukohalt, peatatud aruandelt tähtsamate
tegelaste juures. Kr. Kärki arutab: Kõnnu-
hää, kass, taunmaras, kaal selge, mitte loogiline.

Kr. Kellbaum. Rõhul rõhutada, parolite valju ja
hüppelise ühtlasi soovitatud mitte tervitada „ma-
kras“ endiste väimuskandjate nimel es.

Kr. Matsoni kõne laval Kärkiis korruptiivse,
arvutamine, etakame kinnise, kuid kaal üle
kinnise.

Viimane koosolek ^{misle tõtta etustandse} ~~etustandse~~ ~~ara~~ pidada
26 ja 27 nov. koosolek pidada 26 jaan 1926.

Parandus: etustandse ära pidada 26 jaan" rahatõmbamise
äige. 27. jaan.

Protokoll 30

Kõnede ja aruandete koostamine juhatare
koosolek 31 jaan 1926.

Voeti vastu miters liikmeteks kse. kse. B. G. Lang,
A. Tealane, A. Ruubel, ja A. Ratt ja 4. mets.

[Handwritten signature]
A. G. Kõnnu

Protokoll nr 31

Kõnede ja aruandete koostamine koosolek 31 jaan
1926. Päevakorv: 1) Teguskaava nauditamine

- 2) Juhatare valimine
- 3) Tähtsääkirand.

Koosoleku avab ja juhatab kr. Kärkiis. Ohusta-
lase koostamine ligest laiendada. Tume ka voeti veel
teguskaava^{se} artiklite kirjutamise ja kokkuvõtete tege-
mine vähemaa järgijust kuu ka „Kõnnu“ Toim.
Kõnnu jägade töö järele kolme aruand, kusjuures igal
aruandel oleks oma juhataja ja kirjutoimelaja. Ara-
kõnnud on järquised: aruandte aruand, kõnnu aru.
ja kirjanduse aruand. Juhatus etustadi valida

seisne liikumine.

Juhatusse valiti ühel häälel r.v. r.v. Käsebir,
Mürjer, Vann, Pullent, Ruubel ja Lang ühelhäälel
ja Vellbaum häälteenamusega

Koosolekule hiljaks jäid r.v. r.v. Roger ja
Yacobson.

Protokoll nr: 39.

Kõnede ja arutustoimikonne rünnine koosolek

8 jaanuaril 1926 aastal. Alguks kell 18.15.

Päevakorras: 1) r.v. Langi ülesand: „Seemneriigi põldude tunnustamine“

2) r.v. Vellbaumi ülesand: „Mütra tähtsus põllumajand.“

3) Eelmise koosoleku atuse rünnitamine. 4) Käsitööajand.

Juhataks r.v. Mürjer, protokollkirib r.v. Ruubel.

Repreerib r.v. Lang aine üli „Seemneriigi põldude
tunnustamine.“ Kõnelyk nõtleb sellel see seemneriigi
põldude järelvaatust ja seemneriigi kontrollseimist
kõha peal.

Alguks on saanud see liikumine Yacobsonil. Selleks olid
valitud sellekohane komisjonid, kes seda järelvaatust
toimetavad ja normid naise raamid mille järel seemne

seemneriigi tuli väia. Hindamis meele murus oli
nähtud seal 2 pelg la ja 10 pelg p.k.k.

Oli määratud äre piirid, kui sunnitud hulgel loetud mee-
alal tohtis ette tulla umbkahtunud, kõrgid loimenid ja
võerastest liisidest loimenid.

Ka panti seal võhku võidi puhtuse ja ehtuse peale.
Lortide mitteekhtust tuleb kõige rohkem kartuli juures,
mille juures regimineks keldris väga kerge on.

Kõrsviljadel on võidi puhtuse määramine kergem.
Lortide mõtlus näitab liinide hulka.

Mil on seemneriigi põldude tunnustamine läbi-
viidud Seemneriigi näituste tarvis. Selleks on näituse
büroo juures sellekohane komisjonijoon.

Need normid mis vältpealt välja töötatud ei see nii vate-
gaoniliselt läbi viidud ega ka mõntud seemneriigi
juures. Muidu ei leiaks meie küsi palja seemneriigi.

Seemneriigi hindajal on soovitatud liigi vatte
riistadest luup ja ka seemneriigi määraja.

Tehniliselt allama kõnega rahul. Siuliselt lausutas
võetud juures lausline vide nõnadel. Kõnelyk juures esind
oli juures, et kuidas kätt püüki tekkus. Peetame soov. tarvis
tarnut rünni õmmelda mõneme koosolek. (r.v. Käsebir atuse)

Repurit on keltaan, Metsa tähts-
pöllumajandus."

Mr. Lukanooder. Kõne ei ulgitanud aleviku,
ta oli metsade aeglasiu arenemise. Ta
ei vastanud teemile. Liig tüüriline,
mis mõjus röömitult. Repurit kasvitas
i mitmest milles ta ingi riiveld pole.

Mr. Pullerits. Mõnes kohas liig kategooriline
sonade lõpus helises tükki ee. Üldelt näit
nõnega rahul alla.

Mr. Pratt. Kõrvid kasvati metsa alla
nõtma — Eestis kõrvid pole.

Mr. Käntis. Lukanooder polenud
reprendi arvestuse puues arjalis.
Lukanooder arvestas laurtega mis mulgi
jälles naagu lauri velles riiveld pole.

Mr. Keltanmi kõne kestis
alguses kõne häin lõpu poole matalagemis
lõtku veidi halvem. Elitöödud illuuta-
tuunid elustuvad ja teevad huvitavaks.

Tempo mõnerekohas riine, rist lugis mõnes
kohas rüüri. Parem jälg (liig) taga
liig riige - jalaad prans peigal pidama.
Savvitan xümmu naalar pormi jala külge
riivitada.

Edari riivitat kasvades eelmise noorlõu
otnu uue ekstrimim korvium arjis.

Lähi räärimiste all mõtata rona
Mr. Käntis ja panet ette kõnele ja
arvestuste ajans türijän kell 8.

Käitli enamimiga määratase järgmises
korvileku ajans ermapäin 20 15 reth. kell 8 öh
Järgnet teemide riiveldus määravamine.

Mr. Käntis. Arvestuste puues
hilgin roneleud tulet enne arvestuse alla.

Mr. Lukanooder. ettepanus, kes ilma
korvileku juhataja loata lahkut
mõrsat kodusaunistus taimevõma häins.
95 ms.

Korvileku lõpus et kell 10-10 min

Blang. August Güyer.

25
Protokoll № 33.

Kõnede ja arvestuste teinekonna järjekorraline kinnine koosolek 15. veebruaril 1926 a. Alguis kell 20,15.

Koosoleku arab ja juhatab kso. Maan Mängusaal.

Protokollleib August Mägi. Juhatare poolt esitatud päevakord kinnitatakse:

1. Kso. A. Juhakooderi kõne: "Kuustväestest"
2. Kso. O. Matsari kõne: "Taluksitused"
3. Lõbirääkimised.

Mängub Kso. A. Juhakooderi kõne "Kuustväestest" millest ta ainult osa ettekannab. Lõbirääkimistel otsuvad sõna:

Kso. A. Vask: Referent võndles omaos kõnes Eesti ja Paani aad-
meid. Sarnane võndlus on keil lubatar, kuid
mille soomiter, sest Paani on hoopis teisest
oludes kui Eesti, misjärel aadmete võndlus side
tegelikku tähtsust. Kõne tehakse on häi. Referent
oli ^{koos} ettekandmisel kannis rahulik.

Kso. M. Pullits: Sõnolõpud olid katkendilised; referent tarvitab
nimetat "kaalim" "kaali" asemel. Nimetas
"kaali" ja "kaali-väetused" on meil juba läbilai-
nud. Kõneleja tarvitab ka sõna "mainimise",
mis põllumeestele keelil alles tundmata sõna on.

Sõna "mainimise" asemel on parem "nimetamine"
tarvitada. Muidu võib kõneleja täiesti rahul olla.
Kõne kann järel otsustades on kõneleja ka rahusentim-
susest lohti saanud.

Kso. A. Tomison: Kõnelemissel tuli ette kannis pikki pausid, kuid
see on lubatar põllumeestele kõneledes, sest siis
on keegem kuulajatel kõnele arusaada keeg seda
vastuvõtta.

Kso. A. Pudeström: Kõnealgus oli liig järsk. Oles pidanud
nokkema selitama misjooks silde maad
näidata. Ka tõhendas kõneleja, et laudasim-
nik ei seenda keegi taimele seõundeid väetuse
suhetes rahuldada. Laudasimnik suudab seda
keil, kuid meil rahjuss ei ole keipalja
laudasimnikot, kui seda tarvitab oles. Sellejäre-
le parem kuustväestisainid abiks võtma

Kso. M. Tohru: Maal kõneledes peab kirja materjali ^{tarvitamine} keelil hordma.
Zialgi ei toki kuulajatele näidata, et sul raamat
on kõnelemissel keelil, päälegi mitte lohti sorida,
maag seda kõneleja teij.

Kso. A. Palt: Põllumeestele kõneledes maal võib kirja materjali
tarvitada keil, sest ilma keelata võib keelil rüga

vilunud kõnelema kõnelede. Moor agronoom seda ei suuda. Sissejuhatus oli liig lühike sarnase teema juures. Ka kava ei ole hästi kokkusoetatud. Oles pidanud rohkem kava üksikasjalisemalt läbitöötama

Korv. P. Rubel: Kava on kõnelejal korralduslikult tehtud. Üldse ei ole fakte kava vaid kõne. Kõnelede võib teha viisi: pikalt ja kiirelt. Referent kõneles pikalt ja konservatiivselt.

Korv. M. Tohver vaidleb korv. A. Ratt'ile kava toimivuses vastu. Agronoom peab põllumehed nii kõnelema, et viisudele vähemalt kava ei jää.

Korv. A. Lohakooder vastab korv. A. Runderström'ile, et laudasõnnik üksi ei taida kõiki talu asuandeid toidetuks. Tugorati laudasõnnikuga väetud põllul jääb vilja kõrs kõrgaks ning vilki heidab kuuha.

Märkuab korv. O. Matson'i kõne "Talukihused", millest ka osalt osa etteantakse.

Läbinägemistel võtavad sõna:

Korv. A. Lohakooder: Kõne oli korralik, kuid referent oli pisut palju konservatiivne juures kinni.

Korv. A. Runderström: Kõne hääpe ole palju kiire. Sõna "vautum" on põllumestele tundmatu sõna. Ka ei

marso üleslugeda palju üsrik inimene ja loom päevas reff tarvitab.

Korv. A. Nask: Kõne oli monotoonne ning ole ka palju konservatiivne käljis kinni.

Korv. P. Rubel: Kõneleja tõendas, et arende tegemisel peab looma ja põhja ilmakaart arvesse võtma. Oles soovitan, et kuld ja laudad juhtunad durigast põhja pool olema, et süü ka põhja pool loomi aretatakse. Teisest pooldan näikset väet, sest väikseid on ka keegi ja odavam prügitada kui saun.

Korv. M. Pullerits: Talud on praegu liig ligidat. Pääs kuskil praegu tuli lakti, siis on terve piima teele kädaokus. Ke ei soovitata mitte hoonet üle katuse alla ehitada.

Korv. M. Tohver: Ei marso terve poolt ennem oeldud mõtteid korrata.

Korv. M. Pullerits vaidleb korv. M. Tohver'ile vastu. Nigu peab alla rõhutama.

Korv. P. Rubel leiab, et süüsi võib praegu propagaandida hoonete ühiseks fura alla, ehitamiseks!

Korv. A. Lohakooder juhib tähelepanu asjaolule, et ei marso omavalid ühiseks hirsimiste üle väidelda.

Korv. A. Ratt arvustab referendi kõne kava ludes, et see on Lohakooder'i omast parem. Kuid süüsi oles võimal ^{pea} meelult välgustoitatud olla.

Ksr. A. Sukkrooder tõendab, et kava ei ole mitte koosolekule arustamiseks tehtud, vaid juhatusele esitamiseks.

Ksr. M. Pullits vaidleb ksr. A. Sukkrooderile vastu.

Ksr. M. Tohrea tõendab, et referendi kava on laig peenelt räjötöötatud.

Ksr. O. Matsou täheb lõpusõna saades ksr. Tekuileste määruste l'est. Sõna "kraakui" on ta ka ommas kõnes ära seletanud.

Asutakse kolmanda päevakorra punktijum. Ksr. M. Pullits juhib tähelepanu asjale, et isikud, kes on lubanud kirjalikele selle kammistega ühineda, korras ei ole enam ühegi päle ka motleida.

Ksr. P. Rubel ütleb, et kirjatoid tulevad ksr. A. Sukkrooderi kätte anda, kes need ksr. A. Käebeerile edasi saadab.

Ksr. A. Güjje teatab, et ksr. Abram on järgmööda kolmelt koosolekult puudunud ning põhjustest pole juhatusele teatunud, mistõttu loetakse koduseks põhjal toimukomnast välja. Edasi peaks järgmise koosoleku aja kindlaks määrata, sest esimesi peab elluviimise tekkimiseks samal ajal ommas koosolekut.

Arustatakse järgmise koosoleku pidada 26. veebruaril kell 6-8 öökt. Koosolekule tuleks ilmsa juhataja ~~Käebeer~~ ksr. M. Tohrea.

Koosolek lõppes kell 21, 35.

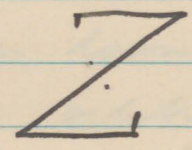
August Güjje

Protokoll nr 34.

Kõnede ja arustus toimimanna kinnine korraldus 26. II 26.

Päevakord

- 1) ksr. A. Tomsoni ref. "Talu remondivõimatus"
  - 2) ksr. A. Teabane ref. "Pillim Rõngi"
  - 3) Lätiväärimine. rihetkomnast
- Kõneldakse arat ksr. Kellbaumi kell 8.24m
- Päevakorra vastuvõtmisele tuleb ksr. Güjje ettepanemise ksr. Tomsoni kõnet püstita 15m. mis ka vastu võetakse.
- ksr. Tomsoni ref. "Talu remondivõimatus"

Lätiväärimisele all tulevad rünnak ksr. Käebeer. Kava tuleks rünnak päeva enne upraaki. mõne kava pääl loogima puudus, mõned rahad alms püstitatud

rahmeu negituld alla.

Ksr. Kelltaun. Kutas raitlada kui
põllumustele mis küll kõne valja ei paistnud.
Tõde mõiste nõrgalt defineeritud.

Ksr. Tomson lõpuosas. Pole pikka aega
karris karbin rahmeu rõhne panna
praktikale kinnimistele. Ei pruugi rääkida
kuidas ideid loodi ega arendada.

Fantastilist mõtet võna Ksr. Kärbis.
Kõneleja ütles mune arendatavse laadiga.

Ksr. Kelltaun. Olen pidanud publikum
es kehtikult näitama.

Ksr. Teatame ref. "Põllumajandus
Rõuge kihelkonnas."

Kõne rabel lüü Ksr. Tuhon märguse
rõnelejaile mille lakkale millele
kõnelejaile täna.

Liitväärnimiste all võtavad võna
Ksr. Tuhon. Etteantud püüas
rõnelejaile mis et mõtet jälgida ei
saanud.

Ksr. A. Patti. Etteantud lüü katkeline. Tõlgitud
kõneminutit rühastamine vägi arendus.
Lüügetes need mis rühastamine annab nagu
rõnelejaile kõnelejaile juua.

Ksr. Jürgin. Kehtikult rühastamine
kõneminutit rühastamine. "õhtune, õhtune."
Kõne rühastamine Rõuge kihelkonnas rõnelejaile,
jalga rühastamine looni.

Ksr. Kärbis. Tõnimeetodiga kaitse näit.
lakkale, rühastamine, kõnelejaile.
Põndurid arvud see rühastamine rühastamine -
malt. Ütleks Tõde ja taha rühastamine
lehna rühastamine looni. Pole õige rühastamine.

Loonutõnimeetodid rühastamine - rühastamine arvud
rühastamine pole rühastamine aga rühastamine rühastamine.
Ksr. Jürgin. Kõnelejaile lüü rühastamine rühastamine
mis rühastamine ära rühastamine. Üldse rühastamine
lühki rühastamine ja rühastamine rühastamine.

Kõneleja liig rullas. Tuleks võna
näitamas aruole - näitetas.

Km. Kellbaum Pseudus sivejuhatus,
lõppvõna. Palnud praegust midas
alus pidanud rõhutama peenere juone uas.
Ka oli loogiline vänavatari. Palju laune
vänavatari näit. Ei tahi nelja jalgrind looni
peale lasta. Tulevad tihki ette laureks
järvud üle minnes. Saavikas alus
alused rida kaandis väidata.

Tehniliselt. Siis halt. väega lihtli paritas
end, vääl vahelise üldiselt võne ladus.

Fachiliseks is. Käetis.

Juhataja tahi ütelda ma palun võna, tema
näitab võna. Üldiselt tuleb püüda
võimaliselt lihtsamalt mõtteid väljendada

Lõpusõnades km. Tealane.

km. Rahile kaaskarim Kellbaumini poolt
arinnel võnas sonda ja mingiingush
hinnas si linnud. Keskmiselt
talus 3-7 lehma. km. Kellbaum süüprude
alla et pole sivejuhatusel ja lõppus. midas

ma lihtidalt ettekanne. Lõpusõna täna
repret lehtud vääruste eest.

Fachilises n. km. Käetis
Statistikilind andmed saada Stat. kesktinno
abunntes.

Läbirääkimiste all teadustarve
et km. km. Kirroh ja Ruutel pseudomine
pikud vabandavad.

Järgmine korralus lehvare kindluses
kaupäevades kell 5 p.l. mis ka
arutius korralduste päevans jäik.

Korralus lõppes kell 8 ühtul
Phang August Jürgel

Protokoll N: 35.

Kõnede ja aruustustöimkonna kinnine korralus
6. III. 25. N.P.S. i muumides. Algas kell 5.15 p.l.
Avas ksv! Tael. Protokolleerib km. Ruibel.

Päevakord:

1. A. Jürgel kõneleb: „Umbrachteude vastu võitlemisest“
2. J. Jürgelson kõneleb: „Väetisküsimusest“
3. Läbirääkimised.

Lõuna saab kor! Järgi korras:
 „ Umbrohtude vastu võitlemist. “
 Umbrohtud on põllumehel suureks vaenlaseks. Meil tuleks
 umbrohtude hävitamise peale kõnise tõelpanu pöörduda.
 Kõneleja selgitab umbrohtude levimise viisid tundes
 näitavad näidake umbrohtude kohta näitmeid.
 Võitlust toimivaks katab viisid. Erities ärakuivata
 alimundega. Põue rõhku seemnevalga võtmine.
 Kõneviisil viia seene mis põllule külvatakse olgu
 umbrohtudest täiesti puhas.

kor! Puderström : kõne hästi ettevalmistatud ja hästi
 ettekantud.
 kor! Kiiven } viisid: Triumph võtmine suure järgi
 umbrohtude määrimine pro umbrohtude levimise.
 kor! Kändler : hääl tunde ei kosta kaugele. Harjutusega
 ehk saab üle. Kõne eesti hästi ettevalmistatud.
 ja küllalt pikalt kui anene mitte et ainult 1 punkt
 ravast ettekantud.
 kor! Tomson : kõneles ettekirjutuse järel
 kor! Kändler : ettekirjutus pole defekt.
 kor! Puhel : ei ole midagi ettekirjutuse juures.
 kor! Järgi : palub jätatada kor! Kändler

kuides häält parandada. kor! Tomsonile tähele
 et tähtsust ettekirjutust korras, kuna seal alla
 on kriiputatud tähtsamad kohad.
 kor! Kändler : harjutuse teel sellekohase õpetaja juures
 kor! Reinart : hääl rõõms oleb häle juhtimises
 lavi hääl rõõm. Sellekohalt harjutades saavutuse
 ehk küll rakendage tagajärge.

Järgi kor. Järgi korras
 „ Kõneviisil toimivast. “

Läbiräärimise all mõeldakse rüüa.
 kor. Saar. Referentis lüügi korrald.
 tikkis pausid. Tuli alla ka mitte viigil
 ja viigil rüüa korraldamine.
 kor. Puderström. Mõne arvates rüüa rüüa rüüa
 (kõne) põllumeestele rüüa rüüa rüüa
 korraldamine rüüa rüüa rüüa. Kõneleja
 korraldamine rüüa rüüa rüüa mis rüüa rüüa
 rüüa rüüa rüüa

1000. Reuelet. Etasõigelt larrilakused
käs leu aru tele ni med forfor kape, kaim maski ja
kubi. Keri nui maale koi lai ruid junde
ei lisa nuiutub jüdt rōsteks.
Olesos nōim mōndes jüdt likult (diagramide
abit selgitada.

1000. Kiirvõu. Luugilini junde luid. luti ette.
ruid milled ude ka ei lisa.

1000. Kämbis. Anuoline lai mede koi lai ruid
karr lene ette loomine rōstet 1000. Nōvrit
lūg nuiutub nōim rōstet ette ei lisa.
küll ei nōim rōstet tōstet. Kōnest jüdt
mullit et kama kōigē kōstet nuiutub
rōstet nuiutub rōstet nuiutub nuiutub
Toidu aru tele rōstet kōigē rōstet milled
aru ei rōstet. Saovitan rōstet
rōstet ette loomine rōstet.

1000. Jürgenson 1000. Nōvrit ja Reueletite
Mei milled kōigē kōigē rōstet nuiutub
kama rōstet. Anuoline rōstet diagrammide
selgimise kōigē. Ette loomine rōstet et
tōstet Europa aga mitte Europa.

1000. Kämbis rōstet ^{ette loomine} rōstet rōstet rōstet
rōstet rōstet rōstet rōstet rōstet
rōstet rōstet.

1000. Reueletite Kōigē rōstet. Ette loomine.
1000. Reueletite Kōigē rōstet. Ette loomine.
1000. Kämbis. Anuoline rōstet kōigē
kōigē diagrammide.

1000. Kämbis. Ette loomine rōstet rōstet rōstet.
1000. Kämbis.

1000. Tuul kōigē ette loomine rōstet ja anuoline rōstet.
rōstet rōstet rōstet rōstet rōstet rōstet.

1000. Tuul kōigē ette loomine rōstet rōstet rōstet
ajus kōigē rōstet (kōigē rōstet rōstet).
1000. Kämbis Tuul ette loomine rōstet rōstet rōstet
rōstet.

1000. Pullit rōstet ette loomine rōstet rōstet
rōstet rōstet rōstet rōstet rōstet rōstet
rōstet. Algat rōstet rōstet rōstet rōstet
rōstet rōstet.

1000. Kōigē jüdt rōstet rōstet rōstet rōstet
rōstet rōstet rōstet rōstet rōstet rōstet.

Mr. Kärber soovib ligilõuale jülemisele
noolema nimme kohad ja teemid
kut nielars juhatus.

Kilgins jäne Mr. Mr. Lang, Pullerik ja
Matron

Järgn. Mr. Refu vs. Rudersköm, Marina
kavritejad võinud " Mr. Taal.
Loomalistest katjunitest jülemajanduses
ja nende kaviteerist.
noolema lõppes kell 5 45'

B Lang

August Gierje

Protokol N: 36.

Kõnede ja arustus loimkonna kinnine
noolema 13. III 26 algus kell 5¹¹ p. lõunast
Arat Mr. Matron protokolierib Mr. Lang.
Päevanord.

1) Mr. A Ruderskömi kõne, Marinatarvitajate
ühisus.

2) Mr. E. Taal'i kõne, Loomalistest
katjunitest jülemajanduses ning
nende kaviteerist.

3) Lätirääkimine.

Päevanord jäät muut matuks.
järgne Mr. Ruderskömi kõne

Kuoroleku juhataji teet Mr. Rukamanderite
lehelugemise eest märkuse millepeale
veinane in kuoroleku juhataji tähelepanu
juhtus. Mr. Taal Refuaat i vasta teemid.
Mr. Rukamander. rühmit Mr. Taal'iga.
Mr. Rukel. ilmaarmustele muutur
abrenake valtnis põhivõrje enlede

agamiile nudi in korru uude

rrr. Reinart. Alla näen et min märgist
müüda lastud pole ka ^{ufoad} raslat teemik.

rrr. Tealane. Tulei ette algitamised
katkenuksilind laund. Taut mõned
näitund.

rrr. Jirjer. Teem oli inraqi Marinatamihajide
ühirund a.

rrr. Luksarander. Taimnoma liismud
noin väga pühjalikud kus igavms
onna müügid aralbat, nõnda tema
inra in lähe.

rrr. Reinart. puudlat hangi reletent.

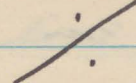
rrr. Rakk. Anurkajatel in-ak parilik
inorikajademe tungida. Refraat
oli ore ust et ka vähe ellevalmistud
on. Olen pidanud värikena
nende marinale murkumise
mis praegalt päevakurimuseks.

üedrell olen pidanud juurideliik
kütge nõrgemalt ette teuda.

rrr. Ruderstöm lõpu võnaks.

rrr. Rakk foel m. Marinale
murkumise olen pidanud siin
ufoadis ellepoole nihkud olema.

Jörguel rrr. Taali nõne
Loomalistest karjunistest pillemajanduses
ja nende hävitusest.

Kiljans jäid rrr. Takmer, Stan
Refraadi karta võlurad vna
rrr. Ruderstöm kõne hästi ette kantud.
mõnes kohas peistis liig teaduslikuna
Radinakelre nimetune ettenandmine
pole tarvidust. Olen pidanud protom
tira arenaadi piines.

rrr. Reubel. Kõne puudluseks korane
ettenandmine. Siinulult häin, ka
pühjalikult (ettenandud.) ellevalmistud.

rrr. Kivrek. Teem in rahale roolma
häviluati võidest si hodel küeri.
Tolmuksamine roolud raskustega, liden
nõvks ainult puudulada.

1888. 18. nov. 6. Etäpäruud sinades.
1888. Ratt. Kõne põlvunud rahvelise
nagu 1888. Maikuu arvab. ka riimilise
täielise rahvelise.

1888. Taal. Lõpusõnades.

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht
1888. 18. nov. 6. Etäpäruud sinades.
1888. Ratt. Kõne põlvunud rahvelise
nagu 1888. Maikuu arvab. ka riimilise
täielise rahvelise.

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht
1888. 18. nov. 6. Etäpäruud sinades.
1888. Ratt. Kõne põlvunud rahvelise
nagu 1888. Maikuu arvab. ka riimilise
täielise rahvelise.

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

1888. Tööd. Olen kehtunud et keht

Jarques kor. Hirsch'i kõne, mis pole jällen-
mestele määrat, mille tõttu soovitanse teda lähikõ-
nna näha kor. Jürgensoni ettepanemisel.

Kor. Jürgenson avas et rood võib kaitselise
õra uutida

Kor. Perwart leas et on katkeline ja kanda-
damata, arvas et selle avutuse võib see üri alla,
kuid seda ei saa tavaliselt, avas et tunda tundeid
ei saa hõlvata ajal korraldada, leas et juur-
vili kantakse enne hõlvata, aktiivis võtab niinagu
hõlga.

Kor. Jürjer avas et kor. Hirsch'ale ei jäänud
kõne ettepanemata päeva. Pärast jällenpidajale; leas
et päeva-Päri andmed pole üldised, laaud ihenda-
mata, kuid kui omm panna inimese on muutunud

Kor. Ratt leas Teemi suritarava, soovib A.P.S.ile
jutada

Kor. Jürjer soovitas entada kõne jällenmejaudes-
lõpus ajaks.

Kor. Lang leas et arvad pole äigid, arvad on
ka iheastatud, peanid olema korra võltsitud.

Kor. Jürjer leas et lõputatenu, et rood

peanid surma pole äigid; tuleb rohet teha,
kultiveeritavate ja anttekultiveeritavate roode
vahel.

Kor. Hirsch'le raudal loogika peanid
kiinusega; umb et jällenmees saab tervast
ilma iheastateta; umb et juurviljades hõlvata
sohvata tegevuse pärast, kaab et andmed mis
fiktiivs oleval roode, algajandur ~~on~~ allkats. põhjal.

Kor. Lang tub märkuse kor. Ratt'ile ugauste
pärast. Kor. Ratt tub märkuse koroolase
juhatajale kor. Lang'ile tarava kõne ast
(mõnuse).

Lähiväärtimistel teatas kor. Jürjer et jüp-
mine koroolase oleis enne laugäeva. Kor. Jürjeri
ettepanemine määratase tulevas kenevadale,
kell 8 õhtul.

Kor. Jürsch küüb mitme torukõnna tkt.

Kor. Perwart avas et jama peat, autava
referentile ka rahvust, mitte ainult lõpul.

Kor. Ratt tub et märkuse juhatajale et
võta korda.

Kor. Jürjer teatas et Jürgensoni andal

Kõnlejad - põllu müstite
Kõnoleva kõne kell 7³⁰

August Günger *Emil Sõmer*

Protokoll nr: 38.

Konole ja arvestus teinonna järgkorralduse
nimine koostis 24 märtsil. koolis
algas kell 8-17 min. juhatus mr. Lukanuude

Päevakord.

1) mr. Reinart'i kõne, Samsamaa põllumajandus-
usuk.

a) mr. Kallaste'i kõne, Oletsa export Eestis'

3) Lätirääkimine.

Päevakord mõeldakse muutmata
kasti.

Järgnes mr. Reinart'i kõne, Samsamaa
põllumajandusust.

Lätirääkimiste all räägitud sõnad:

mr. Günger. Friisi keegi vähe jamaand
millega ta jätkolud?

Kui nur üriku talu alla kuuluma
marabade saagis?

Kas on vahel tütarale ja nullelülilavale
kõnole vahel jama andis?

mr. Rudolfsim. Sõna, keustronix
võitlan tavetade minnaalvõitlan.

Kui paigi kütitaru voola jüurviija maale
unthoku hävitamises? Tehniliselt
kõne kää.

mr. Pullerits. Mõned arjad referendi poolt
lualdud. Kõnlekorajüuna jätkis jätke keina
kõnlekorast vähe, millega saas rüu saji
luidetare. keivanaid on ju vähe.

Kõne lig korall etteantud.

mr. Reinart. Mõned orad etteantud
mittekeegi räägimist et jüurviija korajüurist
valmidud referandi jüurvel etteantud.

Kõnlekorast ette ^{mõeldi} rüu korajüurist vähe.

mr. Taal. Taalam mr. Pulleritsi nimelt
si rüu tööpõlud ja muud koradest loqoda
rüu korajüurist kipele areenust.

Kõnlekorast jüu voola keelivõitlan

m. Kellbaum. m. Jürgel. Luomulik mis
 lehm tütat ei või tema niipalgi piima
 anda. m. Reppendile. Takarvini majapidamis-
 koostööde võimalust teada saada, vastab
 ka meie majapidamiskoostööle. Teiruses aluse
 võinud võrdle saarajällemehi inelvooni
 meie põllumestega.

m. Ruderström. Kuidas töö jõukud ajas.
 Mis teavad saarlased rabel ajal.

m. Jürgel. Kus koral kibiis referent Saarimaad
 Saarimaa kirjeldada m. Kellbaumile sama
 majapidamiskoostööde õpitanu meie korula lastega.

m. Kellbaum. Tein ettepaneku võimaluse anda
 referentile vastata.

Referent. Mis puudutab heina ja saajamaadest
 siis pean ütleva et alles talus kus niidetab
 9 morgenit heinamaa nurun. Lõdud heina
 ja saajamaadest jäetud mägede peenud ja
 murend põllus mille küllalt rasked maad.

Teiruses ei saa ütelda et olust saäl adav
 aluse. Et. Ker. ja armad rüetuse rivi väga. mis rallis.

m. Kellbaumile. Saarlane. inelvooni poolt ukse

inelvooni vära raste. Mis puudutab raste
 ajaru mis istub saarlane uel ajal võtris kus
 suuremattjööel riganit mitre teada rasti lepa jülhe
 mestat, murend jõulised nad pale. on ollatomele
 Kaati väelust tarvitakse sellesõnast palgi et
 ka omal maal helgoma saada kuna
 tämmastike väelust uel ajal palmed rest
 müüma täras larekome valmistamises.

Kullivaatoriga tüvatati põllul korus mädalet me
 künti untraku hävitamises idanemise läbi.
 Maarakuja saäl ei tuntu.

m. Tomson. Tein ettepaneku teiruses korras teie
 referadi edasi liikata. mis häälitarnisel tagari
 liikataren.

Keeqi enam rüna ei rüta järgneb
 m. Kellbaumile referadi. „letra on post Eestis.“
 Siin korla rütamad rüna m. m.

Kooroleku juhataji laskus. koorolekult ja
 määrat kokkulepitäilgiss m. T. K. i.

m. Tomson. Ettepanekud ilma elluviijutule.
 re positivim rüty. Milllega pühjendole

el ootab ja nõuab kees aiulad mets
odaran tuul. Sõnaline uiga loomuhill-
peans olema loomuhill. Aukodega metsa
võlu pole üldine. Et laur meil märe
prale mülat leeb represent kaalike müas
mis põhjendud pole.

Tael represent jätkis väija proopide ja muu
materjali väijamis näitamalla.

mr. Jürjer. Representi vastandud teemide.

Ellenõutud üritust. Tehniline uiga jälg
liig piral taga. Kulekirud mead
paluind - jäans olema palu. Suurens plunns
et on kellestam täna validult riides oli.

mr. Kellestam lõpu sõnaks. mr. Kary soovib laada
kuidas on tulevisus kujuneda võib. Tänavaks
ka jäädes ei või ust vastandud omal
meil 17 aasta pärast oleks mets täiesti

ärakamutatud. Mr. Jürjerile. Mõne viimasele
vaadates simulitell ei täinud üllonantud
teemist kõrvale. Lõpuks täna represent
saadud näpunäidele ust.

Lätiväsimist all võtavad sõna

mr. Jürjer. Jürgmire korraldus laupäeval
17 apr. kell 5

Kuorule lõppus kell pool 12.

Blary August Jürjer

Kõnede ja arvestus teinud.

viimise korraldus 17 aprillil kell 5 p.l.

Päevakord Nr. 39.

1. Mr. Rubeli ref. „Juurvilgi korraldus Daanis“
2. Lätiväsimist.

Kuorule algab kell 5¹⁵

Juhalal mr. Jürjer. Kuorule otsustakse
avalin pidada millele represent võimule
arabdel.

Sõna saab ref mr. Rubel.

Representi kohta võtavad sõna
mr. Pullerits. Represent jätkis peesoluta
matka putus raskid, teinud, kuidas
võimil juurvilgi jällele kunsttrai-

lõike külm.

nr. Reinart. Mis laagajärgi soovime
Daanlast rullimisele alie rätte
raada, kas tahavad mead
kõrvas teha või ainult teha
peenedada. Teinud, mis kujulised
on Daanlaste juures rüpad?
Kas siin ole rüpa abitaheva koonu
juurviijelekti loomatoideluss ära
raatada?

nr. Reibel lõpukõnne.

nr. Kirju. Teie mõned märkused
tehnilise külje kohta.

Käbiräärimise all võtma
võna nr. Pullits. „Kas on tulemas
soovini tegelike pällumestelt kõnede
järel. Koorale lõppel kell 6⁰⁰.

Alina soovim kinnitada kinnisoma
liigetele edumiseks tööd eeloleval
sünel.

B. Lang.

August Gjerer.

Kõnede ja aruvestus toimikona avalik
koorale. 19. 8. 25. Nr 40.

Kooraleku avat kõnede ja aruvestus
toimikona arutaja ja senine erimees
nr. Kärchiei kell 8¹⁵ min ähtul.

nr Kärchiei onitab alalera semestri tüüriku,
nimelt tuleks toimikonal tööladele
kaks orakonda: 1) kõnede ja 2) kirjandis
orakond. nr. Kärchiei poolt üles tõstetud
mõte leidis kuulajate poolt ainult
väheskiitust.

Järgneval toimikona liigete
võrdlaks tegemine. Nimikirjast laagerad
välja nr. nr. Arvane, Mungu, Kabin,
Purumo, Martin, Kirsh, Gross ja Olets.
Tehame kindlaks ülevõtte liigete kaku-
stereid (raata erimehe märkuste vihm)

Kooraleku ajaks edaspidi mõtame
raata iga teisipäev kell 6¹⁵ min ähtul.

Järgmisel kooralekul on näin
toimikonalisemise nõustused entama
kõnede teemid.

Yhdistyneen valituksen yhtä kättä
nr. nr. Kärbeiz, Lutharander ja
Reinart.

Järgm. teisipäeval s.o 26 septembris
kell 6¹⁵ einerrad kõnedele nr. nr.
Tael-teenile, Seemne viigast ja
seemnevilja kasvatamisest
Lehen - "Maaparandus ja väetus"
kuuluse kirjises kell 9¹⁵

Phaug.

Yhdistyne kuuluse protokoll. Nr 41.
Otrustati vastu wätkä uutero
taimena ligeteks nr. nr. Phauga,
Kinnis, Lehen.

Phaug.

40
Kõnede ja aruastus trimmoma
järgnorralise kinnise kuuluse

Protokoll Nr 42.

Päivakord:

1) kõne nr. Taelil:

Seemne kasvatus, selle tähtsusest ja
lähivõimise näimalestest Eertis (treikemaja-
pidamistes).

2) kõne nr. Lehenilt:

Maaparandus ja väetus.

3) kõne teenile kindlaks määramine

4) juurimaid asju.

Kuuluse avat nr. Reinart
kell 6²⁵ ähtul. Ta Tutuustat kuuluseid
päivakorraga. Pundura protokollia
arumel valitane kuuluse protokollikirji-
tajaks nr. Phaug.

Järgm. nr. Taeli kõne.
Kätivõimise all mõtamaid sõna nr. nr.
nr. Nuor: Siinisele lähivõimisele; keelelisele

jätet suuvõida. Tuleb ette halva elitõnaga
laureid.

mr. Jürgenson. Teie keelelist parandust.
sõna näitamas osemel soovitan täpsitada
näitaks. ; Kõrvaldaja - korvataja.

mr. Wellbaum. Suurim teade missugused
vilja mõõde räljamael on paremad
xii miil.

mr. Reinart. Tähtsän mr. Naari
a lõpu sõnaks mr. Taal:

Järgnes mr. Leheni kõne.

Rahiväärinistis all mitamad sõna mr. mr.

mr. Jürgenson. Referat läbi küstataud.
Tehnilised mead. Jalqadega tehtud
mittetavalikkre liigutusi, niisama
ei morka suud imaaga liigutade.

Ethekirjutuste küllis liig kinnine.

Kui kõne mäeldud põllum. siis
pole närvareid sõnu tarvitada.

Ei unu ra et pühm põllum ennetu
rahju kui rom taot. Tuli ette
kõnet pikemaarvematuid sõnu. ; äiti,

ja siis meel.

41
mr. Luhaõnder. mr. Jürgenson ei
näitaks populatsioonid lauvõnu harm tade.

mr. Naar. Referent alms pidanud
uletama mil meel teie jühm mullas
rahju.

mr. Luhaõnder muut sõna võtta
aga ei saa; abbes; puudus referaadilt.

mr. Kärhin. Ei saa alms võtta et
up. eeskirjutus liig kinnine. Referent
kõneles liig kompaktiivult, sest kõne
oli mäeldud tegelikult põllumõheli.

näit. alms pidanud kinniti allkirjutata
turke allkirjutus tarvitamise ^{kinnine} pures.

kõne teinud oli liig kinnine.

Terminoloogiliselt: Tsüülsalpetri ängem
tsüülsalpetor. Põnarjalikul - nimetatud
sõnu tarvitatud mitte õige rühaga.

mr. Reinart. Kompakti võtta.

lõpusõnaks Leheni

3. Järgneid teemide rindlasi
määramine. (kaarte kaimnoma
juhataja "Nolütshuk")

4. Kõnesaate aegade all mõtavad sõna.
nr. Yüjer. Kes nõuavad järgmisel
kuuolekut.

Järgmisel kuusakuul nõuavad
nr. nr. Noor ja kaim.

Kõneleku tähtaeg nr 750

Blau,

Protokoll № 43

APS: Kõnele ja arvestuste kaimnoma juhatare
koosolek 26.04.26 a.

Osustajad: liikmeks vastu võtta nr. 2. Augis

A. Zuhakooder

Protokoll № 44

Kõnele ja arvestajate kaimnoma koosolek
2. XI. 26. Täevakorras: 1) Kõnele sõna kaimnoma: Noor

1. - Eesti üksikoludest

e) Kõnele kaimnoma kaimnoma ja väetuse
mõju kaimnoma kaimnoma ja kaimnoma kaimnoma
kaimnoma kaimnoma.

3) Kõnele arju.

Kõnele kaimnoma nr. Noor. Sõna võtavad
Kõnele Zuhakooder. Arvestuste kaimnoma kaimnoma ja kaimnoma
kaimnoma kaimnoma, ei vastand kaimnoma kaimnoma.

Kõnele Kõnele. Vaidlele nr. Zuhakooderi üksikutele
vaidlele vastu ja kaimnoma, et kaimnoma oli kaimnoma üks
parematist. Briti kaimnoma oli kaimnoma. Ettekirjutused oli
kaimnoma vaba.

Sisuliselt võtavad kaimnoma kaimnoma kaimnoma. nr. nr.

Tael, Zuhakooder, Reinart ja Tealane.

Kõnele järgmisel kaimnoma.

Sisuliselt võtavad kaimnoma kaimnoma kaimnoma ja kaimnoma
kaimnoma. Kõnele Kõnele kaimnoma kaimnoma kaimnoma kaimnoma
kaimnoma kaimnoma kaimnoma kaimnoma kaimnoma kaimnoma.

Tehnika on paranenud, kaimnoma oli kaimnoma kaimnoma.

Tempo oleks võinud veelgi pikardesem olla.

Yõpusesinas vaidlel arv. Käänd ettebrändud virelstele vastuväidetele vastu.

Yõrkvate arjade all määratarn kindlaks
keemist järquisele koosolekule. Kõneleval seal
kv. Lang, Mõnda pümarajast ja
kv. Hingerson Praktikisi ürikarju Taani põllu-
majandusest. A. Zuharsoder

Protokoll nr 45

Kõnele ja arustajate koimkonne juhatusel
koosolek 9 nov. 1926. Osustadi liikmes vastu
võtta kv. kv. Otta Käkel, ja Oskar Peerna ja
Herman Hansson.

A. Zuharsoder

Protokoll nr 46

Kõnele ja arustajate koimkonne koosolek
9 nov. 1926. Muhatal kv. Käänd

Täevakorras 1. Kõne kv. Lang'ilt: Mõnda
meie pümarajast.

2. kv. Hingerson. Praktikisi
ürikarju Taani põllumajandusest.

3. Mõksaid asju.

~~kv. Zuharsoder. Ei ole kohane.~~

Tärgne kv. Lang'i kõne. Täbirääkimiste all võta-
vad sõne:

kv. Käselier: Teie nõuuse koosoleku Muhatsjale.

kv. Zuharsoder: Ei ole kohane mõne populaarse aja
kahta üelda, et mine avar.

kv. Kuiser. Parandal keeleselt näitaks pro näituses

kv. Käselier. Kui kõne põllumehe liig pümarajast ja
konspektiivne Apitriooni liig vehe. Arund pümarajast.

Kalkulatsioon ei ole. Tehniliselt rahuldav Rahulik.

Oleks võinud vabam olla.

Tärgne kv. Hingersoni kõne.

Täbirääkimiste all võtavad sõne järquisele

Ksv. Lühakooder; kõneleja ajas ükserüü sõnade vahel joru. Teel ka meelilis parandusi.

Ksv. Reinart. Teaks kontrollimine ja järelmõtlemine, enne kui sa neid taasis nähtud uudis soovitame hakata. See oleks väge ettevastamata ja võib ajale ainult kahju teha.

Ksv. Rubel loeb elukõnelijast.

Ksv. Käsebir. Tempo oli liig aeglane, kõne selle kohta elavuseta. Kõneleja vastas liig palju enese ette mahes. Mättis ükserüü ajad väljapaistmata. Mõned süüri lais, kuid suuremalt osalt mitte. Teel veel sisulisi märkusi.

Ksv. Käsebir võtab jätkavate ajade all sõna. Tuleneb improviseeritud mõnede korraldada. Ka oleks saanud enamavahel "Döllmunde Kärimaamatu" arvamist korraldada.

Ksv. Rubel. Tuleneb A. H. Kõnsolekute jaoks kõnelejadid ettevalmistada.

Et enam keegi sõna ei võta lõpetatakse koosolek.

44
Protokoll N: 47.

Kõnede ja arvustajate toimikonna koosolek 10. XI. 25
juhatab ksv. Matson.

Päevakord:

1) Kõne ksv. Hinnolet

2) Kõne ksv. Lühakooder'ilt

3) Jooksuavad ajad.

Esimesena on sõna ksv. Hinnolet referaadi ettekannet, Lühiväökimiste all võtavad sõna:

Ksv. Lühakooder: ksv. Hinnolet algas kõnet kerkpaigast.

Tehniliselt monotone, kiire, tasane.

Ksv. Paal: ksv. Hinnolet liiga hälelik.

Ksv. Käsebir: Kõnet võib siin ka keskelt algada. Oleks pidanud haiguste kahjulikkust rohkem selgema tegema. Kõne liiga vaikene, liig koonseptiivne. Hääl liiga nõrk, hingamine vale.

Järgnel ksv. Lühakooder'i kõne.

Lühiväökimiste võtavad sõna:

Ksv. Paal: ksv. Lühakooder naerab, ei võta aega tõsiselt kõne kõlalt seminaari töös mitte põllumeestele

KSV! Pullerits toetab elukõnelijad. Kõne liiga monotoonne, naeris, lõpus luges maha. Torval et meil on rohke ümbrohu kui musti kesastd.

KSV! Leter: Ei selita temperatuuri kõikumise põhjused. Näitus pro näitusers.

KSV! Käsebier: KSV! Lühakõderi kõne on hiilgas näde sellers, misingune kõne põllumehetele mitte ei peaks olema. Absurdne minna temaga põllumeeste juure.

KSV! Noor: peaks olema liitrit liiterit asemel.

KSV! Matson: Kõneleja ei selitanud miks meil on roov põllupidamine.

KW! Lühakõder: Kõne oli küll akadeemiline aga põllumehe teadmised pole ka ikka nii väikesed kui arvatakse.

Jooksvate asjade all toetab KW! Pullerits et kõneleb 7 deti "Vilja kiivataamisest"

KSV! Pullerits kannab ette improomito kõne: "Miks peab põllumehele täpsamalt kõnelema."

KSV! Matson: Ei moksas ennast enne maha teha.

KVI! Paal: kõne liiga kiire.

Et sõna loovijaid enam pole, siis lõpetatakse kõne.

Protokoll nr 24.

Kõnele ja aruastute teinukoma järjekorraline kõne-koosolek 23 nov. 1926.

Aävanoras kv. Maama kõne Aemile: Tegelik sookivatus.

Sõna võtavad järgmised kv. kv.

kv. kv. Kiisver ja Wugis keeleliste üle

Kv. Käsebier. Keel nagu juba selpool oralt tõhendati. Uued ja vanad keelised vormid siid segamini. Kava on korralik, hääl selge, tempo näe. Avaldab soovi, et kv. kv. kõnet rohkem tehnikist küljest aru saaks.

Kv. kv. Tealane, ~~juhivad~~ Kiisver ja Mungelsson juhivad veel sahelpanu keeleliste puuduste poole.

Et keegi enam sõna ei võta, siis lõpetatakse koosolek.

46
Protokoll № 49

Kõnede ja avustuste teinukonna järgkondaline koosolek 30 nov. 1926

Kõneleb rsv Nugis; Ilmade ennustamisest.
Kõne juhul võtavad sõna:

rsv. Suhanooder. Räägib pikalt ja laialt, ilma, et süüri kõnede midagi oleks juurde lisaks, ehk ajalooliselt avustaks.

rsv. Kästler. Kõne oli huvitav, üldiselt hästi rahuldav. Kõnelya oli rahulik, tempo hästi. Üldse üks paremaid kõnedest.

Läbirääkimiste all võtab sõna rsv Taal ja küsib, kuidas on lugu kõnedega jõulu vahelajal. Sellele vastab rsv. Kästler, leides, et see on väga soovitatav, eumen peaks aga teadma millest keegi rääkida mõtleb, ja kui keegi ASi nimel räägib, siis peab see ka kindlasti hästi rääkima. Taal ettepaneku nende kõnede asjus ettevalmisturi kohta, jätta rsv. Taala meele ettepanek võetakse ühel häälrel vastu.

Sellepe lõpeb koosolek.

Protokoll № 50

Kõnede ja avustuste teinukonna järgkondaline koosolek 6 det. 1926 a.

Kõnelejad ei ole kumbki kohale ilmunud, mille tõttu ka kõned ära jäävad. Asutakse jooksvalt küsimuste hantamiseks. Teinukonnast laagerdavad välja koosolekult puudumise pärast järgmised rsv. rsv.

Küster, Mijer, Long, Käud, Paavel, Mansson, Ruderstrom, Tohver, Vellbaum ja Ratt.

Uut sündetut otsustatakse alata 18. jaan 1927. Otsustadi korraldada jõulupuu. Oja korraldajaks valiti rsv. T. Taal.

Protokoll № 51

Kõnede ja avustuste teinukonna koosolek protokoll 27. I. 27

Täevakorras: Tegutskava arutamine.

Juhatare valimine

Jooksvald asju

Otsustatakse refraktidele eriti rõhku hakata panema ja määratakse neile, kes kõneluses juube vilunud valmistada refrakte.

Juhatusse valiti ksv. ksv. Reinart, Aael ja Luha-
rooder. Juhatajaks valiti ksv. Reinart, kirjabi-
metajaks A. Luha-rooder ja Aael ametile juhatusse
liikmeks.

Ksv. Timpkala lehti kohustus koraldada
se arvustust "Uus Talu" kohta, jättes tehnilise korald-
duse loiesti sama meeleks.

A. Luha-rooder.

Protokoll 52.

Kõnede ja arvustuste loimise juhatusse koos-
des 25. ja 27.

Osustadi meile liikmetena vastu võtta ksv. ksv.
A. Kaal'ne ja Timpkala, Müllerhof ja E. Timp.

A. Luha
Protokoll # 53.

Kõnede ja arvustuste loimise juhatusse
jäijekorralduse töökorraldus, 1. sub.

1927a Päevakorras:

1. Ksv. Luha-rooderi kõne

"Nõugetad"

2. Ksv. Reinarti kõne

Kotuloomade arstimist

3. "Läbiääksimised"

Korrale ja kõrge ksv. Kaal

Läbiääksimised ksv. Luha-rooderi kõne

ile:

Ksv. Jaama'le ei ole selge kus lahtie
nõugeta korraldada tuleks.

Ksv. Tuv lehabit pole kirjeldatud seni
juttu/loataamistest arvestatult et ulg, talu
mis on nõugeta, kuidas areneb jõeal-
juured.

Ksv. Ksv. Käsebir lehabit tekkida
pole paranenud, ja kõne pole lahtie-
kalkendline. Siiski on 52°R
juures peetud.

Läbiääksimised ksv. Reinarti kõne

ile:

Ksv. Luha-rooder lehabit ettekanne

su ideaalne ja paremaid mis peetakse
Krv. Jaama kirab et referent oleval haigusi
lühivalt kättand, pole haigusi ielvoormistat,
Krv. Tael, ülvuel krv. Jaamaga ja kirab
et pole pealrõõje nimetatud.

Krv. Kõrber Tekuraga rahul, kuid
sisus pole kohta haiguste ärakõrdmisesse
kijelduses, samuti pole kijeldus põllu-
mehe kodust apteeri. Põudub ka diag-
noosi kijeldus ja haavaantõmised.

Lõbivärsimised: järgmised koostoleva
kõrberaia Krv. Matorn "Väetuskäsimine"
Krv. Timppka: ~~jaama~~ "Aoma-
tõrkekarvatus" Krv. Kõrber paub ette
arvutada "Kasvamisjandus", mille ülvuel
Krv. Jüriji peale paumarine. Krv.
Reinart kirab et võim koorma juhataja
kohust maha paub, kuid koostoleva
ei võta seda kuuldavaks.

E. Reinart
A. Reinart
A. Juhakorder

Protokoll 54.
Juhatus koosoleva protokoll. Olustadi vastu
vitta krv. krv.

Protokoll 55.
Kõnele ja avustajate liikumise koosoleva 8.
vebr. 1927.

- Päevakorras:
- 1) Kõne krv. Matornilt seenule: Vae-
luskuusimusest
  - 2) Kõne krv. Timppkalt: Dramatoidu Karva-
kannist
  - 3) Muusikalist arju.

Krv. Matorni kõne puhul võtavad sõna: #
krv. Aullerit; Ürvikud erad elid puudulikkult
valgustatud. Ka oli kõne pisut arad eemilõne.
Krv. Juhakorder. Kõnelija luges kõne maha ja
põilus seljures etkulmne keelsõljetu peale.
Ka oli kõne pisut konspextiivne.
Krv. Tael Sissejuhatus puudus. Kõne oli
konspextiivne.

Kõne Toimkonna. Kõne oli näa ja muu. Lõpusosas tänaal. Mõnede kõiki ajalise avastuse eest.

Mängu nr. Toimkonna kõne. Kõne puhul võtavad sõna nr. nr.

Gullerit. Kõne oli laadus. Vähetevahel tuli kuuldavale mu. Nais nagu ei oleud labele kõnelele selge.

Karevier. Tähtsaks liig palju es- ja tagasõnu. Ka kirjeldis näht teinud Toimkonna. Kõneleer erinev kor- da akademilise publikumil es. ja olu piset aritatuud ja raarisiu sellesarast halvemini harilicent.

A. Magistri astme omandamine.

1) Toimkonna liikmed, kes aktiivset toimkonna tegevusest osaõtnud - kõnes, kirjast ja avustustis kül- lalt vilunud, võib toimkonna koosolek toimkonna ^{meestores} magistris tunnustada.

2) Lige, kes soovib magistrisida peal kirjastusest eri- tama juhatuseli oma eluloo ja tegevuse aegade toimkonnas.

3) Lige keda juhatus lubab magistrisida peal vähe- malt kolm korda olema toimkonna koosolekut juha- tanud, kolme referaadiga avalikkuses ajakirjies erine- mid ja ühest avalikust avustusest osaõtnud.

Magistri tööks on kas imprompto kõne, koosolekul moodustet komisjonist määratud teemile, ehk ettevalmistatud kõne päevakysimustele, millele tuleb tehes töide aegadega kokkuvõtetult juhatuseli võituda.

Märkus I. Ametlikkudes oponentidus määrat juhatus vähemalt kaks toimkonna liiget.

Märkus II. Magistrand peab kõnelema ilma mingi ettekirjutise ja kavata.

4) Kui peale edukat ^{magist} magistri kõne katmist kandidaat võinud ühel avalikul rahva koosolekul, toimkonna teadmisel, mis olustab toimkonna koosolek magistri astme väl ja andmise.

muutu

B. Doctori astme omandamine.

- 5) Toimkonna doctori astet võib omandada iga toimkonna magister, kes on esnenud vähemalt 5 e avalduse kõnega, 10 referaadiga ja 2 artikliga ajakirjas. Kolme avalduse avastuses, kus hulgas vähemalt ühe on korraldanud ise reisvalt. Avastused võivad olla ka kirjajätked.
- 6) Tööde avastade esitab cand. toimkonna juhatajale, kus ^{muutu} ^{muutu} kooroleku kindlaks määratakse.
- 7) Toimkonna doctori tükis on imprompto kõne, millele tein määrat koorolekul moodustatud komisjon.
- 8) Ametlikuks oponeerides määrab toimkonna juhatus vähemalt kolm toimkonna liiget.
- 9) Toimkonna mag. ja doct. on atali toimkonna koorolekul sõna ja hääle õigus, raatamata, kas veel toimkonna tegurust ora võtab või ei.
- 10) Toimkonna mag. ja doct. on igal ajal ja igal pool luba toimkonna nimel rääkida, kõnelda.
- 11) Toimkonna mag. on kohustatud toimk. poolt peale pandud kohustusi täitma, kui toimkonnas vastavad jõud pruuduvad.
Toimkonna doct. on igasugu kohustust vaba.
- 12) Toimkonna mag. ja doct. ei allu koorolekult pruudumise ja hõljaks jäämise trahvidele.
- 13) Astme omandamise koorolekul on kinnised, ja niist võivad ora võtta ainult need toimkonna liikmed, kes vähemalt kolmel toimkonna koorolekul olnud.

Rastu võetud juhata. koorolekul 23. II. 27. Eoimf.

S. 12

A. P. S. - i

kõnede ja arvestuse toimikonna

koosolekute protokollid.

Alustet 19. III. 29a

KOOLI-
KONTORI-
TARBETE
ALBUMITE
& KIRJA-
UMBRIKUTE VABRIK

^{A/S}
H-TONISSON & K^o

TARTUS

VABRIK, KONTOR, LADU:
KALAMEHE UUL. 32-40
KAUPLUS: SUUR TURG 14

ETTEVÔTE
ASUTATUD
1.9.0.8

KOOLI-
KONTORI-
TARBETE
ALBUMITE
& KIRJA-
UMBRIKUTE VABRIK

^{A/S}
H-TONISSON & K^o

TARTUS

VABRIK, KONTOR, LADU:
KALAMEHE UUL. 32-40
KAUPLUS: SUUR TURG 14

ETTEVÔTE
ASUTATUD
1.9.0.8

22.
130-

F. 56 Akadeemiline Põllumajanduslik Selts.
S.-ü. 12 (17)

Akadeemilise Põllumajandusliku Seltsi
kõne-aruuste toimkonna kassolekute
protokollid.

19. märts 1929 — 6. detsember 1939.

54 l.

agr. Käselin. Raamatud olgu arvamus ja kättesaadavad.
 agr. Kälin. Kõrreõde tuleks avaldada tingimata.
 arv! Vnt. Ei ole ametialad põllumeestega seletel, see on korjatud.
 On muude uisumuste võrral vähe tehnikapane jätteid loomel
 temistrukt. Võrktaoajapõsed olenevad põllumeestest. Põheline meetod
 olgu rõhane. Kuidas avaldada kõrreõdet.
 arv! Comp. Levitajad ei ole seda hästi. Hõpnomia ei meeta lootade.
 Teatada kõrreõde arvustuse toimetajale.
 agr. Kälin. Kõrreõde kas on võimalik osavõtmalt teha. Kus välguand-
 midel teenitakse, mis annab 30 mt. pealt. See on äärmiselt vähe. Järgi
 neile
 mag. agr. Reibel. Toimetajale ei mausa saata. Arvustuse arvustu-
 vate ajakirjas olgu leplik, usgu esitoot. Odavasti peaks olema.
 arv! Steinberg. Kas on võimalik protokollidele seda avaldada.
 agr. Käselin. Kõrreõde tuleb protokollide ja arvustuse vahel.
 arv! Grünfeldt. Tänu teile ei ole riigi 120 päeva, tegelikult aga
 on see 114 päeva.
 agr. Kälin. Seemnearvustuse Seltis poolt peidid lemmikse parandused.
 arv! Comp. 1925a. on enitami aritmetil, hõpnomia ei ole. See peaks olema.
 mag. Reibel. Arvustuse viis. Ei või liig kongreetselt väga muuta. Tuleks
 revidentide mõlemad vaated. Ei või liig usutavalt igabüsuusid
 andmeid võtta.
 agr. Kälin. Süft ei ole just lausa peenem, mis inimene
 võnavad veel jämedat süfti. Arvustuse avaldus olgu rõhane
 ja mitte teine.
 arv! Comp. Põlvkonnas ma vaadate mõne korrastand. andmetel.
 mag. Reibel. Jätin mainimata hääd küsijed, nege vabest arvustusest vabest
 am madud.

Kõrreõde lõpus 2210

Juhataja:

Protokollide Endel Wnt.

PPi Kõrreõde - Arvustuste
 trükkimise seadustikokkolektsioon 21. okt. 1929a kell 18¹⁵

Kõrreõde arvust. Steinberg. Kõrreõde juhataja arvustuse arv!
 Nõu, protokollide arv! Kass.

Päevakord.

1. Sissejuhatus „Akadeemilisele studiumile“
2. Ülevaade elmise semestri tegevusest.
3. Kõrreõde semestri tegevuskava.
4. Valimised.
5. Jätkorand asju

31. arv! Steinberg annab ülevaate nooruse muudatust, kes
 gymnaasiumi lõpetades, asub kõrgema hariduse omandamisele. Ei ole
 teadlik, mis õppida. „Häädest ja häädest oleme rahva juhtimine“
 on tavaliselt juht, kes saadakse nooruse te ei ole teele oma studiumi-
 mis. Pealdis sunduslikku loengutele käimist - kui süstemaatiliselt
 alust ja vaba studiumi kui ülevaade teaduse muudatust
 lahvast. Ülikool on ja tund üliõpilase seltskondlike korvatusse organi-
 seta arvele hoolde. Org. on mitmekesine - igaüks peaks oskama
 valida endale vastava intsiim organisatsioon. Meie ülikoolis ei ole
 üliõpil. õpetaja intsiim korvatusse mõja all nege mõnel maal.
 Ülikool ei suuda ette valmistada üliõpilast elule ja avalale is-
 kutsele, entiselt Põlvkonnas. Ei leeta kõrreõde üle, ei
 näevad meetodid, ei põllumehe hingele tundmist j.n.e.
 Suurem osa põlvkonn. teadusk. üliõpilastest on pänt maalt. Nad
 on toonud kaasa omaduse läbi ajada. tusa ja targa. Akadeemiline
 pere on arvanud, et põlvkonn. teadusk. üliõpilased ei võta osa
 akadeemiliselt elust, ei ole edustatus j.n.e. Kuid põlvkonn.-teadusk.
 kava nõuab omale kogu studiumi ajatöö. Val kutsutakse lõpetajad
 kogu ametisse enne kui jätavad studiumiga lõpule. Nõue agr.
 tööpäe kvaliteedi kohta pole veel väga kujunenud. Nii nõutakse
 tmeerikas agr. tegelikult ülikooli kursuse lõpetamist, teadusk. hingetõuse,
 külarühm, näevad meetodid j.n.e. üle. Nõutakse ^{praktiliselt} praktilist
 võtumust j.n.e. arv! täiendamine end selles, mis ülikool meile ei

suuda jarruda. Nii rüme edasi rahvast ja maad. - Koosoleku jaha-
tija Palus arendada oma arengit ettekanne kohta.

Kov! Nõu - juhib tähelepanu sellele, et paljudki meie ^{riiklast} agron. tegelestest
on leeldud endile mitte sobivana. On üle läinud muule alale.

Kov! Nagla - pealdab vaba tiiid õppetegevusel.

Kov! Kass - Pealdab laenguks kuulamist teha rahustusloosiks

Kov! Steinberg - Meil käiakse kõige vahama meetodi järel. Sündus
on tulnud

Tegevuskava all võtab sõne Kov! Steinberg. Lendab, et tegevust tuleks
pärata endises suunas - puuletumilised kõned, kusjuures kõnde-
roid 2 kor! Impromto kõned ja eeltiisid aruustamiseks tulevaseks semest-
riks. Vaidluskoosolekud, alles suure määra osalised, alles tingimata
vajalikud.

Kov! Kass - soovib peada eimesid 2 koosolekut ettevalmistatud
kõnedega, siis impromtokõned, vaidluskoosolek ja ülejäänud
töökoosolekud järele ettevalmistatud kõnedega esinemine.

Sõne võtavad tegevuskava kohta veel Kov! Kov! Kuus ja Lomp pool-
dades tegevuskava samas piiris.

Juhatusel liigete kandidaatideks valitakse järgnevalt Kov!

Kov! Julius Kass - ühel häälel

Nõu - " -

Anton Kuus - " -

Lomp - jääb kandidaadiks.

Jooksvate asjade all otsustatakse töökoosolekud peada
1940 a. esmaspäeval kell 18⁰⁰.

Koosolek lõpeb kell 19⁴⁰

A. P. S. E. Kõnede - Arvustuste

töökannu (arvustus) koosolek 28^{II} 1929 kell 18³⁰

Koosoleku avab ja juhatab Kov! Kuus.
protokollis Kov! Lomp.

Päeva korras.

1. Kov! L. Kutsi: ettekanne

Nõu tollide küsimus Eestis

2. Kov! J. Nõu: ettekanne

foorum Soome, sekka Skandinaavia

ja Baltimaade põllumajanduslikust seisukorrast

3. Jooksvaid asjad.

Kov! Kutsi: ettekanne jäetakse päeva korras
ära, kuna suurem osa Kov! tahab Panuuroopa
küesid kuulama minna.

1. Kov! J. Nõu: ettekanne.

Soome töötas kahel poolil, nii Skandinaavia
riikidega kui Baltimaade riikidega. Lühis-
maade harimine läheb soode harimise suunas.

Soomes on 68% rahvast maal, meil 59%. Soomes

ei ole põllupinna laiendamise sihis kus meil

Rendimaade vähenemine on väga hoogne. Metsadist

saadud tulu teeb 20% kogu talundis sisse tulevast

ja 70% maast on raamatupidamises talude and-
metel metsa all.

Põllu taimedest on erikohal

hein ja kaer seega sööda pinnal all

loomakasvatuse on omadel tõugudel põhjener

ja saagid on Skandinaavia riikide tasapinnal

ja Baltimaade saagide vahel. Põllumajandus

ei täida oma elanike tarvet, nisa täidab

ainult 14% ja rügis 50%. Nõu tegevus on

hästi arenenud ja tegevamine läbi lõnnud, põhuseks

arvab Kov! talupoegade vanemat vabadeist.

Lähirääkimised: Kov! Steinberg. See on teavitata

nähe, et üks korv! on kontaktis välismaa põllumajandusliste küsimustega. Keelstuse alal on suur edu ka loogika oli näe ja kindel korv! Sime. õnnestus lähikeses ettekandus anda selge pilt Sime põllumajanduse kohta, ütles kõrre olulise.

korv! Vint: Püüda alati vastavate arvude ette toomisel vahetada meil omadega. Soovitat järgel korv! kõnelejal näakida nii nagu tegelikult ole põllumustele, enam rahva päraselt.

korv! Rubi: Ettekanne oli hästi lähi töötatud aga ei kõmmanud kaasa.

korv! Nõu: lõpetab lõpp sõnas, et põllu mees teie kõneldes peaks olema enam mahla ja saustu, kuid käes olev ettekanne oli heiste and mette refererimise selle pärast ei tahtnud

3. Jooksraad asja.

korv! Steinberg küsib, mis on järgmisel koosolekul

korv! Sbruus vastab, et jätkatus pole koosolekul - ei tea

korv! Steinberg soovitat kürest teem valida ja sellest kolme päeval üld koosolekul ka teatada otsustatakse, et järgmine koosolek oleks arvustus koosolek.

Koosolek lõpetab --

juhataja *J. Kõrre*

Protokollija *L. Lõks*

Kõnele. Arvustuste toimikome

tiio koosolek

4. XI. 1929 a. kell 18⁰⁰

Koosoleku avab toimikome juhataja korv! Nõu.
Protokollid korv! J. Kass.

Jätkarand.

1. Impromto kõned

2. Jooksraide asja.

Kõned otsustatakse korraldada järgmiselt: iga koosoleja kirjutab salaja seelile 1 kuni mitu teemi. Kõneleja võtab teadumata teemi ja kõneleb sellel teemil 5 min. Mõtlemiseks antakse aega 10 min. Kõnele ajaks koosoleku juhataja valitakse korv! A. Lõks.

korv! Kass - Matusesõne tähtsana jõllu tegelase haual - Kõne kestis 4 min.

Läbirääkimised: korv! L. Lõks - "Kui räägitakse haual, siis räägitakse surmale "Sime". Kõne tuleb pühendada vanemale."

korv! Vint - "Suhtis ruttalt kõne korda minema. Olen võinud rõhutada vanemu tähtsamat momentide tegusid."

korv! Lõks - leiab et mitmed lehtede vanisemisest mõjul rohkem kui katunu tähtsate tegude allakriipsutus.

korv! Steinberg - "Kõne osaliselt õnnestus. Olen kõnes võinud rõhutada mõnda tegelase iseloomustavat poant."

korv! Sime - "Kas tehtis kõneleja allakriipsutada tähtsana tegelase kujn vanisemid haude elu tõi ali lõpul või nooremama. Samuti teema teened"

korv! Kass - vastab, et oli mõeldud nii keskpärase selts. konna tegelase haual."

korv! L. Kõrre - Teaduse ne vallasanema sünnipäeval, kes

25a. vanaks saanud."

Krv! Kass - "Kõne võis raest alla ette kantud viinestunud külaseltskonnas. Muutu oleks olnud liige lõpukas."

Krv! S. Siik - "See kõne oleks ehk sobinud kui sünnipäeval naabrite vahel räägib naabimehele juppus olekus, kuid arvatult tuleb agr. tegelesel ette misugust kõnet."

Krv! Vint - leial, et murdu oli mitööga kõne raskelastatud, kuid lõpp "Kantus ex est" oli natuke arad-
deemist maine."

Krv! Steinberg - sõna katkestus

Krv! L. Loro - "Saamade muusikaalsus ehk raadid mõja
lehmade primaaride"

Krv! Vint - Teem huultes - oleks võinud anda järele
raade vastavate aparaatide ülesäädmise kohta.
Mis mõte oli sel viisil raadid propageerida?
Tuleks meile liiga palju tegelasi korraga j.n.e."

Krv! Steinberg - "Kamjontiroon on võidemin hõbe, kuigi sotsi-
al oli vähe korra klajitud. Samuti oli koog-
sus."

Krv! E. Lomp - "Kõneldu suvise agronoomide koosoleku
episoodidest."

Krv! Vint - Kas kõne oli episoodi sisse paketus või tühj?

Krv! Kass - "Ei ole kuulnud, et oleks pol. agrariis veergu-
del ilmunud mõtteavaladusi, nagu viiks agr.
tegelused meie jõllum. kriisi. Samuti ka
avamise nagu langes meie jõllumus päris-
ojuusse - võib olla oli mäeldud varemline päris-
oju."

Krv! Vint - Krv! Lompi kõne oli sõnade hulka kellavaate-
mise rahealgadel j.n.e.

Krv! Nau - "Kõne tuletoige pidu puhul"

Krv! Kass - leial et kõne oli kõige paremini korra läinud
linnavaastusel puudused, praeguste puudus mõtete vahetusel,
oli rõvaldatud. Tehniliselt kõne häi."

Krv! Steinberg - "Kõneldu tühj rääkijale", Teostus kõne Per-
naiste si avamisprodel"

Krv! Loro - "Kõne oli rene, räs tunnete jhts. Teostus tühj
ja kõne muu oli omal kohal"

Krv! Lomp - Alguses öeldi, et oleval aratuse, Naiste Põllumuste
selts, kuid hiljem selgus, et oli tegemist Perenaiste si.

Krv! Nau - Vint ei olud raskelastatud mehi, sest öeldi, et talu
juhtimisest oleval 90% naiste töö. See ei oleks kindlasti
müeldunud meestele."

Krv! S. Siik - "Vaneme tegelase ^{50a} sünnipäev juhul"

Krv! Loro - "Oli vastuolu "mäletan teda nooremene" ja
"meie noored saovime õnn!"

Krv! Nau - "Ettekanne oli õnnestunud ja edasi autud
vastava protsedriga. Rahtleb kas on meil olemas
nii vana tegelasi."

Krv! Siik - "Arvat et on nii vana perenaiste seltside tegelasi"

Krv! E. Vint - "Kassakantsutide mõja meie eksporditajapang-
dile"

Krv! E. Vint - Teem oli absurdne, siiski Krv! Vint oli
leialiv ja osas sellel teemal chitada kõne."

Kor! Steinberg - leiab samuti et kõneleja oli teinud lahendusel. Kõll meavad ka rohid keerumite külge tapu-maades.

Kor! Nõu - soovitatav seisukoht võtta tulevase töökoos-oleku varedluskuuimuse kohta.

Arutatakse: võtta vaid lusterimis „Agronoomide ja majandusmeeste maherovust“. Varedluse algustajaks Kor! Nõu

Koosolek läheb kell 20²⁵

Juhataja

Riigikomitee Klauus

APS'i kõnede ja arvestajate toimikuna tähtsaksoluks protokolli 11. XI. 29, kell 18

Koosoleku juhataja Kor. Kass, protokoll: Kor. Klauus.
Päevakorras Kor. Nõu referaat: agronoomide ja majandusmeeste vahelkordist. Kor. Nõu leiab, et viimaste vahelkord kaunis etasimpaatne on. Mõte maade illoharaktere maade kohta on majandusmeeste poolt vaadatud skeptiliselt, sama umbuskalt vaadatakse Perpsi rapinna alandamiselt, et see võib hulga ^{kaunistada} keernamist. 1 tees: agronoomid on peamiselt tehnoloogid ning kõhalevate teadmistega tulundusküsimustes.

Mees puudub agraripoliitilised organisatsioonid. Saonius on neid nähteks Kass, ja eduskuulda on nende arvamistega alati summitud oluud arvestama. Prof Köpp arvab, et meil tuleks ka asjaloo organisatsioon luua, kes kaaluks asja asja ees ja pärast.

2. Agraripoliitilised peasisid oluud agronoomid tulundusteadmistega ja kui majandusmehed siin kaasa tahavad luua, siis suvandagu ka veidi

põllumajandusliku mõttekõne

3. Majandusmehed on põllumajandusliku küsimustelõiga peali-kandad.

Kor. Kass võtab referaadi kohta sõna ja väigib...

Kor. E. Lomp võtab sõna ja väigib...

Üldiselt leitakse, et agronoom peab ka tulundus-teadust tundma, vähemalt juhtivate korvorganisatsioonide tiigelad.

Teise päevakorra punktina kergitab Kor. Jaanson üles APS'i arvestajal kõnelemise küsimuse, mis traditsiooniks on.

Kor. Klauus teeb ettepaneku: kõnede ja arvestajate toimikund korvaldab kõnede seerija, korvaldamine jätta juhataja kaudu. Ettepanek võetakse ühemõõselt vastu.

Koosolek lõpeb kell 20¹⁵

Juhataja: Klauus
Protokoll: Klauus

APS'i kõnede ja arvestajate toimikuna koosolek 22. XI. 29, kell 19¹⁵

Teaserand: 1) Kor! Keuts'i kõne: „Võhatalude küsimus Eestis“
2) Kor! Kass'i kõne: „Mõtteid pekonõmme kind-lustamise seaduse eluud puhul“
3) juurid asja.

Kor! Keuts. Annab ülevaate teerõhate majandusliku arengu käigu kohta. Samuti ülevaate võhataludest 14 riigis ja nende sisseandmise jõhijused. Külvikultuuride muutumus Eestis põllukeine kasuses. Teerõhiti ei ole andnud põllumehele nimeta-misväärset tulu, ainult 5,65% üldisest sissetulekut. Siiski tahetakse luua mille kaudu sellele väikesele tulundusharule. Teerõhiti sisse-vedu viite ka mõnetus väärset osa võrvelis rebrüksaaduste sisse-veoga. Talvõhiti talvõhitudus, mis toodud vähijalt, on väike. Meil

omad sisetd aga saagivarsed. j.n.e. tollide õhutajad ütlevad, et vilja
tollide läiks võtke meie põllumajandus, kuid ei tule väga rühki
kalkulatsiooniga. Meie tulevik on karjamajandus. Tervikliku hindu tuis
on liiga algulise karjasaaduste omaga võrreldes.

Korv! Kõrvalt võetel sõna rüütmis paludes rüü-
simeest nimetada roosoleku puhatajat ~~saates~~.

Korv! Ruus - Lüh ebakoostusis ni esitatud kaasa kui ka
rühendustes mõnede meie tegelaste kohta. Sõuline jätus
ei ole ülevaatlik. Ei ole soovitud make lugeda apalike
võrgudelt. Põrs ei olund imposantne.

Korv! Mõõd - Laused olid mõistetega väga liidetud: juudlusid
tänuvad, rõhutused ja mõnol. Tulemus kõnest oli liige järak
oli jätud väga er - ja rahvamaj. huvi ole vastuoluga oot-
tud küsimused, millega osalt põhjendatakse tollide rüü-
dust. Nõu on äeldis, et karjamaa põlluga võrreldes annab
palju sli.

Korv! Lomp - Järelõud majandusl. kalkulatatsioonid olid püüdu-
likult põhjendatud.

Korv! Reuts - Ei tahtnud raenu külvata, kuid see on võles korri-
mid reenesest. Ei uskunud et arvad. pere ei saa am
rahvusvahel. rüütest sõnadest. Tabelid olid püüdnud „Põllu-
mees #18. Er - ja rahvam. sesuusktaadi andmeid ei
käsitanud referaat. Hüüde omaduste juale pole tahell-
panu püüdnud.

2.

Korv! Kassi kõne kokkuvõte: „Mõtteid peekamihinna
kindlustamise seaduse eelnõu puhul: Kaunis ilus
pikk ja teetvõelne kõne ning perleelide tõmbamine
ilmasõja majanduse ja terve sarnaste extravagantide
asjade vshale. Pääle ilma sõda seeti riikidesse
kõrvaltõelid. Raha mis Ameerikasse ujus kultiveeris
sõel kõrse spekuleerivane ning pengakrahe.

Rahvasteliidu tollivabadus on yhtedelehää-
tustele halb. Eesti ei või valgevarasena
jätta terve toelimeyynde vahel enda vaba-
kaubandusega. Sest yleminek karjamajandusele
viljakultuurid pole kerge. Ma põllutöi-
minister esites peekoni kasvatamise kaitse
seaduse. Kaitse on vajalik. Keli tepe-
meja töötavad minimeel koormatusega.
Linnade ligidal ei saa peekoni tasuvusega
enti hoobelda. Peekoni kasvatamise propageer-
mine järgu talumajandus, nõuande byroole.
Asutatakse eksporditapamejade kesk byroo
kes reguleeritj hindu peekoniturul, ent
sarnese asutus ei saa järgu alla. ~~See~~
See seadus, peekoni hinna kindlustamine
fandi seadus, võib Riigikogus hoopis
resunguse kuju saada. Riik oleks pidanud
loobuma peekoni maksustamisest. Meie
ei põua 100.000 see produktseerimiseni. Muud-
ki riik tulegu appi ja leski end lyps-
segi laktatõveni ajia lõpul.

Võimline peekoni kindlustamise seadus
tuleks jätta siis vähemalt kulud 40% võrra.

Põllumajanduse kaitse on vajalik
mõnel alal.

Korv! Mõõd leiab seaduse tehnikat sidesõnu
on kole palju. Sisukava püüdnud. Sisse-
pühatus oli pikk ning ebaproportsionaalne.
Põõgika püüdnud. Peekoni tee oegu ajutine
näe. Pole ettenähtud tegelik kude peekoni
produktseeripete toetus. Eelnõu on koostatud
tapamejade huvides.

Korv! Ruus, algab kaugelst kõbedest ning siis
läheb asja juure.

Korv! Lomp ei võta korv! Kassi tehnikat
tõrseelt, tehnikat on laengud, mis on

tema arengu pandit
Kv! Kents nägib kõneleja entusiast riijaosta-
maturist. Kõne kalk, rütmaverelme, raskesära-
ne. Tegij humpoosetiilini hääl. Hääldeb
Jewroopa, mis on entti kõnele valus mny
mittemeeldiv. Tema ~~õis~~ kordele alati
mõtet ni et valguvares tundub vennisena
Kv! Rebane:, humpseeb keelt kv! Kess
Kv! Kess vastab kõigile

3.

Kv! Kess nägib järgmise korral midagi
Taani mujelest Kv! Rammul
Kõnele lõpeb kell 21¹¹.

Kõneleku juhataja:
P. Rammul.

Protokollid Leo Kents
Mass
P. Rammul.

APS'i kõnele ja arvestuste toimikonna koosolek.
reedel 29. XI. 29a. k. 18⁰⁰

Kõneleku avab toimik. juhataja Mass ja palub
koosolekut juhataja Kv! Lompil. Protokollid kv! Kess.

Päevakord:

1. Kv! Kentsi kõne: "Jooni Taani põllumees elust"
2. Kv! Rammul kõne: "Põllumees ühiskatsetest."
3. Jooksvaid arjad.

1. Kv! Kentsi ettekanne kokkuvõtte:

Algul peatus Taani asukha ja suuruse juures. Kõne meepime
ja selle kasutusolude juures. Kliimaolud olid kingi vad,
et kevadel külvid varem ja sügusel lõikus kiirend. Sademed
Taanis on samavõrd kui Eestis. Talundites mehhaniseerimine

59
eolasi läinud - traktor asetab hobuseid. Taani põllumees
produktseerib kolme kupa) saadust peamiselt: 1) piim 2) peekon 3) munad.
Püüandajatele maksakse kauguse järgi, muud piima eest sama
hinn. Kui muustuse proov näitab haalitud langeb piim trahvi
alla 1mx. kv pealt pe see kestab 2d. järgmise proovini.
Peekon ^{seis} tahetakse lihustapamaia.

Talu saaduste ostmisel suuremad kuluud jääsõitade ostmisel.
Kasvuhortogelid asutuste või eraettevõtete kaudu sünnib ostmine. Jürg
seal-meie ettekujuatus mõttes - on väga kadunud. Niin alalati
enne kontant ostjaga. Niis produkti prodi ja sealt ostab selle teine
Masina-tarvitajate ühised ei ole läbi loinud. Põrsade juures on küll
veidi teinud. Eelb. talus ostetakse. Era või hortogelised pagariid.
Samuti margariinifabriku auto käis igapäeval. Telefoni
teel tellitakse. Arvete siendamise kindlate kontoraamatitega.

Püübiis Taani talu ehitused on erandita kivist.
Luumajad tellorciid. Kargal. ka tsement, ja maakivid.
Ehitused uelja kandiselt keskel on. Katusematerjal: õlg
ja lumajal Kivi katused. Sindest harva. Heoned valgeks
lubjatud. Eha värvitud mõnikü - Füllis.

Püübiis jaotuses kõik eraldet teistest ruumidest, ni et
söögituppa jääb alati ilma kööki muremata. Magamistoad,
saal etc. Põrki ja tüdrukute toad ei ole peremehe omadesse
sama katuse all. Niimisel ajal erandid. Talu pere toad
mugavad ja hästi soustatud. 50% majapidamistest elentel
Puhkade laudad, tallid, sigadelaudad. Kõnelel erimaja
aias enamasti. Jooksvaid arjad -

Õgapäevase majapidamise liivvaadates tundub, et talu
on väike väike väike. Mootor on. Mõnemeaguseid marmarid
kõik käivad elektrijõul. Keskm. Taani talu jõuallikas
enamasti petroleumi mootor. Reheperemä masin ja veski igas
talus. Kuree- ja turbaküttega näitatarad reheperesugari-
tuure on vähe. Püübiis on küllalt kalda, sad vates ja need
kultiveeritud.

Kõnele tehakse produmise peal. Arjad kivist, mis
mikauga ruumid seavad kui tulli all. Peremees
on Taani talus väga määduandev. Siin 2 juhust: 1) peremees

tiitab ühes põllul 2/ peremees kodus talitab loomaid, kuna põllul on eestegija, kes hantutab, et sääl töö kõraltikut edeneb.

Lehmast Saami punastkarja, veel kirjut ka. Tõttumöö olgu vastavalt toodangule tugev, siis edasi pides ja lõpuks ka mitmekesine. See põhimõte on läbi löödud.

Sead Saami maad õigu ja Inglis Yorkshire'i (suured räägid) Seakarjast ei ole, ehk kui on siis suurmajapidamistes. Muud loomad kas laudas, koplid etc.

Tööle minnakse kell 5. Esimene tund laudas. Siis põllul kuni k. 9, siis 1/2 t. vahetage, ja edasi kuni kell 1 ehk 12 kuni keusaplon. Öhtul lõpeb töö kell 6. Ja öhtul käivad põllumehed rahvamajas rõõmlemas. Raamatukoopid tarvitatakse õhtul, sest talud kohustet maksime raamatukoogu maas ja kõrgle talu elanikele raamatute kasutamises vaba.

Suhtlevad hooliga: kui ei ole külalossitult, siis on perenües (perikond) ise külas.

Saamisliikudes tundub uagu oleksid maal, kus on pühapäev. 1 k. teid kõik asfaltteeritud. Lükumissuhted. Auto, mootorratas ja igapäevase inimesele jalgratas. Heusega reisirata pühapäev harva, arkipäev küll. Teada ümberhoid. =

Põllumees ei ole töötarv, vaid töö põllumehe tarvis. Lääbiraanimised:

Ksv! Steinberg: Mitjoo mõjib kõneleja. Täna oli ruumid pööre ja seep. Vast ksv! Vint kõneles warkuelt. Kõne oli mõeldud põllumeestele ja wõrdlust ehk huumorikard oleks võinud enavam olla. Aga seda vabandab, et kõneleja sulitus kõne oli pea im promptor. Enam-vähem oli kõne kava järge teostatud.

Ksv! Kass: See on rahke, teen lühidalt. Grammatilisi märked: "See auto läbi saadetakse peekon tapamaja" ja "Tubade arv oleneb talude arvast."

Ksv! Steinberg: Et mõtles küll õieti aga väljendab valesti. See näeb tugevat enesearvustamist ja jalgratt

Ksv! Pammul: Peensustesse mõnik. Haudab Desal see.

Ksv! Vint: Koostasin kava pe kõneleja, olme loogisalt läbi mõtlemata. Just enese proovimiseks.

Ksv! Pammul: Kõne kokkuvõte:

Põllumees on hüglarenenemise lähteinud, mis väljendub maotulunduse tasuvuse täiusus. Katsesajandus siin kaasa aidanud. Ühiskatseid (kas kas) põllumeesti juures puu roo võtavad ka põllutöökoolid. Siin esitens näitekated. Põhine ja teataraks uurimiseks selle majapidamisel vajaduste selgitamiseks. Meil väetuskatseid Katsesajand. Nõuk. vastava sentrioonikarav järge. 1926a. ühe 1000 katse. Arvutatatakse aritmeetilised keskmised. Lestakse talundite rühmad, kus efektid ühesugused. Kees kõrral mõjuid, seal väetatakse eel nende järge talude liigitamine. Kui katse efekt kusagil talus liig (põllul), siis ei tarvitata neid andmeid keskmiste arvutamiseks. Saksamaal on katseringid — need palkarad ise katset korraldaja ja seering ise seal kava kokku. Seal Mitchellichi meetod (seega Harjumaal dr. Johanni poolt korraldet ühiskatsetes) Siin katsetakse korraldada mulla ebahõltsuse mõju. Mitchellichi meetod käsleb väetistarbe selgitamist. Kasvutegurite seadusega opereeritud. Esimene katt (super) annab 50% võimal. Luamsaajst, termi - 25% kolmas 12,5% ja neljas võib olla enam ei anna.

Tarvilik et majapidamises oleks roormatugid ja et saaks saaks võrelda. Katseringid on kohasemad suurmajapidamistele. Lest kaunis kulukas eri teadlaste palgamise. Katsitehnosa neis ringides ka kaunis täpne. Katseringel meil tulevikus võiks olla tähtsust

Talumajapidamise intensiivsemad tõuseb ühiskatsete tähtsus. Ühiskatse arendab põllumehe teadlikku kalkuleerimise oskust. Ühiskatset loomakasvatuses sama tähtsus nagu on karjajätku kontrollil karjakaasvatuses.

Lääbiraanimised.

Ksv! Kass: Esimese esimeheus eahuldav. Temperament enam.

Ksv! Steinberg: Teem kaunis aruvalt, tehniliselt kõnes hõlpsamini küsimus. Rääkida suuga ja ka rinnaga!

Ksv! Kõu: Põhjalokkuust ja asjalokkuust Ksv! Rammul on, hooga ja häbematu on juurde waga.

Ksv! Steinberg: Harjutus teel meistriks!

Ksv! Rammul: Pidin jälgima komponenti ja mi raba ettekannu seistaku kannatas.

3. jaoks wate asjade all joutakse selgusele, et see koosolek jääb semestri viimaseks, kuna oleme juba eksaminatsiooni lõpetanud.

Ksv! Steinberg: Uuaja juurval semestri uuei hankida. —

Koosoleku juhataja: ~~Lõpp~~

Protokollija: ~~Steinberg~~

A. P. S. Kõnetoimikonna koosolek 7. jaanuaril 1930.

Arvamiskoosoleku arwab Ksv! Kass. Koosoleku juhatajaks valitakse Ksv! Steinberg, protokollijaks Ksv! Rammul. Arvamiskõne peab Ksv! Kass. moodunud semestri tegevuse ülevaate kohta.

Ksv! Vint küsib kas mõik toimikonna liikmed on kõnedega osinunud. Vastab Ksv! Kass, et ei ole. Võetakse sõna tegevuskava koostamise kohta. Valitakse sõna kohta võetakse sõna.

Asutakse juhataja valimisele. Kandidaatidena seatakse ülesse Ksv! Kass ja Ksv! Nõu. Ksv! Vint arwab, et juhataja peaks olema nooremate kursuste kasuõpillega. Ksv! Kass poolt 5 häält. Ksv! Nõu poolt 4 häält. Ksv! Kass tunnustatakse valitaks.

Kirjatoimetajaks valitakse Ksv! Jaanson. 7 häält poolt. Ksv! Vinti poolt on 4 häält, Ksv! Kass 5 kolmandaks juhatajuse liikmeks valimise juures. Seega valitud Ksv! Kass.

Ksv! Kass tegevuskavatsustest rääkides soovitas referaatide ja impromptu kõnede kõval võtta tegevuskavasse artiklile arvuks. Ksv! Kruus ja Ksv! Vint toonitavad kõnede võistluse võtmise tegevuskavasse. Ksv! Steinberg (pooldab) paneb ette valida „diktaator“, kes hoolikseis arvustamises võetava materjali eest. Ksv! Nõu toonitab propaganda vajadust toimikonda astujate arvu suurendamises.

Arvustuse diktaatori valimise kohta võetakse sõna. (Ksv! Steinberg.) Kandidaatides seatakse ülesse Ksv! Nõu, Ksv! Kass ja Ksv! Vint.

Ksv! Kass keeldub. Ksv! Nõu poolt on 5 h. Kass'i poolt 2 ja Ksv! Vinti 4. Ksv! tunnustatakse valitaks.

Kõnede võistluse kohta võtab sõna Ksv! Kruus. Kõnede võistluse kord on juba rändlaks määratud. Ksv! Nõu ei poolda kõnede arhindamist. ^{liikmele poolt} Juhatajaks peaksid olema väljastpoolt. Ksv! Vint arwab süüsi et kaanvõitlele osavõtmise arhindamisest tooks asjasse rohkem elavust. Ta küsib veel, mis ülesanded on ^{kõnede võistluse} diktaatoril ja kas on mingune amet vajalik. Ksv! Kruus ettepanek, et valida kõnede võistluse diktaator. Etusatakse jätke kõnede võistluse korraldamise juhatajuse hooldes.

Avalikkude kõnede pidamise kohta võetakse sõna Ksv! Kass, Ksv! Kruus. Tähtendatakse, et minguske ^{promoveerimise} kõnede pidamise kohta on suured nõudmised. Ksv! Lõpp tähendab, et juhatus määrab, kas teatud liige on promoveerimise vääriline.

Järgmise koosoleku ajaks määratakse reede k. 7. a. Läbi-rääkimise all tähendab Ksv! Kruus, et tuleb registreerida liikmed. Ksv! Kass tähendab, et viimast korda registreeriti liikmed 1925.

Kõne kohta tähendab Ksv! Vint, et igi liige kas 2 korda poliitseta püüdnud langes automaatselt toimikonna liikm. nimetisjast välja. Ksv! Lõpp võtab sõna püüdnud püüdnud tahvide võtmise kohta. Ksv! Steinberg teatab, et Agrioonide Seltsil on kohus-

tudlik kõnede pidamise oskus. Nõuande büroo korjab informatsioonid üliõpilaste kohta, kes on osutunud kõnerekangelaseks.

Ksv! Lõpp (ütleb) nimetab niisuguste informatsioonide andmist osuopapolitiks. Ksv! Vint tähendab, et liikmete ilmavaate kohta ei tohiks informeerida, vaid ainult tehnilise oskuse kohta. Lõpp leiab, et kõneoskust tuleb võtta ^{igalt} agrioonilt.

Koosolek lõpetatakse 10 1/2 9.

Koosoleku juhataja: Ksv! Steinberg. —
Protokollija: P. Rammul.

A.P.S. Kõne-avustustöidkonna koosolek 14.2.30.

Osavõtjaid: 9.

Koosoleku avab Krr. Kask. Koosolekut juhatab Krr. Steinberg.

Protokollis os. paanuse. Kõneleb Krr. Loup - teemil:

"Loomariistade kasvatamise tähtsus ja teraviljakasvatatus". Kõne kava: 1. Sissejuhatus. 2. Loomariistade kasvatamise tähtsuse eeltingivad tegurid. 3. Tähtsamad kasvatetarad loomariistad. 4. Lõpusõna.

Kõne: Meie põllumajandusmaaduste eksport on vähenemas mõningate teiste riikidega võrre. Väga vähe on ise veel väljast mine. Meie karja tootmisküsimine aga tõsta loomade parema tootmisega. Karjale on vaja juurvilja.

Suvel saab karj toitu karjamaalt ja kapidest - talvel heinad ja juurvilja - On ka vaja kasvatada lühikõrvalisi -

lühikõrvalisi - karja mine hästi tootmine tingib - karjakeplid.

Talvikuine aga vajame karja talviseks tootmiseks. Talu -

majapidamises tarvises on tähtsad loomariistade ja teravilja kasvatatus. Et kriisi aegadest üle saada - peame elume põllumajanduses mitmekesisel. Peame ka teravilja kasvatama isegi nii palju kui vana riigis vajame ja.

Krr. Kask - avustab kõne tehnilisest küljest: kõne pole mitte hästi ettekanne - kõneleja ei mude kuulajate teatavust ja hääli oma kuni kuni ja väga rüüsi - edaspidi võib ja kõnelemine parandada.

Krr. Nõu - avustab kõne keeleliselt - gramm. küljest - ja peab ümberkõne punkti. Krr. Steinberg ... Krr. Rausel -

Krr. Loup - kõne! on puudumise - selletõttu - seda räägi ütlesin kõnes 30 korda; kõne poleks ka mitte mahakõnetud.

juurvilja arju - sõna vähe Kask - : Krr. Kask: järgmisel

koosolekul emeda improptu kõnedega: Krr. Loup - et igapäev

peaks kõnelema 15 min. Krr. Nõu - jätka improptu kõne edaspidises

kui vast mõneid lühemid koos alevs. Krr. Loup - järgmisel

korral - vaidluskõnele. Krr. Nõu - kui järgmises koosolekus

saab 2 kõnelejat - mis kõne, misidki improptu ...

Koosolek lõpeb kell 20.45.

Koosoleku juhataja:
Protokollis paanuse

A.P.S. Kõne-avustustöidkonna koosolek 21 veebr 1930

Koosolek algab kell 19.15 - A.P.S. raalis. Osavõtjaid 12.

Koosoleku avab Krr. Kask.

Päevakorra impromptu kõne: Krr. Kask paneb ette päevakorra muuta ja pidada vaidluskõne koosoleku korraldusmõtte, keeleliselt üle.

Krr. Nõu: paneb ette kantade luuavaastelisi küsimusi vast teemil: kes oleme, kuhu läheme (talviti). Miks elame?

Koosolek viib Krr. Nõu ettepanemise läbi

Koosolekut juhatab Krr. Loup.

Krr. Nõu algab teemil puudutab üldist, metoodilist luuavaastid. On elul mõtet. Inimene, etrija ja puurija vms.

Üldine luuavaaste on vast parem sellel alusel mis inimene on õnnelikum - enesetunne parem.

Krr. Kask: igal ajal isegi luuavaaste - alenevat papi majand. kui elu on hea - mis ei kuita ümber niisuguse mõttega.

Vast mis vast mis, kui inimene vananeb - mis kurb, mis müüri val edaspidi - tuleb surra, mis mis. Peale luuavaaste - arbu

peab olema, õhku euroopa kultuuri laius - euroopa (euroopa) rahvas lähemalt kätte kättemõistele.

Krr. Loup: kultuur ei saa elada - meil on võimad kättemõistele kultuuri.

Krr. Kask: Ilus, elu on mis kurb, kui loomade päev mõeldi

Krr. Nõu - paljud elavad ilma mõttega mis mis, mis on niisugune luuavaaste - mis elu niisugusel, kuidas seletada elu, kuidas elada, mille jaoks püüda

mida kätte saada. Lühikõrvalisi

Krr. Kask: järgmiste koosolekutele on kõnelejad vaja lühid ... Koosolek lõpeb kell 20.45

Koosoleku juhataja: Loup
Protokollis paanuse

ksv! Ränkel: Kas vmselt ei karutata?
 ksv! Nän: Haridult pole süm arutusele tulnud, tähelepanu juhitakse peamiselt küne tehnilisele küljele.
 järgmine küne ksv! Matrossi puutunud jääs pidamata.

Joosvate asjade all võtab sõna ksv! Kass, keda huvitab tulevase töökoosoleku päevakord.

Kõnlemises soovis avaldab ksv! Ränkel. Tese kõnelaja suhtes jääb etnos lahtises, arvatakse ksv! Matrossi puuduva kõnega valmis saavad. Milliga ulatata, et paljud Aemi teatavad, ega se olumund. Pealegi avalik kuulutus sobitud sõnadega „jääs ära“ mis lubamatu.

ksv! Steinberg. Soovtab küne puhul kava etari saata, et võimaluse korral, kui arvestuses küllalt võiks küne katkestada. Kava puhul näes sõjitud ka kompromit- siooni häid ja puudusi.

Koosolek lõpeb kell 20⁰⁰.

Koosoleku juhataja:
 Protokollija: M. J. J.

A.P.S'i kõnede arvestuse toimikonna töökoosolek
 21 märtsil 1930a. kell 19⁰⁰.

Koosoleku avab ksv! Loxo, kutsus juhatajaks ksv! M. Leubergeri, protokolli K. Kark.

Päevakorras:

1. ksv! A Ränkel'i kõne „Kauakavatus tulevud- allikava“.

2. Joosvate asju.

ksv! M. Leuberger avab läbirääkimised ksv! Ränkel'i võnni ese külje kohta:

ksv! Sutter palub viimase sõna, tänu referent'i suusa referaadist, ^{kuia} arusaamatus seonab andmete käsitam.

ksv! Ränkel: Kui kaude arve suurendamine, siin tulevudus tõuseb, siin tähtis, kuidas kaavad muudavad, soetada tuleb sarnasid kaane, kes rahkem muudavad, tule tõuseb.

ksv. Sutter: Suurema arvu puures, suurem tuleu, kas ei saada mõtte ka vähem^{ema} arvu puures seda sama?

ksv! Ränkel: vastab, kui 25 kava, et siis kava taali, ehk suure ei tase ära, tesseas säästume põllumestel järeleaskest.

ksv! Lomp: Soovisi küsimusi ei maha arutada, tähelepanu tehnilistele külgedele.

Referaat aei väga häa - andumiselele kodanike- kude põllumehed alles sellest vähe tulevaanud. stül aei lades, kuid ettekanne natuke küne.

ksv! Lomp tähendab, et munadel ei ole produktiivsi - õige produktiivsed munad.

ksv! Ränkel: kui põllumestele kõnelda, siis tuleb andmete kaudu selgers teha, et kaude pidamine on tase.

ksv! Sutter: Seda kõnet alles võtmed elustreenda, siis alles oleud selgem prot - aroud ju muudavad.

ksv! Ränkel: Siis alles kaosuleen liigprokars lähud.

ksv! Rammul: tähendab, et puudus kava - uille päile kõneldi.

Joosvate asjade all võtab sõna ksv! Lomp, keda huvitab tulevase töökoosoleku päevakord.

Tõhtakse ettepanek ksv! Kiirole, kuid vastatakse etarvalt.

ksv! Lomp: Toimikonna juhatus ise määraku, kes järgmine kord referentib.

ksv. Ränkel: Soovib koosoleku lõpetada.
 Koosolek lõppeb kell 20⁰⁰

Koosoleku juhataja M. Leuberger
 Protokollija: K. Kark

A.P.S'i kõnede arvestuse toimikonna töökoosolek
 3 okt. 1930. kell 20.00.

Koosoleku avab ksv! Kass. Valitakse juhatajaks ksv! Kass. Protokollija T. Kivand.

Päevanovas.

Arvanne elmise aasta tööst.

Järgmise aasta töönäha kuostamine.

1. Jaotatud asju.

Juhataja annab ülevaate möödunud aasta tööst.

Osavõtjate arv minevat aastal töökassakult kõigub 8-14 ksm. vahel. Eelmisel aastal on töö aland intensiivsem. Maand ksm. on minevat aastal aland veelgi raskemad on juba jäänud eemale. II ja III kuuks üliõpilasi on aland rohkem, I semestri üliõpilasi pole üldse töönähaole kuul registreeritud.

Kõneleja loodab, et sel aastal töö muutub uuesti ulatavaks.

Järgmine päevanorra punkt: ^{valimised} ksm. arv. toimnõuna juhataja kandidaatide seadmine üles: Kristjan Jaama; toimekõnna juhataja abiks kand. ksm. Jaanussõn, ksm. Salko Kükasepp. Toimnõuna juhataja abiks valit. ksm. Jaanussõn. Kirjatoimetajaks kand. keelev. Gerberson. Valitakse kirjatoimetajaks ksm. Kelevud. Kirjatoimetaja abiks kohale kand. ksm. Gerberson. Ja valitakse kirjatoim. abiks. Siego on valimised läbi.

Sõna muutakse uue tegemise vana kohta. ksm. Kents küsib kas vana juhatus ei esine mingi konkreetse kavaga. ksm. Kan selgitab, et vana juhatus üldse ei esine veel täisemestri alul.

Ksm. Kan tahaks, et käesolevat aastal väris armustuse vardi taluplaanile jätta ja enam piüide tähelepanu juhtide kõneluskoosolekute ja ^{avala} väljendamine. Väiks jääda alles impromptu kõned ja vaielduskoosolekud. ksm. Nõu tahaks, et ksm. Kan alles veidi enam aptimistliku & nooremate ksm. ksm. töönõimete suttis, sama soovis ksm. Kents. ksm. Kan on õige.

Ksm. Nõu loodab, et vanemaid ksm. saab siduda kõnele arv. toimnõunaga vähemalt armustuse koosolekuis.

Ksm. Jaama saab sõna selle kohta, kas tal on mingi plaan uue aasta tegemise kohta. Esijaanus alles lühikene kõne - 30 min. 1) Kirjatoim. aralotamine, 3) mõne suurema

tegu (armustamine) kas pällumajanduslike teoste ^{uue} arvu rügi armustamine. Täpsem töönäha jättes järgmise koosoleku määrata, kus iga toimnõuna lügi pean esinema ettepanemise, mida ta soovis näha tulev aastal töönäha.

Jaotatud asju: ksm. Jaanussõn tõsteb üles küsimuse mis teha juba järgmisel koosolekul. ksm. Jaama seab üles kuostama punkti: näidata pilte ja armustade need.

Jaotatud asjade all ksm. Jaama soovitat määrata kindlas toimnõuna tööpäeva. Tööpäev määratakse reedevõkell 8. ksm. Steinberg soovitat kõnetemise võtta:

"Pällumajandus N. talus," võis mõni tein töönäha ja toimnõunastuse kohta, mille ettevalmistus ei võinuks palgi aega.

Ksm. Steinberg soovitat distriipliini mõttes panna tähele kodunõuna punkti, mis käsitab koosolekuisit pöördumist. ksm. Jaama pooldab seda. ksm. Kan soovitat toimnõuna lühemid seda asju hõlps järele mõelda ja oma arvamist avaldada selle kohta järgmisel koosolekul. ksm. Nõu paneb ette seda küsimist kaaluda juhatuses ja esineda seega lähemul koosolekul.

Ksm. Jaama, mitte lühemite sisseastumisel soovitat esitada saamiaralduse. ka selle küsimuse ksm. Nõu soovitat jätta juhatusse otsustada.

Ksm. Jaama ütub soovise järelekaatumise alla tulevase töönähaoleku sisustuse.

Ksm. Kan soovib koosoleku lõpetada koosoleku lõpeb kell 9 1/4.

Koosoleku juhataja: Protokollija: Tõu Kelevud.

April kõnede ja arv. toimnõuna töönähaoleku 10.10.30 kell 8.15.

Juhatama asub ksm. Jaama; protokolllis ksm. Kelevud.

Juhataja m. Jaama avab koosoleku. Kõo Päärarord väi-
tasse vastu entit kujul.

Päärarord

1. Kodunorra muutmise.
2. Kõnelejad, teemide ja kõne aja kindlaksmääramine.
3. Kõn. Jaanussoni kõne: „Miks olea üliõpilane.“

14. Lähiräärimised.

Kodunorra muutmise küsimus. Kõn. Jaama laeb ette
„Arvi kõn. ja arv. toim. kodunorra, mille järel toimkond
'töötanud' elmisel aastail, ja protokolles ülesõidet küsimusi:
kõnede arvestusmüri kohta (prot. #2.), selle kohta, et soovite, et
on peetud, et iga kõneleja oma künn konsepti esitaks juhatajale,
ja teemidens valitars lihtsaid. § 7 on täiendat seep,
et pöördumise põhjus teatataks juhatajale 7 päeva enne
pöördumise tähtpäeva. Toimkonna liikmed teavad
lahkude vaid juhatajale loal, sellest juba enne koosolekut
juhatajale teatades, kuna hiljaks jäämine on määsustet.

Soovitarass on peetud, et kõneleja kändeks enne esinemist
vähealt kolmle Kõn. Kõn. kes nänet arvestars. Kõnede
suu rõõstlusest on alustet kinnata punktidega.

Kõn. Jaama avab lähiräärimised 1. päerarorra punkt;
korla. Kõn. Kruus leiab, et üldse pöyart pole kodu-
norra muutmises; kuna valjivõtted protokollest on
vaid ajutiselt vastumäet almad ja pole määrat pime-
maajalisesse tarvidusesse. Nü näitars on kolmelükkelise
toimkond osatuma väga chappantslisesse, samut konsepti
toimkonnale esitamise, kuna tahtsam on, et kõneleja
kõneleb oma ettemääratud kära järel, mille esitamise
on datit olmad nõuetar.

Kõn. Jaama leiab, et kodunorra muutmise väi-
alle tulla, kuna elmisel töökoosolekul selline an-
alle tugi.

Kõn. Jaanusson paneb ette lähiräärimised päerarorra
I punktis üle lõpetada ja seda karutada hiljem. Kõn.
Kruus leiab, et 7 kodunorra muutmise ei väi üldse
kõne alla tulla, kuna kõn. koosolekul väi-
toimkonna liikmed. Sama teatab Kõn. Kruus.

Kõn. Jaanusson paneb ette kaalutusele panna -
mine päerarorra edasi väi arutada veel I päerarorra
küsimust. Hääletusel läheb Kõn. Jaanussoni ettepanee
läbi.

Juhataja läheb üle järgmise päerarorra punktis
juure. Kõn. Kruus küsib, mis on ettenähtud tulla
aasta lõnars, imprompto kõned tulla sel aastal
tingimatta kannavõtta. Kõn. Jaama teatab, et see
on näetud arutusele tänasele töökoosolekul. Kõn.
Jaanusson paneb ette järgmisel ^{päärarorda punkt} tähta-
päeval tulla juhatajale teatata
mine liikmetele, kuna kõnede kindlaksmääramine
riigalikul koosolekul lõpul. Hääletusel läheb see ette-
panee läbi.

Kõn. Kruus paneb ette referendi valida ühtle:
koosoleku juhatajaks, nagu see olmad elmisel aastatel,
et kõimaldas oleks arvestada kõneleja koosoleku juhata-
jaks Kõn. Kruus.

Kõn. Kruus avab juhatajama koosolekut angles läne
referent Kõn. Jaanussonile.

Kõn. Jaanussoni kõne:

„Tähtis on tunda iseennest, kuna nü meis künn ma-
väljapool on torm. Tähtis on tunda inimest, sest igaste
õnn ja õnnetus pöördulab teinigi. Muret tub, miks allasse
võased ja vilitsad, kuna elu jänuab julgeid ja võidu-
rikkarsa olenuri. On inimesi-mehi ja naini, kes on viid-
lad ennes ja see on tähtis-meil sooritel. Tahame otne
vastust küsimusele kes ja mis ma olen; see on alasse
meil tuleviku õnnele. Kuis meita resultikulit aega?
Võnasti tulid nokku üliõpilased, et lugeda lühemipöyga,

Kemadki küsivad nagu mee praegu - miks olen üliõpilane? Meil on nüüd juba elurajad, kes on lahendamise selle küsimusele. Üliõpilane peaks olema midagi ülesamat kui - inimene.

Vaimlõelult torn, tugev, julgus ja ettevaatlik peab olema üliõpilane, mitte lõbuatsis ja lallus velemo- raei radu. Rõõmus meel annab tõe, aitab üle raskest silmapilgust. Elame - et olla õnnelikud, mäistame ja elu ülesannet ja rase ei tohi olla seda täita. - Oleme rõhustet inimene abina ja kõne midagi enesest inimesele paraku. Koolis on tead- mised tuleb harjutada loomas tões. Peame küsima, kes meeldime oma südametunnistusele, kes tundene alla valad elanumustest ja justkui nooremad ühendusele siis. Gode ütles: Ta on õnnelik, et ta vähealt fan- taasias võib kujutelle seda mis talle meeldib.

Elamises on õigeid vaid tublidel, nagu Kreena. Lõttisid justkui olla parimeid ja tublimad.

Küsimine kui laored - miks? Miks on üliõpilane, miks on tärk tares ja kõnime mee maa pääl?

Teevime elu, mis on igavene!

Ksn: Murr annab ksn: Jaamale kõne armustami- ses sõna. Pundub kava; tundub, et kõne on frikk sissejuhatus. Ettekande mis, misest lugemine, samuti rahutu liiklemine alus võimud jääda ära. Sisust kõne on vaimur.

Ksn: Kruus leiab et ~~meie~~ Apsi kõnede arv. toim- koma kõne peaks olema teiseladilised, ajalikuemat kõne pidi olema (varemalt) korru seat tunnikajale, kus juures juhataja määrab millisi asja referent kõnelt refererina peab. Vihest lugemine peab jääma ära. Ksn: Jaanussoni kõne kestis vaid 20 min.

Ksn: Jaama vastab ksn: Kruusile, et kõned võ-ivad alla mitmesisulised, seega tänase üliõpilasele

läiesti kohane.

Ksn: Sarv leiab, et kõneleji on kaldunud tumist kõnole ja jätnud vastamata ülessest küsimuse - miks olen üliõpilane.

Ksn: Seiler: Kirge on kritiseerida kõnet jälgida kõne motet ja ritu - kõne oli elufilosoofiline. Oli loodud esile rida tu- neid ja elulisi mõtteid. Fluviitas, miks jättis kõneleja lastisens vastuse küsimusele. Kõne humitas ja kee.

Ksn: Jaanusson saab sõna vastamiseks. Kava on puudunud ka kõne korraldamisel. Ühemilguse alus kõnede agoroomide vaid pällurammust. Mineral aastal oli nõue, et kõne ei tohi kesta üle 30 min. Vastuse küsimusele peab leida igaüks ise.

Läbirääkimistel võtab sõna ksn: Jaama, paludes toimkonna liigete nimekirja kaostamiseks esitada kirjalik toimkonna liikmete astumise saaralduus

Ksn: Kruus leiab ^{nõue} et kõn. ja. arv. toimkonnas armusta- taks kõnede tehnikat külge, sisuline külge tähelepanemata jätta.

Ksn: Jaama peab larmitunus muuta kodunord. Mullal asje arutada, jääb esialgu lastisens.

Koosolen lõpeb 3/4 10.

Koosolen juhataja H. Nurm.
Protokollij. Ksn.

Apsi: KAT frikkosolek 24. okt. 1930. a. kell 10.00

Apsi ruumis Suurtorg 8.

Protokoll.

Koosoleku avab ksn: K. Jaama, protokollid ksn: E. Gerberom. Lõpped on koos 17, seega koosolek koduvarra meelmine otsuseõimelone.

Päevacord kinnitatakse juhataja poolt kirjutat kujul:

1. Tegevuskava esitamise ja kõnele aja kindlaksmääramine.

2. Muudatusi kodukorras

3. Krr! K. Jaama kõne: Personalide Inglismaal.

Krr! E. Gerbeerini kõne: Piima- ja kontrollühingute koostööst.

4. Jookorrad asja.

Krr. Jaama esitatud juhatus poolt vastu võetud liigete kiivad: liikmeid võeti vastu 17, vanaadest krr. krr. avaldanud sooviga kaasa töötada 2. kokku: 19 liiget.

1. Tegevuskava esitab krr! K. Jaama. Kavatsuseks pidada igal koosolekul vähemalt 2 ettevalmistatud kõnet kestevana vähemalt 15 min. Pääle nende impromptu kõned. Kõnaldada muudatuskoosolekuid, vähemalt 2 arvustuskõnolekut, arvustusesse võtta mõned põllum. ajakirja numbrid, põllumehe kalender, põllumajandustehniline kalender-käsiraamatu, või mõne asja ilmuvad põllum. lehes.

Krr! Kass: Kava on kokkumõeldud väga hästi ja väga täpselt. Kõnele kordaminekud olla teostatavaks.

Tegevuskava kütetaks hästi ja võetakse vastu.

2. Krr! K. Jaama tutvustab koostöös informatsiooni mõtte andmist aastatel peetud kõnede teemidega. Võetakse vastu ettepanek, et enne koosolekult lahkumist igaüks esitaks juhatusse oma kõne aja ja teema.

3. Juhatus poolt esitatakse parandatud järjekorras kodukorra punktid kinnitamiseks järjekorras kujal:

§3 APsi kõnede ja arvustuste toimikorra liigetes võivad olla APsi liikmed, kes toimikorra juhatus poolt vastu võetud ja endid paevutavad toimikorra kodukorra ja määruste alla. Võetakse vastu.

§4. Toimikorra liikmeid võtab vastu juhatus liikmete kirjaliku soovivalduse põhjal ja teatab sellest toimikorra koosolekul. Võetakse vastu.

§9. Toimikorra koosolekud on otsustusvõimelised kokkuvõtteid liigete arvul peale vaatamata, kui koosoleku teatavaks vähemalt 3 päeva enne on avalikult teatavaks tehtud. Võetakse vastu.

§7. 2. Märkus. Põhjuseta hiljaksjäämisel korral tuleb

68

mukata esimesel 15. min. kest 25 sent, pikema aja kest 50 senti. APsi kodukorras määratakse kapitali häiks. Kas hiljaksjäämisel põhjusel möödaandvad, otsustat juhatus. Referendi puudumisel põhjusel tulevad hiljemalt 7 päeva enne koosolekut kirjalikult teatada. Võetakse vastu.

§11. Toimikorra tegevuse juhtimiseks ja aegade ajamiseks toimikorra kodukorra ja APsi põhikirja piires valib iga seimistri esimene aegadeajamiseks koosolek vähemalt 3 liikmele toimikorra juhatus. Võetakse vastu.

Juhataja määrab koosoleku juhatajaks krr! K. Jaama.

4. Krr. K. Jaama referaat: Personalide Inglismaal.

Krr! Lamborg, kõne huvitav, kuid teemilt kõrvalekalduv ja laialivalgur.

Krr! Keerud. Kõnele hästi. Oli mõningad kelkivi murdõrga. Teemist kõrvale kaldunud. Vastas tihhti kella.

Krr! Kass: Retooriliselt kõne ole kordumise. Ei või võtta esikujus nglan personalide. Liig konservatiivne. Takistab edu ja arendust.

Krr! Steinberg: Kuidas on lugu whiskeyga, kas ei tarvitata paljagi? Kas klannid pole liig suure? Võiks võtta Inglise kultuuri esikujus, sest seni oleme alused liigelt sama "kõõgikultuuri" mõju alla.

Krr! Lemberg, Kas õige, et Inglismaal kirikus hominikul jumalateenistus võiks aga tantsu pidada?

Krr! Keri. Osa kava punktide jäi käsitamata, osa liig pälekoandult kantsit.

Krr! Saru. Kuidas kehvadele elu välja näeb?

Krr! Jaama. Oja jõe ääres elu? Kuidas whiskey liinades, ei tea, kuid maale purjus mehi ei näe.

Inglane on väga õiglaselt aru, valgi mitte ainult väheselt. Puhapees kõrgel puhkepäev. Väikese farmidega tulla ei ole. Lühidelt nglan põllumes jõuab, Türgi kää, ma madal paremas hinnas kui teiste maade omad. Kui suu talude teemad, ei tea, püüdnud stabiliseerida selle kohta. Põllutöö koolide juures on toimunud ühiskond teostatavate teemad, teemad madal pole käepärast.

Et aeg hilise, etnustakse tema referaat jätta teinaks koos-
olekuteks.

Koosolek lõpetatakse kell 22.15.

Koosoleku juhataja

Protokoll ja E. Gerbersoni

APS: kat. töökoosolek 31 okt. 1930a, algus 20.15
APS: ruumes Säärterg 8.

Protokoll.

Koosoleku avab ksv. H. Jaanusson, protokollis
ksv. P. Lambing. Liikmeid on kaot 18.

Päevakord kiinnitatakse juhatuselt esitatud
kuul: 1. ksv. Klaus Nurki kõne: „Kõrshena seemne-
kasvatuse tähtsusest ja võimalustest“

2. ksv. E. Gerbersoni kõne: „Piima- ja kontroll-
ühingute kaostöö.“

3. Jätkuvaid asju

Koosoleku juhatajaks palub toimkonna juhataja kt.
ksv. H. Jaanusson ksv. A. Ränkeli. Niimane asu-
des koosolekut juhatama, palub päevakorra
järel kõnelema ksv. K. Nurki, kes kõneleb teemi
üle: „Kõrshena seemnekasvatuse tähtsusest ja väi-
malustest.“

ksv. Ränkel tänuab referenti ja avab läbi-
rääkimised referaadi kohta.

ksv. Gerbersoni: Referaat hästi üleshitatud, kuid
ettekandes puudus kindlus. Puudus ka kõne kava.

ksv. Nõu: Hääldeus hea. Sõnade kordus tuleb
sageli ehe. Palju isiklikku poseerimist, millega
saab naavatud kuulajis-koude

ksv. Nurk saab sõna vastamiseks ja täna-

miseks. Ta ei leia kõne kava tarviduse tähtsust.

Juhataja läheb edasi järgmise päeva korra
punktis juure. ksv. Gerbersoni kõneleb teemi üle: „Piima-
ja kontrollühingute kaostöö“

ksv. Ränkel tänuab referenti ja rõhutab, et tõesti
suur mõju on kontroll-assistendil piima ühin-
gute kaostöö piima kvaliteedi tõstmiseks. Ning
avab läbirääkimised.

ksv. Jaanusson rõõmestab, et ksv. Gerbersoni
on tubli kõnemees aga kahtleb, et referen-
dil puudub kava! Kost pole meil ka
praegu veel tublisid kontr. assistente

ksv. Kibarsepp: Perenaissi tülitaakse ja laime-
laste piima mustuse korral, aga piima ühin-
gud ise ei olegi nii eeskujulikud. Piima ühin-
gud ei anna meil head eeskujus.

ksv. Nõu: Sõnes peaks olema ka rohkem
liikumist ja vaade peab loobuma sage damalt
kõnelamalt.

ksv. Kotkas: Kõik talup. ei saavita kontroll-
assistente

ksv. Gerbersoni sõna vastamiseks: Kõigil
on õigus meie halva alusega vastu murise-
miseks. Ka noored kontr. assistendid tõesti
on meil väikeste väimetega, eriti tütarlapsed,
kes asja kaalist ellu astuvad. Siiski peab
kontr.-assistente olema parandama piima kvali-
teedi tõstmise juures, sest nad on kõige suure-
mas kontantis talupidajate - karjakorraldajatega

ksv. koosoleku juhataja Ränkel annab järg-
mise päevakorra punkti juure arudes
sõna toimkonna juhataja kt. ksv. Jaanussoni,
kes soovib, et ksv. ksv. rohkem aktiivselt üles
astuks. Loege 3-4 referaati.

ksv. Ränkel: Rõõmab kaheksa kõnest ühel
õhtul ja siis ka jõuame küllalt edukalt edasi

Krv. Kevenud: Imprompto kõned
Krv. Jaanuson: soovivad ka mõne vestisust
kõnedes.

Krv. Gerberson: 2. ettevalm. kõnet ja kui
aega üle jääb, siis võib imprompto kõne-
sial korraldama.

Krv. Jürgenson: Kava on aluline, et jälgida
kõneleja piisivust teeni juures, mis ka aitab
kriitikat teha.

Krv. Gerberson: Ei leia kõne kava tarviduse
tõhtsust.

Krv. Jürgenson: Nõuab kava

Krv. Jaanuson: Leivad ka kava tarviliku
olevat

Krv. Nurk: Ei leia kava erilist mõju.

Krv. Reiler: Kava on raske laiemale pub-
likumale esitada ja kõneleja oma saladus, on
peaaegalikult kava. Tänaõed kõned on väga
hinnestunud ja ühtlased.

Krv. Jaanuson: Kava esitatakse ühes viisil
ja iga aasta on kava alused

Krv. Nurk: Ei leia kas on kava nõuetav
kodukorra järel, ning kõne oleub olukorrast

Krv. Saw: Kõne kestel ringi võib kava ei
too kasu.

Krv. Gerberson: Kava jääks ühingu arhiivi,
kõlline oli juhatus ja lõpuks ühikassaleku
atsus.

Krv. Süller: Leivad kava tarviliku olevat
juhatajale ja juhatajale jätmiseks.

Krv. Reiler: Arhiivi jätmiseks on kava
tarvilik.

Krv. Ränkel: Arhiivi jätmiseks on kava tar-
vilik.

Nü ole üldmõte, et kava kodukorra järel
tulub alati esitada.

70
Krv. Gerberson: Tarvilik on vaieldus-koosolekut
pidada.

Krv. Kevenud: Kõne koosolekul avalaks ja uue faksi
üle kinnitas, vaidlusteemid.

Krv. Jaanuson: Soovivad ettevalmistatud
vaidlusteeme ülesvõtta vaidluse alla.

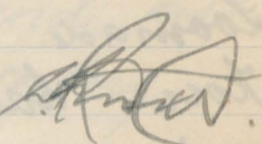
Targutamise ei ole soovitatav.

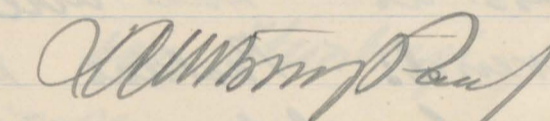
Krv. Gerberson: Igaüks peab katsuma õiget
ja arjalikku seisukohta oskama võtta. Improm-
to kõne on šanspolüsimiseks. Arvustus peab
olema arjalik

Krv. Umal: Mõlemad e.t. imprompto ja arvustus-
kõnesid tuleb üles võtta

Krv. Kevenud: Juhatusel on juba Krv. Umale
seisukohale vastav otsus vastu võetud

Koosolek lõppes kell 22.

Koosoleku juhataja:

Protokolliga

Protokoll.

A. P. S. si kindel arvustus. Teinud kolm
koosoleku üll 7. nov 1930. Koosolek algab kell 20¹⁵ seltsi ruumis

Koosoleku arat Krv. Jaanuson. protokoll Krv. Nurk
Koosoleku juhatajaks määratakse Krv. Lipp.

Päevakord:

1. Krv. Süller'i kõne, "Lõpped intelligentsst."
2. Krv. A. Sternberg'i kõne, "Märkmeid surselt matkalt"
3. Krv. E. Seileri. Imprompto kõne
4. Jooksuaid asju.

Koosolekute poolt kinnitatud juhataja poolt määratud päevakord, väljaarvates ksv. E. Seileri imprompto kõne, mis kaasviitliga mitteilumuse kohta päevakõnelt ära jääb. Koos 17 lüiget.

Ksv. Lipp asub koosolekut juhataja annal esimehe sõna referent ksv. Sutterile. Peale referaatsiooni tänas referent ettekanne eest ja arvas läbirääkimised.

Ksv. Jaanusson: Referent ei ole intelligenti otsust defineerinud. Tema arvates loomad ei ole egiidid. Kui loomade enda hirmu rahuldatus ei tülita siis

Ksv. Adojaoni: Inimene ei peaks egiidid olema inimesed peaks intelligentid olema. Loomade ei ole määratud ajajahu intelligentid vaid puht hargimus. Põhjad inimesed on ka mitteintelligentid. Loomade temaarvates teadust kui rüüguks ei ole

Ksv. Ränkel: Loomade esineb puht loomasund püüdnud osasugune egiidid. Tõsi väidab ette tülita. Loomade kujunemine oleme miljoonid. Kõik hargneb et näeb lohtsalt võrreast olevast - mis paistab kahtluse.

Ksv. Kerendi: Paoldab ksv. Jaanussoni väiteid referaadis kirjutatud "näiteks" asemel "näituseks" j. n. e. Referaadis olla väigitud pärisusest.

Ksv. Jaama: Palub referendilt defineerida loomade intelligenti kohta. Referent ei ole esitanud kvara.

Ksv. Jaanusson: Intelligenti on loomade olemas sest intelligenti liigume näit kvara juures hargumisel lakub vigastust. Türid elavad nagu abielu inimesed.

Ksv. Kübarsepp: Paoldab ksv. Jaanussoni väiteid töö näiteid loomade mõistuse ja koduigatuse kohta.

Ksv. Kalkas: Referent olla näited loomad ka loomade mitteintelligenti kohta, millele tuleb arvestada.

Ksv. Jaanusson: Loomad olla sama korjanduse järel meie vennad. Peale inimeste ei erine tapmist.

Ksv. Lambing: Referentil on selge mida ta intelligenti ja mitte sest ta on ette valmistanud. Palub nimetada kalkuni: vanlasi kus punast võrvi

Ksv. Ränkel: Täb ettepaneku sõna anda ksv. Referendile mis ka hääskõitmust leiab.

Ksv. Sutter: Loomade intelligenti ei defineerita tuuakse ette arvult nähtusi. Kõer on igapäev kuumd näinud siis ei saa see enam võrre olla. Osa kultuurilasi pöördavad ka "näituseks"

Kalkuni punane vanlane olla rebane ja et tatarlaste lehmad es püüdnud vastas olema seda olla ta ette kulet leidnud.

Ksv. Gerberson: Täb ettepaneku lõpetada.

Ksv. Jaanusson: Täb vastu ettepaneku, mida aga ei võta kui ettepanekuna.

Lõpetatakse läbirääkimised esimese referendi kohta ja sõna saab teine referent ksv. Sternberg.

Ksv. A. Sternbergi referaat. Kõrvaloleva juhataja tänab ksv. Sternbergi ettekanne eest ja arvas läbirääkimised.

Ksv. Sternberg: Väandab, et kirus on tehnilisi viga vast sellega selgitada et pole täpselt ettevalmistatud

Ksv. Ränkel: Täb ettepaneku krosaleent lõpetada. Ettepanek kiidetakse heaks ja krosaleent lõpetab kell 11.

Koosoleku juhataja: H. Lipp
Protokollaja: H. Murr.

Protokoll.

A.P.S. k nde arustus teinikonna teo koosseisule 14. nov 1930 koostanud algas kell 20²⁰ seltsi ruumis, koosseisus aras krs! Jaama, koosseisus juhataja m najatse krs! Nagel, protokolli krs! Adjaran

P evakord

1. Krs! Seiber - Agronoomi v ljaosad keitse t ed?
2. Krs! A. Lepiku k ne - kuidas edendada talu aedade ilulist k lge
3. Krs! H. Kotkase k ne - Muusikutele.

4. Jaamaid asju

Krs! Seiber k nab e. ilunud tub (Lambing) ettepaneku Seiberi k nelt s muntis v tta. K s on 18 leiget, koosseisus juhataja annab s na referent A. Lepikule Peale referaati t nab juhataja krs! Nagel referent muu: tava ettekanne eest ja arab l bi r nkimised.

Krs! Jaama. K a ettevalmistus oli k nedejal. Keid on muutoone. Teem oli k simus. Vastus aga oli t h alge. Ei p ndutunud teo pe aqa k simust.

mg. Post on k neleitud aqa l kse ajast. Muu: tar k simus - l ndude keitse aias. T llumehle au t vis l ndude eest hooldada. P ks v inud meivide ka missuguse l llest k vatada

Krs! Keits. - aqa ei ole referent arvestanud kava s lts. Uuimud punkte ei ole t hev rd p ndutatus.

Krs! Jaamson. Lepik on minu hea t ttav s n vatas teemile. K alt on vaja k jutada uuzi demosthan.

Krs! Kotkas. Kava j y ei t hiks arvestada

Krs! Keits. vastab k katvale. Kava peab teitama.

Krs! Jaama. Kava peab s ntama noo s p tule. Annab t levaardel ette oia. Keyem on t h le pauna.

Krs! Aam. Krs! Lepik on t ed v inud t llumehle k y oli v di p ndut. k jutused oleu p ndumud s neme.

Kavast ei pea t pselt v nni hoidma. Kava ei anna t levaardel. K nelt peab p lgiama

Krs! Sar. Punkt aqa m nanimine on subjektiivne asi. K dus pe s litud keel. P alegi p est ettekanne.

hea ettekanne viis

Krs! Reitel. k jutused referaadi ajal ei anna ettekanne s ndumst. Ei ole s litud. S nemeine p ttis vena t ne muutoone p nt.

Krs! Jaamson. K li ja selge k al peab k nelejal olma. Krs! Lambing. K turi on palju sellele referaadi. Keid k aldamine on v.lets. T nab v lts aia. K aldamust peab k jutama. K vust peab k nese s ndama. K line k ly aras t htis n nd meivandestvud ajal.

Krs! Jaama. Kava peab olma.

Vastab referent A. Lepik. Aqa oli p ratud, ei saanud k ved t nseini arundada. Juhataja aia arundamis ma ei t htumelvi v tata. v rd arundat p rspektiive. Kava p ntit olud s n j y, mitte aqa ja j y tehtud. k jutused olmesad t lsoomust. Ei t hi alla tehtis. K damust peavad t lema

M rquime p evakorra punkt - - krs! H. Kotka referaat. Krs! Nagel t nab aqakohase ja muu: tava ettekanne eest. Arab l bi r nkimisi.

Krs! Guberson. K dalt referaadi ettekanne eest. Aqa v itab keelt. See ei ole estetiiline. Peas vaatama koosolejate peale, mitte vaha. K nel p ndus s ht. Otrib ainet. Defitsitsineid j k n on s natareane - oleub t lsoomust

Krs! Reitel. Teem ei ole otriv. K stid s nari ei t henda v daj. K al t sane. Ei ole n des

Krs! Lambing. Krs! Guberson on otrenehene pe p lge v ames. Araldab isikliku arundi (Guberson) Teem oli l bi t ktatud. Teem oli p aldane k trv ndline s t aq on t hine

Krs! Jaamaid. S neme ja t hine t mestus ei v i k s v es. See v ne on p llumeestele. Peels arundel peab s nimeia. K valitv k stus. See on s nimeia t s s s-juhatus. Peas v ritama v s k nd muusikutele.

Kr. Peltola. Mõeldakse asuda ja peats muudatama
Kr. Keits. Koosolejad peats tevitama. Kõnelemine võim.
ei tunda õige meelsust. Mõeldakse käsitada, Ulevaade püüdes
Kr. Guberson. Peatsin valandama ja tunde arandemist
nõuvalt. Olin arandeline. Kõnelemine etvitat.
Põhjalikult püüdes. Tundes prakt. õnnes referendul
Kr. W. rut. Referent oli seminari ettevõtte. Tõrune ja
võlutand. Millest rõõms ja tundeas. Peats alla-
rohutama

Kr. Kaitel. Loobub.

Kr. Leno. Kõne ühes ära juba võim. Väidles on
võimline. Siis nõuata ei võta seim. Väid teemilist müte
püüdes. Referent andis ülevaade. Ettevõtte viis arande
Tõnu ja kinnus on mitmesugune. Temperament peab olema
sõu ja see tähtis. Hingatus on. Kultuuritunde mõistega
arand. Umbrohtude mõiste

Kr. Jaama. Mõeldakse si pea meie mineva.

Kr. Lambing. See kõne ei ole põllumeestele. Kõnelemine
tahavad teada kudas umbrohtu hävitada

Kr. W. rut. Peats määrama, millele nõueldakse, kes
põllumeestele, mille või millele ümber. Peats arand
mõeldud sõndama

Kr. Jaamuse. Mõel on tead nõueldajad. Aga sõndama
ütle loomad. Referent oli huvitat.

Kr. Guberson. Referent kannes valandama, et teem on
par. Mõeldakse põhjalikult.

Kr. W. rut. Soagamine ja talleid peats ostama
Laval käsitama

Kr. Keits. Valid definitiivsed.

Vastab referent H. Katus.

Tehnilise müte kohta arustavad mõnust võtan tänu
Vastu. Kõne ei ole põllumeestele. Väidles ei arandunud
Siis teemilist. Kõne on mõeldud siisjuhatusena.
Praktiselt ei kannemund ma teem arandama
Klassifitseerimise ei ole tähtis. Definitiivsed on võged.

Kr. Naepel lõpetab teinõuandust.

Kr. Jaama. Teatsaste asjade all teatrin tähendade
et püüdes ürd nõueldajad Kr. Neven ja Kr. Kõnedepp
Kr. Lambing. Peab üttema millele nõueld (referent)
Kr. Jaama. Kõnelemine püüdes võnna talubrigad
kõne põllumeestele.

Kr. W. rut. Koosoleku juhataja peats tähendama millele
referent kõneleb. Mar loob kõneleja meelele.

Kr. Keits. Väeti sõna vanasti nõueldama juhataja tegevuse
üle. Kõnelejal juhul juhataja on lood.

Kr. Guberson. Koosoleku juhataja ja teem on püüdes

Kr. Kr. Naepel lõpetab koosoleku

Koosoleku juhataja K. Nagel.

Protokolliga. H. Jaama

Protokoll

21 novembril, s.a. peetud Kõne ja arustuste teinõu-
andama koosoleku üle.

Päevakord:

1. Kr. A. Adojaani kõne:
"Agronomiamia ja sport."
2. Kr. P. Lambingu kõne:
"Munamüügi korraldusest."
3. Kr. E. Seileri kõne:
"Agronomi väljaspool kutsesid."
4. Lühirääkimused

Koosolek algas 20,18. koos 15 kaasvõitlejat. Koosoleku
arand Kr. Jaamuse. Päevakord muudeti. Jäeti arand
Kr. Adojaani kõne. Koosolekut juhataja Katus

Ksv! Kotkas, protokollima Ksv! Lepik. Esimesena
antakse sõna Ksv! Lambingule oma kõne ettekand-
miseks.

Päale kõne lõppu juhataja tänab kõnelejat ja
avab läbirääkimised. Sõna võtavad:

Ksv! Jaanusson - Demontreerib või teeskleb talumeheliku
arvustamist ja sõnavõtmist.

Ksv! Reitel - Teeb sama.

Ksv! Gerberson - Juhub kõneleja tähelepanu ebaõigele
keelelisile väljendusele. Siis teeb ette-
heiteid kõnelejale tema kõnes kurdetud
rahalist raskusest ja sellest, et kõik
loodakse rüügit.

Ksv! Reverend - Räägib, et kõne väljendusvõis
polnud vää ja mitmes suhtes jäi
aru saamataks.

Ksv! Nurr - Ütleb, et alul olnud liig noomitine
see, et kõneleja kõne alul ise teatas,
kellele ta kõneleb (oleks pidanud tege-
seda koosoleku juhataja). Ja väimustus
olevat olnud natuke suur. Muidu
aga kõne väga häa. - Tuleb soovida
õnne.

Ksv! Jaanusson - Väidab, et kihutus kõnena kõne
olnud kõigiti kohane ja õnnestunud.

Ksv! Lambing - Vastab küsimusele, ühendab ja
annab täiendavaid seletusi.

Järgmisena saab sõna Ksv! Seiler oma kõne ette kand-
miseks. Kõne lõppedes juhataja avab läbirääkimised.

Ksv! Sarv - Ei taha olla päri, et palju aineid õpetavas
üheleiliseid. Agri noom peab olema rodu igal
alal.

Ksv! Seiler - Ühendab, et pole tahtnud seda, et aineid
õpetavas üheleiliseid, üldse väljendada.

Ksv! Gerberson - Kõne olnud väga meeldiv; mõte arene-
nud mõttelt. Olevat väga vajalikud agri-

noomile ka karvathilist summast. Avaldatud
mõtted väga kohased.

Ksv! Reitel - Ühineb eelmise sõnavõtjaga ja ülistab
kõnet, pooldab esile toodud väiteid.

Ksv! Reverend - Kõneleja nagu koputunud südamele
haamuga, oma sõnaga. Arvab et soovitud
ka edaspidi sellised kõned, mis sellega
saavat kasvama ainult Ksv. Seiler.

Ksv! Adojaan - Räägib professorite iseloomust, kumb
veidi ja heidab ette, et kõnes esinevad
liig palju kordusi.

Ksv! Seiler - Arvab, et sõnavõtjad olle liialdanud
ülistades tema esinemist ja kõnet ning
annab täiendavaid seletusi. Lõpus tänab
kaasvõitlejaid tähelepanu eest.

Järgmisel läbirääkimised. - Sõna võtab

Ksv! Sarv - Kurdab, et kõik ei võta sõna ainult
kuulavad; peaks andma sõna järjekorras

Ksv! Reitel - See ei minevat läbi.

Ksv! Adojaan - Soovitab määrata oponente kõnelejale
kõnile juhatuselt, mis tuleva koosoleku
päevakorras.

Ksv! Jaanusson - Pooldab järjekorralist sõnavõtmist.
Juhatusel liikmena teatab, et tuleval
koosolekul imprompto kõned, ja annab
seletusi imprompto kõnede üle.

Ksv! Gerberson - Arvab, et Ksv! Sarve ettepanek pole
oluline, sest sõnavõtmise väga elav.

Ksv! Sarv - Vastab Ksv! Gerbersonile ja arvab, et
pole kohased fantastiliste teemidega im-
prompto kõned.

Ksv! Jaanusson - Jäab enne avaldatud mõtete juurde.

Ksv! Reverend - Arvab, et liig pikk on kõne ajaks 15 min.

Ksv! Jaanusson - Kõne aeg vaba.

" Reverend - Koosoleku algus muuta, võtta alguses
kell 7.

Kestavad näidised koosoleku alguse üle (Et püüdnud
kuivatus paber, sin polnud võimalik kuivatada ja
lehte pöördida, ja täpsemalt protokolliks)

Ksv! Sutter - Lech ettepaneku lõpetada läbiräärit
mised sel teemal ja jätta endiseks koosoleku
algus. (Ettepanek võetakse vastu ühel
häälel)

Ksv! Roger - Räägib pikemalt K. A. T. tööst ja rone-
lemisest, tundes näiteid elust. Siis sel-
tah imprompto kõne mõttest ja tähtsa-
sust.

Ksv! Gerkerson - Täheleb, et juhataja olund leid.

Ksv! Gaamsson - Arvab, et toimikama juhatus peaks
tutvustama semestri ajal noori
liikmeid toimikama töö ja tegevusega.
Kahjatsel, et vanemad ksv. päivad kanda

Sõna enam ei soovita, juhataja lõpetab koos-
oleku kell 22.10.

Juhataja: H. Kotkas.

Protokollija: Asepik.

Protokoll

APS. kõnele arvestus Toimikama töökoosoleku üle
13. veebruaril 1930. koosoleku algab kell 20.40 Seltsi
ruumis.

Koosoleku avab ksv! Gaama, juhatajaas saab
ksv! Kevend, protokolliks ksv! Ahojaan.

Päevakord

- 1. Juhataja sekretäri valimine
- 2. Käinud semestri tegevuse üle vaade
- 3. Valimised
- 4. Kohal olnud küsimused ja läbirääkimised.

Ksv! Gaamsson kannab statistilisi andmeid
käinud semestri tööst.

Koosolekuid:

avamis koosoleku 1
töökoosolekuid 6 = 7. koosoleku kestus -
aeg 2-3 tundi

osavõtt:

avamis koosolekult 13 ksv!
töökoosolekult 18-21 ksv!

Uldse toimikomas liikunud 42 ksv! neli 34 vasi 8.

7 koosolekust. -5, 6 koosolekust 3, 5-5, 4-2, 3-4, 2-8
1-15

Kõnesid peetud 10 - Nurk, Gaama, Sutter, Steinberg, Kotkas
Gaamsson, Gerkerson, Lambing, Lepik
kandrid luuitlevad kõnele ette

Arvan ar II kursuse agronoomi üliõpilasi

TK pealt 2
vanemad 3 ksv!

Töökoosolekuid oli 6
4 koosolekul 2 referaati
2 ————— 1 —————

Referaatidele järgnesid mõned vanemad hantused
ja rääkised.

Maama! Peas kokkuvõtma koosoleku tegevust -
tepid! Peelaami peab andma teemidele
Maamisson! Varem oli teistepu tegevus tein kokkuvõt-
misi kõnesi rahvale (maale)

Maama! Peas mõne inimese seadma 24. II
maale kõnelema.

Kevend. - II pöördumise puud. -
Valda 3-me liikmeline juhatus.
Kandidaadid - Maama, Maamisson, Guberson. Nukk.
Kevend.

Maamisson. Keldub perekondlikul põljal
Maama saamisi
Kõnelema saab Guberson 5. (juhata, arv!)

Osipus saab. Klaus Maamisson!
Kõnelema saab. Klaus Nukk
Juhatus kandidaatiks Evald Seiler ja teiste
kandidaatide saame pärast.

Maama Kõnelema peab teema. Siiselt tein kokkuvõt-
misi teema jaoks peab olema.
Ks! Kõnelema tehti kokkuvõtma pöördumise uude
kõnelema ja juhatajale tutvustamis kõnelema esineda.
Maama! Maale saadame kõnelema. Peas kokkuvõtma
rahvasi Ks! juhatuselt.

Kevend. Tein kokkuvõtma tees raiatavse peaju aega
tühjate aegade peale. Peas kokkuvõtma tein kokkuvõtma

Nukk. Algne asi. Annamine andes.
Guberson. Hulab esineda tegevus korraga pöördumise uude.
Reinmeeri eladud.

Maama. Kõnelema tees raiatavse peaju aega
tein kokkuvõtma.

Guberson.
Adeparan. Juhatajaid peab avustama.
Tein ei raiatavse. koosoleku lõpet - juhatajaid
ei avustata?

Juhataja Tein kevend.

kell 2/40

Protokollija [Signature]

Protokoll.

Alp.5 kõnelema avustav tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma uude
27 rubriki 1930a. koosoleku algab kell 20.30 -
koosoleku arav ks! Guberson; juhatajaid, maale
ks! Suttel, protokollija ks! Keitil

Päevakord:

1. koosoleku juhataja ja protokollija valimine
2. Imprompto kõne.
3. Läbiäärimised

Esimesena kõneles ks! Guberson teemil "Tein kokkuvõtma -
kõnelema uude raiatavse tein kokkuvõtma 25. a. juubeli-
päeval" - kõnelema es. Tein kokkuvõtma uude raiatavse juhataja
tein kokkuvõtma, ja raiatavse ka uude raiatavse. -
ks! Suttel, kõnelema tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma
haaratavse tein kokkuvõtma.

ks! Guberson - maale raiatavse ka ju juhataja ju.
ks! Suttel, kõnelema tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma
Raiatavse ks! Maamisson teemil "Tein kokkuvõtma kate-
hõidude malerkonna 5. aastapäeva pidustustel."
Sõnariitab ks! Adeparan, see oleks alandlikus tein kokkuvõtma
mille tein kokkuvõtma.

ks! Maamisson - see oli raiatavse airmelt raiatavse. -
ks! Suttel, kõnelema tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma
kalt raiatavse. -

Järgmisena raiatavse ks! Adeparan teemil "Tein kokkuvõtma
pöördumise kogu lipnannitavse puud." -
Sõnariitab ks! Adeparan, kõnelema tein kokkuvõtma oli raiatavse raiatavse-
tein kokkuvõtma, tein kokkuvõtma aga jättis raiatavse. -

ks! Nukk, kõnelema tein kokkuvõtma airmelt raiatavse oli raiatavse
raiatavse tein kokkuvõtma ju raiatavse kate raiatavse. -
ks! Suttel, kõnelema tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma
maale raiatavse. -

ks! Guberson, kõnelema tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma tein kokkuvõtma
ruiatavse, millest nad endi kõnelema raiatavse.

ks! Adeparan, koosoleku juhataja peab kõnelema algul tutvustama
juhataja ruiatavse, millest nad peabid raiatavse ruiatavse.

Järgmine teeme, karsisõnari esv! Adzjanile lalaku-
misi puhul teevitun" saunab ette esv. Nagel -
esv! Murk, kõnleja Tava oli liiga matustiseema
esv! Gerberson, esv. Nagel alex pidamisi tulevat noos-
sätumit jälgustama. -

Seemile "Tähta maa tegelast abellumisel tähta koha-
vita nanttegelarega pulmas dauakõne pidada" ^{esv. Lepik}
esv! Gerberson, - oles pidamisi meeli tulevana ka
järel tulevat sügn.

esv! Paas, mille partii kas need etteastud näited
tegelise elule mitte vastu olulised ei olnud. -

esv! Eljas, kui peab kõnet ja kuulajate ettekaipitama
siii au väga raske kõnlelede. -

esv! Lepik, idegi viigtranem leeb maha, omes siii mitte
meeli siii harjutate; järel tulejari oli ja pulmapalvea
puhul ikkagi rana rääkida. -

Seemile "Tervitusei pütri maja avamisi puhul, prima-
nõu sijn entajalt" - kõnlele esv! Murk.

esv! Gerberson, kõnleja segas teemi vardi ära, muidu oli
ettekanne häa.

esv! Jaanisson leeb et kõnleja ei seganud teemi; taomitas
rahvamajade tähtsust. -

esv! Murk, pütrimeeste selts võib väga hästi ka rahvamajade
elutada.

esv! Gerberson, oles pidamisi taavitama luletõrje selts-
mitte pütrimeeste selts, -

esv! Suttel, kõne oli jänekas ja häa - mii mu arvates. -

Läbirääkimised võtab sõna esv! Murk, kas mõni
kohalviidijast soovib enneda referaadrija tulevat seel.

esv! Gerberson, üldiselt tänava kõned ahid kaunis
sõnakad, jääb soovida raud et rahvas puunes edasi minna.
sarritab järgmises reedes kõnleja ja endi teeme juhatajale
teatavaks teha.

esv! Reitel, soovitas improviseeritud kõneld saagisami
konnaldada, sest nad jätkavad ikkagi palja soovida. -

esv! Murk palub kuulajate sõna ratta tegemisi, -

77
kuna kohta. -

esv! Gerberson, karsleku juhataja täna oli pän kõne-
lik, kuna vllas siski pidamisi kõrems käega olema.
Tähtsust ei peaks lubatama mii palja segamisi. -
Karslek lõpet kell 21.55

Juhataja:

Protokollija:

Joh. Reitel

Protokoll.

APS-i Kõnede ja arvuastuste toimikanna töökoosoleku
üle 13. märtsil, 1931 a. Algus kell 20.16.

Kava: Vaidlused esv. Seileri poolt kohal alatud
mõtete üle "Haridus-kasvatustöö korralduse
üle maa noorsoo juures."

Koosolekut juhatab esv. Gerberson, andes esma-
janes sõna esv. Seileri kava järel.

Järgnevad läbirääkimised avaldatud mõtete üle:

esv. Gerberson arwab, et kõne sellise teemi üle on väga
tähtis ka agronomile. Vaidleb vastu ^{vai tele} maa ei hoolita
muust, kui ainelist kasudest. Avaldab kaheksust, et
vähe inimesi on seelamas sellist tähtsust referaati.

esv. Viira väidab, et 7. aastasele noorele mii - kui mii
saavad kasvatust algkoolis. Tähtsust kasvatust pärast
algkooli lõppu.

esv. Seiler - pooldab ette loodud näiteid, ent arwab et
alavikende kohal võiks sisse noori seelada
ka vähispool kooli. Arwab, et see suhtes võiks
informeerida ka vanemaid ja neile anda juhataisi.
Tõendab, et ta käsitlend ainult põhimõtteid.

esv. Gerberson - arwab, et võiks peatuda ka selle
juures, kuid seda võiks tegelikult läbi mii ja
väägih, kuid seda võiks teha jutustada ka

maa elust. Püüdnud agr. Ümariku APS-is
peetud kõnet. Soovitatud, et seltskonnas just
peab tundma inimest. Arvab, et väike tähtsam
on - kasvutada inimest, kui sellist, kes saab
ühiskonda. Soovitatud, et seda peaks ise teostama
ise organisatsioonid. Püüdnud „Noorte-Kat-
kaste“ organisatsiooni. Kesktselt, kas ka
see suudab saavutada mainit eesmärgi.

Arvab, et maa-noored vajab seltskond kõige
rohkest, kes juha lahkumise alg-vaadid ja arvab,
et neile peaks parandama kasvatuslikku ahi.
Arvab, et praegused noorte organisatsioonid veel
ei suuda teha kunigi palju maa noorte häar, ja
ka mainit organisatsioonid on asunud alavere
ja rahvarühmadele kohise.

Arv. Vira - räägib, et tuleks ahi parandada just
neile, kes avaldavad juha kalduvusi juhtimisele ju.
Arv. Seiler - räägib, mis just Kaitse liit
organiseeris „Noored Katsjad“. Püüdnud Brautide
ja Noorseppade vahet. Intrustah Noorte Katskaste
organisatsiooniga. Soovitatud kõigil murida seda
küsimumst aruvisel praktikumil koha pääl.
Arvab, et küla ühiskonna tundmine õppimise korral
võib õppida tundma ise küla noorte ühiskonda.
Soovitatud aruante küsimuste murimisel kan-
tasti astuda ka Kaitse liiduga, et saada vajaju-
duslikku toetust.

Kuusoleks lõpeb kell 22.00.

Juhataja:
E. Gerberson.

Protokollija: Alexnik

Protokoll.

A.P.S. Kõnede - aruveste toimikonna töökoosolek
20. II. 31.a. Kell 20 APS: muudatus Tartus, Suurturg 8.
Koosolekut juhatab Kena Laro, protokolli M. Lutter.
Päevakorras:

- 1) Toimikonna tegevuskava esitamine.
- 2) Krv! A. Adojaani kõne teemal: „Sport ja agronoomia.“
- 3) Lõbiväärkimised.

Toimikonna tegevuskava esitab Krv! E. Gerberson, Lona
selle kohta rõõtsad:

Krv! Adojaan: Peas leidma teid, kuidas saada liik-
meid toimikonna tegevusest osa võtma.

Krv! Lepik: Peaks kodukorda muutma, murdu rikkume
keda alati.

Krv! Gerberson: Ka need liikmed, kes alalixelt osa ei võta,
võivad kambiõu fõöd teha. Ei poolda alatist
kodukorra muutmist.

Krv! A. Adojaani referaat: „Sport ja agronoomia.“
Referaadi lõpul palub referent leida referaadile
kohane päälkiri, kuna ta ise seda pole leidnud, mis
katsub ühe üldisele meele.

Lõbiväärkimistel rõõtsavad sõna Krv! Krv!

Lambing - leiab, et teem oli väga juhuslik.
Päälkiri di ebaõnnestunud, üsrikud laused olid
palju karrutatud. Rekordisport on teriisele kahju-
lik. Kuidas sporti peaks propageerima, seda
referent ei nimetanud.

Gerberson - eelkõneleja tarvitab valesti mõistet „sport
spordi pärast“ talte mainituga väljendada sport
tervise pärast. Esimesel juhul on spordi sõlt sport
kui mitmune kõrgi oma rekordidega, teisel juhul
tervis.

Wira - Kui peid lõhanda enam et ole, siis
võiks sporti teha.

Lepik Maal ei saa sport läbi lüüa, sest
maasimeer teeb kehalist fõöd. Saagimeer

on sama hääl kui sportimine. Selle teemi
pääliikjaks peaks olema: "Kõnnu spordiks".
Reitel. Lõunamund on naarahva üks armu-
kõrget lobudest.

E. Law. - Noorob referenti, et ta oleks pida-
nud leidma oma referaadile teemi. Lausunditus
oli kaõnnestund

Lambing. Maal peaks rekordspordi asemel
propaganda mängusport.

Jaanusson. Keil tehakse ka mängude
- näol sporti.

Leiber. Tähtis pole mitte teema päältoin,
- vast need mõtted, mis selle teemi all aren-
datakse. Tõna "sport" asemel võiks tarvi-
stada "kehake kasvatus". Inimesel peaks and-
ma midagi kõrgemat, mis oleks parem kui see, mis
tal juba on. Maal kehakultuur onub lõuna
omast. Meie peame arvestama kehalise kasvatus
tõrge suunaga, ta peab olema kasvatus. "Terve rask
ja terve hing varuiga terve keha."

Adajaa. - Sport loob võimaluse inimese enesetäl.
jenduseks ja enese maksmapanemiseks.

Koosolek lõppes kell 22.15

Juhataja
Protokollis

79 Protokoll

A.P.S. Kõnede arvustus toimikonna töökoosolek
19.X.31 kell 20 A.P.S. ruumides Tartus suurturg ?
Koosolekut juhatab E. Gerberson protokollis E. Jaanusson

Päevakorras:

- 1) Koosoleku juhataja ja protokollisja valimine
- 2) Uue juhataja valimine
- 3) Käbirääkimised

Koosolekujuhataja kandidaatideks pannakse ette. ksr.
Gerberson ja ksr. Nura. Ksr. Gerberson saab pablt 9 häält
ksr. Nura 3 häält seega loetakse esimese valituks
Protokollisja kandidaatideks nimetatakse ksr. Nura ja ksr.
Jaanusson. Ksr. Nura 5 häält. ksr. Jaanusson 6 häält. seega
loetakse teiseks valituks. Uude juhatusesse pääsevat
ksr. ksr. E. Gerberson. Hiljan

käbirääkimiste all karutati toimikonna esaspõlvist tege-
vust. Töökoosoleku aja suhtes jäeti peatumata esmas-
päeva pääl nimelt kell 20.00. Järgmine töökoosolek
ostustal ära pitasa esmaspäeval 19.X.31 kell 20.00
ja nimelt vaielduse koosolek mäläühikokonda puutuvad
teemil. Koosolek lõppes kell 21.45

Juhataja
Protokollis: E. Jaanusson

Protokoll

ATS-i kõnede-arvustuste toimikonna töökoosolek
19. X 31. rell 20.15. Arv. toimikonna esimees - rütsal
koosolekut juhataja Ksv. Grs. Protokollis Ksv.
Lepik.

Päevakorras:

1. Ühe juhatusse töövara.
2. Väielused teemil "Külaühiskond ja selle pün-
dusi." Algataja Ksv. Jaanson.

Toimikonna esimehel juhatusse nimel pole teada
midagi erilist, sest polevat saanud rütsalt
käigi juhatusse liikmetega. Käigil ainult oma
poolt.

Järgmisena algatakse nava järgi väielust
Ksv. Jaanson. Tema toob ainult üheksa
jooni mainitud teemil - toob välgavõtteid ja väiteid
süü-säält, et võiks areneda nende ümber
väielus. Ksv. Jaanson lõpetanud algab väielus.

Ksv. Gerberson - teeb ettepaneku, alul arvustada ette-
kande viisi

Ksv. Mars - arvab et koosolejad ise peaks seadma
peaksu teeviku aja mitte algataja.

Ksv. Nassil - arvab et lõpus oleks pidanud
esitama teesid väieluses. Arvab, et hilisemal
kõnelejal vahandada end aja püüdusega.

Ksv. Jaanson - vaidleb vastu Ksv. Nassilile.

Ksv. Paas - ütleb, et ettepanne pillatud liig laiali ja
pole öeldud midagi kindlat.

Ksv. Jaanson - seletab et külaühiskonna all tuleb
mista kogu rahvast teatud maaalal.

Ksv. Paas - talul tuleks arvustada tegelasi,
süs ühiskonda.

Ksv. Gerberson - arvab olevat aja teha lõpu
oma autoriteetusega ettepande arvustusele.
Kaldudes kõrvale ettepande viisi arvustusele, saab

juhatajalt märkuse ja lõpetab.

Ksv. Jaanson. - Kaldub kõrvale ja lõpetab
Ksv. Paas. - räägib küla pidudest, tunnes ette
nende püüdnud ja tehes ettepanekuid paran-
demiseks.

Ksv. Seiler - tahab jätkata referendilt ette
teadud. Räägib, et praegune ajajärg on tuim,
raske ajajärg, millele järgnevad heledamad
räämsamad ajad. Räägib edasi püüdnud
liinastud. Edasi räägib küla organi-
satsioonide küsimust ja kõneleb nende sun-
nudest. Toob ette, mida võiks teha siin
agronoom. Arvab, et et tule kunnagi elu
maha teha, mis on, see on. Arvab, et seda
küsimust peavad nimelt arutama, peavad
lahendama noored. Tuleb tabada õige ideeline
suun. Kõneleb erinevate referaadiga sel alal.

Ksv. Gerberson - vaidleb "ühe teise inimese" nimel
vastu Ksv. Seilerile. Arvab, et vaimline
arenevime on seotud tihedalt majandusliku
arenguga. Väile säädida üles ainult suunad.
Ei võiks noori ohverdada poliitika le.

Arvustades küla ühiskonna juhte, rääkides
neist, arvab et küla ühiskonna juhtid peaks
olema ajalehestatud. Peaks arututama küla aja-
lehed, aga mitte selliseid nagu näiteks "Põltsa-
maa Teataja". Kannab ette deklameerides rääkida

mainit ajalehest pealkirjaga "Ehalkäimine".
Arvab, et ^{sellist} teede, nagu mainit ajaleht näitab,
ei või meie käia. Arvustab külvalt ajalehte

"Meie Maad" ses suhtes. Vsiteebid ka "Meie Maad".

Ksv. Seiler - vaidleb vastu eel kõnelejal. Räägib,
et raske liiskuma panne mingit ideelist asja, noored
on liiga tuimid. Arvab et teavitata, kui aja-
lehed toovad välja fakte, nagu ka ehalkäimine.
Arvab, et elujäudu praegusel ajajärgul vähe.

Krv. Mark - küsi, mida siis õige kirjutade neis
kolme-ajalehes, kui neid soovitada. Arvab, et
neil pole tõsist väärtust.

Krv. Gerberson - öendab, et tema pole poolda-
nud sellist ajalehte, kui „Põltsamaa Teataja“, arvab
et on vajalik eraldatud kohtadele, nagu Alutaga
Nõunmaal. Arvab et haritlased võiks asuda
maale ka väikse tasu eest kui et surra näe
linna sadades suuri tasusid.

Krv. Seiler - tuimus peegeldub ajalehtede raudu.
ajakirjanike katsub teha ainult rida, et
saada raha. Räägib hädaohust, mis tekitab
kui elu areneb nii et talumes ainult oma
perega suudab teha väikse, mitte tarvi-
tades töölisi. Paas saame maale ümber
paigutada mitme suguseid tööstusi, kas
leiaks töid.

Krv. Paas - räägib tööküsimusest maal.

Krv. Irs - on märganud deutentsi linnades
maale Põllumajanduses ei saa tehnikat nii
arenda, et üks inimene võiks ühesindse harida
suurt maala.

Krv. Mark - arvab, et maa suudab mahutada palju
inimesi.

Krv. Gerberson - vaidleb esmalt kaasaleku juhata-
jaga, siis eelkõnelejaga gümnaasiumi suhtes

Krv. Seiler - ettevalmistus peaks olema selline, millie
selle elule keegi end pühendub.

Krv. Paas - jätkab kõnelust noorte ettevalmistusest.

Krv. Gaanson - ei leia mingit pahet tantsimises.

Krv. Seiler - arvab, et tants saanti välja surev, kui
muid sellised

Krv. Paas - öendab oma väiteid.

Krv. Mark - räägib keskkooli lõpetajast

Krv. Gaanson - arvab, et keskkooli lõpetajail maal töid
küll.

Krv. Paas - meil tarvis arendada põllumajandust
Krv. Seiler - teeb ettepaneku asutada ringi
mainitud küsimuste arutamises ja lõpe-
tada läbirääkimised.

Juhataja - sulle kõneleja te nimekirja.

Krv. Paas - räägib keskkooli korraldusest Saaremaal

Krv. Seiler - arvab, et pole häi, kui arendada
seda asja kõnele aruastuse toim kaunas, peaks
olema eraldatud sellest.

Juhataja - palub nimetada isikuid, kes soovis-
artude siina ringi (Pole ühtegi).

Krv. Irs - räägib veel küla ühiskonna murimisest.

Juhataja lõpetab koosoleku kell 22, 25.

Juhataja:
Protokoll: ettevalmist.

Protokoll

AP.S. kõnele-aruastuste toimkonna (koosolek 30.31.11.2015)
Arab toimkonna absentses ja autub referandi kohale

Päevakorras:

Krv Gerbersoni referaat teemal: „Agrarisektorite tegevuse ja poliitika“
Referent annab ülevaetuse põltsa mere agrarisektorite tegevuse
ja poliitika kohta, rõhutades et agrarisektorite nõuandja
peaks olema vähemalt üheksa harridusega, siis võiks ta alla
küelalt kohale anda seisu kohale, ta suudaks tungida
mariis püstitatavasse, viigutade meel laarale teile ja selle kond-
lonele organisatsioonile. lähemalt valgustab referent agrarisek-
tori arendamist ja vastab küsimustega kui ta viidaks poliitika
ülesandepäliku käsitluse umastab agrarisek-
tori arendamist, kaastegeluse jne. Referent näitab kahest põltsa-
agrarisek-
tori arendamist, nimelt agrarisek-
tori arendamist ja agrarisek-
tori arendamist. Teab näitab
ja kirjeldab milledes hüved ja pahad sellele pürgimisele.

Referandi lõppedes toimab absentses referent tänelone
ja ülevaetuse referandi eest ja arab läbirääkimised.

tega vaidlustus. Edasi küsib miks kõneleja leppis
vaid mainimisega, et on kriis ja ei piüdnud leida
teid kuidas sellest pääseda. Annab meil majanduslikus
kriisist süüdi olevat suurel määral Saksaa tallipoliitikat
ja suurest sissevedu. Seiaab, kriisist pääsemiseks on
vaja sissevedu vähendada, eriti neid artikleid mida
meil see lüheneb.

Kri! Nunn vastab kri! Paasle kõne suhtes ja leiab raskes vaja-
liku olevat rohkem tähelepanu pühendada kõnele.

Kri! Miljan toetab Nurga väidet, et ettekamle oli liialt lühike.

Kri! Humal leiab, kõnes olnud palju väitmeid ja tõendust, mis
ei vastavat toele — palub nimetada allikaid, millele
põhjenevad need referent.

Kri! Jaanusson. On vaja haritud talupidajad. Kriis väli-
mail põhjustab meid. Kriis on kultuuri süü.

Kri! Kiis vastab. Ettekandest ei ole ootigi arusaadud.
Leiab, et võiks olla tõesti vabandus liialt palju.
Annab, et ei olegi võimalik leida lahendust
kriisile, kuna isegi eriteadlased ei suuda
seda. Ka kartse tallid on olemas. Kriis lähe-
neb suurest.

Kri! Lepik tahab sõna koosoleku juhataja arusta-
mises, kuid juhataja võtab talt sõna ja palub
registreeruda sõnavõtjail referaadi kohta.

Kri! Paas Siis võetakse tollide peale vaatamata palju.
Vaja väljaolukorras sanutada teravilja, ka riieid võiks
välja vedada.

Kri! Kiis vastab Paasle, et just teravilja suur tootmine väli-
mais on toonud kriisi. Meie riide valvrikandid
on suure võlgade all ja on amakasu piüdnud
— sellest tingitud riide kallidus.

Kri! Miljan - Vaja toetada valvriku tööstust.

Kri! Kiis vastab ja leiab, et vähe võiks küll toetada, et
tuleneb teostada tugevat kontrolli.

Kri! Jaanusson leiab, et referaat on olnud lai ja huvi-
küllane, soovib siit valida edaspidises teemasid.

rihtlari lõpetab juhataja kri! Jaanusson lähinäevi-
mised ettekantud referaadi kohta ja annab sõna
koosoleku juhataja arustamiseks.

Kri! Humal - koosoleku juhataja oli sümpaatne ja
suutis koosolejaid korrajures hoida.

Kri! Kübarsepp - koosolejad olid ise korralikud, see pole
juhataja teene. juhataja ei olnud korrektsus
(istus lauale).

Kri! Lepik - koosoleku juhataja oli ebaaegne (vastas
läliakna välja)

Kuna koosoleku juhataja vahapeal istub toolile ja enda
eesalva puldi tõstab teisele lauale, et see ei varjaks
teda koosolejate eest, siis avaldab rahulolematust
(kri! Lepiku kõne ajal / kri! Kiis, mille eest koosoleku
juhataja teeb kri! Kiisale märkuse.

Kri! Kiis selgitab neid põhjusi, mis teda seundisid
segama koosolekut.

Kuna sõna enam ei soovi, siis vastab koosoleku
juhataja ja lõpetab, veel kord kri! Kiisa tänades,
koosoleku kell 21:30

Koosoleku juhataja: Protokolliga Jaanusson

Protokoll

h t s i: mõne arustuse h i m k o m m u j ä r j e k o r r a l o r i t o o k o o s o l e k u
n t e a t s i: n u m m e r 13. X I 21. a. K o o s o l e k u a r a b k r i! J e t t e r r a
n i l l e e r t e d e s p ä e n a k o r a j i n i m e l e d e s k o o s o l e k u j u h a t a j a j a
p r o t o k o l l i j a

Päevakorras:

k r i. p. p a a s: r e f e r e a t h u m a l: J u m m e l u d
k e f e l u t k ä n t a l a n a s k o o s m i i t i m u d e d e k u m b a r e i n u m m e d e

it oleus soovitatud oleus, kui varem
oleus peast nõudnud.

Ksu! Kertuain: vastab, et tema andnud see
mõtted Statistikaest meenust, mis
peab igatahes õig. olema.

Ksu! Miigan: arwab, et ^{stat.} andmed ei vasta tegelasele
elule, sest tegelane ei ole kaugest
sõrnutulest nii suur. Arvustab aasa-
kasvatuse tarvast talus.

Ksu! Mark: kirjeldab varasemal aastal suurt
propagandat kaevandamises. Siis
oleks aga meenus kallimad. Kardab,
et aga meenus suurema produkti.
juures meenus kauged seelgi laugemad

Ksu! Kertuain: kaebab kaevandamises tarvast.
Arwab, et vähekaevandamises
peab kaevata.

Ksu! Lepia: kaevandamises peab erimeetodid olema
Tõnuvõltsandus nad ei taru. Niigä-
põlvudel ei ole aga nende poole
teavitatus kahju meelgi suur.

Ksu! Gerkerson: arwab, et kaevandamises ei saa
arvestada lohti. Nõuameetodiga,
sint lohti ei juhus, kus jaatamata
arvestamata tõnuvõltsandus, tähtis on
võrd vahelise arvestatule. Kaka-
luse kulutus kaevandamises ei aga vähe.
Andmed näitavad, et kaevandamises
ei siiski tasu.

Ksu! Lepia: arwab, et Gerkersoni viimane
näide. Ükski majapid. kannu pole
võinud nullalt tasu.

Ksu! Miigan: vastab Ksu! Gerkersonile: Tõnuvõltsandus
võib tööl ravendada, mis tuleb
võin, mis et täpselt tuleb siiski
arvestada.

Ksu! Mark: vastab Ksu! Gerkersonile. Lehtadele
ei osteta samuti juurde, aasa ka-
line tõnuvõltsandus siiski suurem.

Ksu! Gerkerson: Selgitab, et kaevandamises peab arvestama
kannu värsna, mis tal kasu. Tõnu-
võltsandus, et kaevandamises ei võnele,
näit kaevandamises seegi siiski tasu.

Ksu! Kertuain: Teab näite. Üks vähe kaevandamises
ei ostetud kannu. Kaevandamises
end aasta jooksul 5x rohkem
kui vesi.

Ksu! Gerkerson: Teab näite. 2500 s. ü. taru. Lehti,
mis annab 140 üf. Hõivandus. Sama
palju s. ü. taru. tal 100 kannu. Siis
10.000 à 4 sent. Tõnuvõltsandus - 400 kr.
Lehtade sõrnutulest 24.000 sent.
Vahet su suur.

Ksu! Mark: arwab, et 100 kannu kaevandamises
ei suur ja vajab pealegi ühe ruumi
tõnuvõltsandus. Kaevandamises ei sellest
sõnuvõltsandus tähtis, et taru. ära põlv
ja produktivõltsandus tõnuvõltsandus.

Ksu! Miigan: Teab kaevandamises andmeid kaevandamises
kaevandamises kaevandamises ja aasa.

Ksu! Gerkerson: Teab kaevandamises kaevandamises
lõpetada.
Kaevandamises lõpetab see 21.40.

Kaevandamises peatatakse: A. L. Truuma.

Peatatakse: A. L. Truuma.

Protokoll.

APS-i kõne ja arvestuste toimikonna koosolek 27. XI 31.
Koosolek algas kell 2030. Avas ksv. Miljan. Proto-
kollis ksv. Lepik.

Päevakorras imprompto kõned.

Alul koosolejate poolt säetakse üles deemid. Siis
laoritatakse need koosolejate vahel. Ettevalmistusena aega
5 minutit.

Esimisena kõneleb ksv. Mark deemil: "Kõne põllumeeste
teadatul enne põllutöökoja valimisi."

Lähirääkimisel võtavad sõna:

ksv. Paas - Tõnu jätab soovida. Põllumeestele ei mässaks
rääkida vastaserakonna pahedest.

ksv. Miljan - Kõneleja viivitas rääkima algusega. Kõneleja
oleks pidanud pöördutama valimiste tähtsust.

ksv. Paas - Agronoom peaks propageerima ühist kõigi
põllumeeste poliitikat ja parteid.

ksv. Miljan - Agronoom süüski ei peaks ajama poliitikat

ksv. Mark - Tõrjub tagasi ksv. Paasi väiteid.

ksv. Jaanusson - (Faktiline märkus) Põllutöökoja pole poliitiline
asutus.

ksv. Mark - Räägib edasi Asunikeude poliitikat.

ksv. Paas - Räägib ka Koonduse parteist.

Järgmisena kõneleb ksv. Paas: "Kõne põllumeeste kogu
aastapäeval."

Lähirääkimisel:

ksv. Jaanusson - Alul oleks pidanud pöörama kõnelejate
poole.

ksv. Mark - Praegune olukord ei luba niipalju nõuda.
Arvab, et oleks pidanud rääkima ka seltsist
kui organisatsioonist. Oleks pidanud panema
koostusi rohkem seltsile. Muidu kõne teha.

ksv. Paas - Selgitab ksv. Markile kõne ülesannet.
Järgneb ksv. Marki ja ksv. Paasi vahelkõne.

ksv. Miljan - Peab rääkima agronoomi seisukohalt.

ksv. Sutter - Peab mainima, kelle nimel kõneleb.

ksv. Miljan - Oleks pidanud rääkima kõnemini

Järgmisena kõneleb ksv. Treumann deemil: "Agronoo-
milise naistudengi abielumisel vana taluperemehega.
- lausa kõne."

Lähirääkimisel:

ksv. Mark - ksv. Jaanusson rääkis vahel palju, mis näit.
mitte lugu pidamist kõnelejaile.

ksv. Jaanusson - Kui inimesed ei kõnele, siis kirvid kõnelema.

ksv. Miljan - Ülistati lüüspalju premit, peigmees väiskas
tunda end haavatuna.

ksv. Treumann - Tule vastu väiteid ksv. Miljanile.

Järgmisena kõneleb ksv. Sutter: "Kõne Peremeeste
Beltsi aastapäeval."

Lähirääkimisel:

ksv. Miljan - Tervitused olid küllalt hoopis ja küllalt
aja kohased.

ksv. Mark - Tee lausa ei naadate igapäevase tege-
vusele.

ksv. Sutter - Seletab kõne mõtet tee lausa.

Järgmisena ksv. Jaanusson: "Kuidas üldse peab
kõnelema."

Lähirääkimisel:

ksv. Sutter - Sai deemist vist valesti aru.

ksv. Mark - Tavaliselt last ei peeta inimeseks. Pole
vajalik rääki lastele, kuid üks suur inim-
peab kõnelema. Kõne oli muuseumi kaupa.
Arvab, et ksv. Jaanusson oskab hästi 10. klassi.

ksv. Jaanusson - Täitsa õigus! Olen nõus.

ksv. Sutter - ksv. Jaanusson teeb tegemist palju nooga.

ksv. Jaanusson - Tõrjub tagasi etteheiteid. Arvab, et
lapsel peab õpetama kõnelemist.

ksv. Miljan - Kas ksv. Jaanusson ei peaks referaati.

ksr. Jaanusson - Lubak närside Tõlle talust ja
ma suviseist seisustist.
juhataja lõpetab koosoleku kell 22.10.

Juhataja: Astillogas.

Protokollija: Asepik.

Protokoll.

D.P.S'i nõude ja aruanduse koostamine koosoleku 29. I, 32. a.
algus kell 20.30

Päevakorras: 1. Toimikonna juhataja valimine
2. hääletamine.

Toimikonna juhataja kandideerides seetõttu võtta ksv. ksv!
Mullin, Lepik ja Mann. hääletatakse valitakse ksv. Lepik.
juhataja abina valitakse ksv. Mann. 5 häälega. K. ja h. mitajaks
ksv. Innuman.

hääletamine võeti alla emtati edaspidi töökava. Päevakorras
jätkamine peetamine uude päeva peale, kella ajaks 20.00.

Järgmine koosolek määrati k. m. d. 5. II 1932. e. peale.
juhataja lõpetab koosoleku 21.

Juhataja: E. L. L. L.
Protokollija: L. Innuman.

Protokoll

D.P.S'i nõude ja aruanduse toimikonna
koosolek - 5. II. 32. algus kell 20.35

Päevakorras:

1) ksv. Hans Jaanussoni referaat: "Suvi Tõllel".
(-vatispraktikumid muljed).

2) Lätirääkimised.

Juhatab ksv. O. Kiiss, protokollist ksv. H. Suttu

ksv. Umal: Kas rullimisege maa ei kuisata
liiga ära keevadel? Kuidas

müjus silo soot toodangu peale.
ksv. Jaanusson: vastab, et seal ristatavise
võiga palju ja maa ei paatu selle tõttu.
Silo nurimist toimetab hr. Miltas, mis pole
säl praegult lõpul.

ksv. Paas - leiab, et Alexanderist võit
järeldada, et talu sissetulekud on väga
juhustlikud.

ksv. Umal - täiendab ksv. Paasi väiteid.

ksv. Kübarsepp - tab koosoleku juhatajale märkuse.

ksv. Jaanusson - Tõlle talu on meil paremaid
talusid võtse tõttu. Seal leidub esmujulid aed-
saga tulutõus. Kõik eri harud on talus hästi
välja arenenud, mis võimaldab iga aasta
kindla sissetuleku ja muudab talu kindlaks
üksuseks, mis talu turust võrreppusaks
muudab.

ksv. Umal - lehmade söömed näevad "Tõllel"
väga puudulikud.

ksv. Nurm - "Tõllel" on arendatud aeda kümmeid
aastaid ja sissetulekuid aiaist ei või justkui
nimetada.

ksv. Marc - See ei ole soovitud, kui peremees ja
teeniad söövad eri laudades maal talu oludes.

ksv. Lepik - See pole ime, kui talus puuduvad
võlvid, sest talu on kaunis naturaalselt korra järge
korrasstatud.

ksv. - Jaanusson - Hana karistat on see moodis, et
peremees ja sulane söövad eri laudas.

Majapidamine peal olma korrasstatud vastavalt
olukorrale.

Lätirääkimiste all tähendab ksv. Tars, et
hr. Kohla sooviks esineda referaadiga
sivirebase korrasstatuse üle.

ksv. Nurm - soovib hr. Kohlat esineda
D.P.S'i üldkoosolekul.

Ksv. - Aadojaan - küsib juhatusest tegevus
kava.

Ksv. Lepik - vastab, et toimkond mõtleb
endises suunas edasi
töötda.

Ksv. Nurm - soovib, et vorme ettevõtte
toimkonnas. Teas arvustus -
koosolekuid korraldama, mis
toimkonnas elavust looms.
Teas korraldama ka mõne
võistlust.

Ksv. Kiis - soovib propageerida rahvaslas
mõtet, et uusi inimesi enam
põllumajandust õppima siit looms,
sest rõhtude saamine on vähe.

Ksv. Mark - soovib rühmidega korraldada
mõne võistlusi.

Ksv. Jaanusson - aasta lõpul teas hindama
kõneid ja siis annaks toimkond
paremale kõnelejal auhinna.
Koosolek lõppes kell 22.50.

Juhatas

Kirjatoimetaja:
H. Tetter

Protokoll

APS-i Kõne ja arvutuse toimkonna koosolek 12. veebruaril 1932 a.
Algus 8.45 õhtul

Päevakavas.

- 1) Koosoleku avamine ksv! Lepikult.
  - 2) Ksv! Jaan Paasi referaat „Kollane hädaohu“
  - 3) Läbi rääkimised.
- Juhatab ksv! Mark, protokollis ksv! H. Joost.

Ksv! Reiman - Heidab ette ksv. Paasile, et see pole rääkimine niivõrd „kol-
lasest hädaohust“ kui Euroopa praegusest olukorrast.

Ksv! Jaanusson - Väliselt küljelt olevat hästi oleks hõlmit, kuid eriliselt ei tea,
kust ta seda võiks teha.

Ksv! Reiman - Mõnab fante, kuidas kollane raas on tõi suus ja valge Kaduma
Ksv. Paas. - Praegused Eur. riigid piinavad korraldada ümber oma majän-
dust, nagu Inglismaa, kes hakkab arendama põllumajandust, ku-
na tööstussaaduseile ei ole enam endist turgr. Mõel aga selle
kohta pole näha.

Ksv! Reiman - Heidab ette ksv. Paasile alet. Kaldumist Euroopale. Kolla-
ne raas olevat siit ja vähenõudlik, kuna raas olevat lange-
mas. Oks võimud referaadile tihtilis panna „Euroopa ja
jaapani majandusliku olukord“

Ksv! Jaanusson. - Seletab analüütiliselt et Hiinas on palju rahvast ja see vähe,
sest ta on rümal ja ei oska ette võtta midagi. Sääb oleks tar-
nis agronomide järele, kes selle maa põllumajandust tõstaks.
Ja praegu nad kõvasti tapavad inimest, mis kollast häda-
ohu meil karta. Euroopas on kriisigaole tõttu ümber korral-
damine. Mõn seisukohal, et kui inimesel võht on täis ja rül
reljäs, siis meil hõa ja puhtas võise korras. Eesti võiks päris
rahul olla Hiinast ja muust kaugemast maailmast.

Ksv! Aadojaan. - Vaidleb vastu ksv! Jaanussonile, et Hiina rahvas ei võigi
midagi teha, sest riigikord on mada sääb, Hiinlased väljes-
pool Hiinat on väga ettevahtlikud. Ei anna, et Hiinal ja jaa-
panil pole hädaohu, sest rahvaarvu suurenemine ei loe
midagi. Majandusliku arenemine on jäanud praegu maha
vaimlisest arengust.

Ksv! Reiman - Kollane hädaohu ei rüvavat praegu just Euroopat, vaid
Amerikat ~~ostu~~ sest ta tahab üle võimu saada Idas.

Ksv! Paas. - Ksv! Jaanussonile vastu, kui me agronomid siina saadaks,
siis Hiina lõheb ligi rütu kultuurseis ja hädaohu on suur
Kangsti vaidleb vastu ksv. Paasile jaapani sponidi suhtes.
Jaapanil on palju rohkem rahvast ja una erilised sponidi alad
on igal maal eriliselt populaarsed.

Ksv! Paas. - Ksv! Nurm tõrkis kõneväistluse küsimuse ülesse. Kuidas sellega
on?

Ksv! Mann palub ksv! Paasi se koosoleku teemil piirsesse jääda
Ksv! Kalkas arwab et Shina peaus ka suurema samale tasele kui Jaapan, süs võivad tulla kuni alla hädaaht.

Ksv! Mann Nõuab ksv! Paasilt statistilisi andmeid Jaapani ja Shina töötute kohta. Vaidleb vastu ksv! Paasile, kes seletas, et kultuuri parede tõttu Euroopa jääb nõrgaks, kuna teisel ta seletas (Ksv! Paas) et Jaapanis on kõrge kultuur.

Ksv! Jaanusson arvab, et nii iirka ei saa, et sõjaväe ära kaotamine, näit. restis olevat vaiteväeteemistuse koostis.

Ksv! Paas.

Ksv! Reiman Paneb ette lõpetada arutused selle referaadi teemil ja ajada piibu juttu.
Ettepaneku poolt 1 hääl ja vastu 1 hääl, kuna millega ettepanek on läbiräärimisel.

juhtuvad läbiräärimised referaadi teemil.

Referendi lõpusõna. Riik maksvat sõjaväele enam kui töötuile me. me. juhataja lõpetab läbiräärimised sellel teemil

Ksv! Reiman -lehitledes edaspidiseid ülesandeid, teeb ettepaneku pidada ettepaneku seletada noorsotsialistest.

Ksv! Jaanusson Agronoomide raamid, k. alavad valitsemas praegu arvamus, et agronoomide monopol oleval ainult põllumajanduslikud küsimused, kuna muud huvid pidavat ka oleval esiplaanil sõnede ja arvestuste toimikonnas pidavat rohkem põllumajandusse puudutavaid küsimusi.

Ksv. Reiman teeb ettepaneku lõpetada koosolek

Vastu ei ole ja juhataja lõpetab koosoleku.
Koosolek lõppes kl. 10 õhtul.

Juhataja. **Axel Mann**
Protokollija: **Kr. Joost**

Protokoll

H.P.S. nõude ja arvestuste toimikonna koosolek Paas, 1936 a.

Päevakorras

- 1. Koosoleku avamine ksv. Leiskult
- 2. Ksv! Paasi vaidluse algatus teemil "Kuidas ületada kriisi raskusi Selvustamine"
- 3. Toimikonna peeldistamine

Koosolekut tutvustama ksv! Gubersoni, protokollipaus

Ksv Mõlgan.

Ksv! Paas algatab vaidlused andes ülevaate majandusolukorrust kriisist ja võlga püüsu võimalustest, anti raskuste ületamisest.

Ksv! Jaanusson: Referent on läinud teinud kõrvale konstatatsioon sama

Guberson: arwab et vaidlustel kui ka rõõmpal ettepanekitel peab olema kindel eesmärk, vastasel korral ei saa mingit ülevaadet

Ksv Guberson Ei saa aru kas põllu majanduslised või iäti, mis on lahendus? Samuti ei saanud mõistet

arv jo liab et on esitatud läbiräärimata väiteid

Ksv! Paas Ei leha olla nõus ksv Gubersoni poolt juhitud puudustele

Ksv! Jaanusson valgustab ka olukorda näidete anal tegelekust elust

Ksv Guberson arwab et taludel on liiga palju võlga

Kuidas rakendada talu pidamises töö jõudu ja talude kõlgade kohta võtke sõna võtta

Ksv Gutter Arvustab ksv Paasi kõnet üsna asjalikemalt

ja arwab et võivad muuta kultuurmaadude sellega võime pidada rohkem kerge saami rohkem sönnikut ja sellega tösta tarvija saaki

Ksv! Paas on küsimus kas sellega saame kriisist üle ja tarvija kaotatus te ma arvatus ei tem

Ksv! Jurek arwab et oleme loomapidamis rapoortis ja sellega võtke kohal olgu kerge kaotatus. kus tarvija jätk

Ksv Guberson vajadus siis armet tösta saaki samalt pindalalt. Produktiivne juures tuleb võhendada tootmis-
võimused, vähendada töölopaluand. Peame minima tagari naturaali majapidamisse.

Nähtavana laenu protokoll

Kor. Jaanusson

Et ole nõus naturaalsel maaproseduuriga, ja arab et vajaliku on puhtida mõned tagasi kallas.

Kor. Mark

Arab et huvitaks oleks gardeliste jälgimine ja pooldab arv Gerbersoni väited rõhutada et võtad peavad muudatama vähemalt praegajalostus.

Kor. Sutter

Arab et vajaliku on kavatada kultuuri mille tootmine odavam.

Kor. Mark

Pooldab kalkulatiooni ja praktikat mõistust

Kor. Viira

Võidleb maapanduse lahendust met. ol. oluade ennustamisega. Arab et mõõda pääsemata on tootmis kulude allavõimne ja maaproseduur et mitte välgasurra peab olema h. n. elatamis maapandus. Arab et tagasi mõnekuul põllu maapanduses teha ei tohi. lõpuks, et oga mõnekuul peab ise oskama raskeda millel põllu maap. harul teotseda, üldse peab oskama orienteeruda

Edasi kestarad oleks võidada valgustuseid kuskures tuuarse jarelallused andmed nii Tuumast j. t.

Kor. Mark

Oleme kaldunud tiumost kõrvale

Kor. Sutter lõpetab kersaliku 22⁰⁰ algas joldistus.

Kersaliku juraataga
Protokoll ja Arhivloppan.

Protokoll.

A. P. S. kõiide ja aruanduste koimkonna kersaliku H. III 22.

Päevanorra:

1. Maapand ja sport - ufaerit kor! Vuff
2. Lätiraianiimisi.

Koosoleku avab kor! Mark. Koosolekut kutsutakse juhata-
ma kor! Paas, protokollijana kor! Reiman.

Referent toob esile rekordspordi münimaid habbu uilge; väidab, et rekordspord jääge, liimameestele, pooldab suusa-
tõuist. See toob inimese loodusele lähemale. Talumees mure-
tegu suuri omast kodust - mitte ärist. Teisele poole
pooldab uf. jälle pallimänge igaruguse muud. lõbustuste
asemele. Kõue kestus 20 min.

Kor! Gerberson võtab sõna väliste uilge kohta, millist ei
sõovita järgmisele referendile esikujuur ritta.

Kor! Mark väidab münimaid eluõnne ja väidetele vastu,
viiab referendile ülduri olevat rahvaõnnejuur saadav.

Kor! Jaanusson leiab, et meist keegi ei oskagi seda
õiget üsti üllt:

Kor! Viira pooldab kodust suusaaluitamist argutait

Kor! Paas tahab näha mõne vastava keernavalduise
algatust vanade tautudele jäädustamises.

Kor! Vuff leiab üstis selle sear, et siin suusata-
tõuise vaid pika päevati.

Kor! Mark sõnab kol väigse sporditõuile, kust võinoid
suuremad hulga osanõta, uis aga panuus
realjuures kol huviseid, kus oleks üstise
kõndmine jii. Arab tautu lõbustuse, mitte
spordi olevat.

Kor! Paas lahutab juhataja kohalt, asemele
asub kor! Jaanusson.

Lätiraianiimisel võitakse sõna kõnneõnne
kohta. Teema jätkamine veel laltisens.

Saanti jääd lastikus and siinim
koraldus. koosoleu lõppes kell 21.30

Juhataja:
Protokollaja: An. Reiman.

Protokoll

H. P. S. kõnele-aruvestuste toimikonna koosolek 11. III-32.
Koosoleku avab toimikonna juhataja Krv. Lepik
koosoleku algus kell 20.30

Päevakord väetamise esitatud küsimuste vastu
ja küsimuste järgmiseks:

1) Aruanne

2) Krv. Reimanni referaat „Kevadisi töid
vihapuu- ja marja aias.“

3) fookusvord asju.

Koosoleku avaja palub koosolekut juhatama
Krv. S. Kõbarseppa ja protokollima Krv. Marja.

Krv. Reimanni näitles teemat 30 min. jooksul
edas järgnesid vaidlused referaadis kohta

Krv. Mõganu. Teema aruandele. Ettekannet
üldiselt rahulab. Olenusvõja eriti rõhutada oluud
hädavajalike töid. Kuidas saab osse märkida?
Vaarikate tegemine on sügise töö — mitte kevade.
Taimel katke võtetest olenusvõja võimud ära jätta
— olenusvõja oluuditele kahjurole rohkem
tähelepanu pöörada. Tõrte kahjurole
kohta — need ei ole küsimused kahjurole.

Krv. Reimanni. Vastab Krv. Mõganule.

Krv. Paas. Ettekannet võmm kohta. Tuleks
kõnet rohkem ettevalmistada. Ettekannet
ka tuelone. Maarikate vastmist olenusvõja
rääkima. Olenusvõja pöörada rääkima — miks aiamajandust
võja arendada.

Krv. Lepik. Paasile täiesti palju. Kõne koostamisel

võhe tähelepanu loomakaitsele oli pühendatud, mis
maa arendade kohta eriti palju pööras. Tuleks arendada
soendada — väga kardetakse — paneb maja päle ma.
Paasimeetrit maasvõja pööraste vahel on palju.
Üleliigne väetisnormide ettevalmistamine.

Krv. Reimanni. Vastab Paasile. Ei lubanud teema
näitade aianuduse tähtsust. Suppamine on raski
puhastatud puude juures kahjurole kahjurole.
Edasvõttas Krv. Reimanni Lepikule. Luges koosoleku
soovit väetisnormid ette.

Krv. Mark. Ettekannet teadusvõja.

Krv. Kõbarsepp. Varem kõneleli, et kõneleli —
sõnu ei oleud oluud. Aruvestustoimikonna eesmärk
kõnet arendada.

Krv. Lepik. Peast kõnelemise eesmärgi üle.
Teadusvõja kõne ei tohigi olla hoogne. Ülesmärkimet
kasutamise ettekannet juures eesmärgi plus, mis
müüakse. Vahelastest saab latti, kui võtta pesit-
mise võime.

Krv. Kõbarsepp. Kõne algus hoogne.

Krv. Lepik. Ohtu on oluud väetisnormide
viigeldamine.

Koosoleku see päevakorra punkt läbi. fookusvõja
punktide all Krv. Lepik soovitas edaspidi valida
ametlikku opant.

koosolek lõppes kell 22.

Kõbarsepp.
Koosoleku juhataja

Protokollaja H. Reimanni

Protokoll

A.P.S-i kõnede arvustuste toimikonna koosolek 8. IV 1933 a.

Päevakorras: ksv! Paasi rf. "Parlamentarismi kriis".

Koosolekut avab toimk. juh. ksv! Lepin. Juhataba kutse-
tunn ksv! Wulff. Kirjutab Protokollija - ksv! Reimaa.

Koosoleku algus: k. 20.25

Referent pooldab parlamendi kriisipöidise aru-
deuti, mil oleks võimalik võime kitsendada ühiskond-
likult omavahelisi suhteid ja rahvaarvutis võime
võime produktiivsemat tööd teha. Ka märgib referent inglise
rahvaarvutist ja selle valimist esmujuliseks kui need on
teiste maade omad. Kõne kestus 30 minutit.

ksv! Wulff. märgib ka meeliga politika toomist A.P.S-i.

ksv! rf. vaidleb sellele vastu.

ksv! Mann. Leiab kõnes ühiskondlikud häid näidiseid.

Ütleb referendi tunnistuste leidnud olevat.

Leiab rf. rahvaarvutis presidendi propaaganda olevat.

Ei poolda presidendi.

ksv! Laast. Ei leia parlam. kriisi põhjusteid. Ka märkis de-
tunn!

ksv! Reimaa. Pooldab valida rahvaarvutis aru-
deuti tegevusvõimeks kodumaa riigikonnas.

ksv! Sein. Leiab, et parlam. kriis on juba vana asi.

ksv! Wulff. Leiab, et parlam. kriis pole valitsuse kriis.

ksv! Wulff. Leiab, et see president on huvitatud erandina poliiti-
kalt või õigusest, erandina võib ka presidendi
oma huvide kaitsjat.

ksv! Mann. Leiab, et parlam. kriis on põhjustatud asjades,
et ühiskond erandina ei saa niipalju kasu, et
oma soove läbi viia.

ksv! Sein. Pooldab, et rahvaarvutis tegelemine rahva-
arvutis. President vaatamata sellele, et see ka riik-
lik ja rahvaarvutis mitte ainult teadus-
teadusest rahvaarvutis ei istu.

Kahtleb, et isikuvahelise juures kaavad erandina. Jäätma-
sed erandina ka isikuvahelise juures. Ka presidentil ei taitse

arja kõigiti parandada.

Ksv! Paas. Seletab, et parlamentarismi kriis minevat ilmselt valitsus-
sidega.

Ksv! Mann. Valitsus ei saavatki andvat seadust.

Ksv! Wulff. Ksv! Paas oleks pidanud seletama, et parlamentaristlik riik ei
ole sobiv

Ksv! Mann. Ütleb, et referendile, et ksv! Paasil polevat isegi aimu militarismi
kriisi mõistest.

(Ksv! Wulff.) Koosolek lõppes k. 22.00

Koosoleku juh. Iller
Protokollija. est. Sufoost.

Protokoll

A.P.S kõnede arvustuste toimikonna koosolek 17. II 1933 a.

Päevakorras:

koosoleku algus 20.15

1. Koosoleku juhataja ja protokollipa valimine
2. 1932 a I sessi tegevuse aruanne
3. Toimikonna juhataja valimine
4. Aruanne f. Kõn kõne:
A.P.S kõnetraditsioonid "
5. Lõbivõetised

Päevakorras võetakse esialgselt vastu. Koosoleku
juhataja valimine est. Kõbarsepp, protokollipais ksv
Molgan. Toimikonna tegevusest annab aru toimikonna
juhataja Kõnides ette 1932 a I sessi tegevusest.

Rahvaarvutis toimikonna juhataja valimine kuni
ksv ksv u tahab suht. siduda aj. tegevusega aja-
pöidusest. Valitakse juhatajaks ksv Molgan, abijuh-
taks ksv Tannebaum kirjut. ksv. A. Tannebaum.

Lõbivõetiste all võetakse sõna:

ksv! Tannebaum: Kõnides on varem kõnede arvustuste toimikonna tegevus

suhtend üldnoorusele, kas nende kohta arvustused teha
sh järeldused tegevus ena vahelisel toimikonna noorusele
sh aga hõlv annab ülevaate maostatud toimikonna töö muudat ja
sihtideid endistel ümberantel.

Koosoleku lõpp kell 21¹⁵

Koosoleku juhataja, P. K. K. K.
Protokolliga J. K. K. K.

Protokoll

A.P.S.: Kõne ja arvustus toome. koosoleku
3. III 33 a.

Koosoleku algus kell 20¹⁵.

Päevakord:

- 1) Kser. K. Lepiku kõne,
- 2) Lähiräärimised

Referent kirjeldas põlvkõne olukorda
seda isik. ühise vaadatluse ja uuejete
põhjal niig ühtlasi selgub, mis seda
parandada.

Lähiräärimiste all võtab sõna

Kser. Kõne. Referent oli põhjalikult ja
hästi käsitatud. Le. ab. isik. ühise ja,
et põlvkõne ise su seles süüdi, et
teine kutses nii vähe kuju peitakse.
Põlvkõne su su laes jäud, miselle
suguse meie riig.

Kser! Paas. Põlvkõne olukord on trag. ja
duskaust olukorrad. Et meie mehed alar-
noolest peitavuna tagasi tulevad, su
trüg. kellest, et meie mehed meie
pole. P. de. ab. et agronomi kutses
peab kujutlema mõjuvama.

on alguaste, et põlvkõne kaasa pääras
tõlgas. Ei ole õylane, et agronomide
pala liig kaitstud su. Tuleks teha. ühise,
konale, agronomi kutses ja põlvkõne
kõrvald sehtes. Agronomi kutses praegu
meie küsimuse si rahvata agronomi.
Kui meie olukorras meie mehed. — Lõuna
ja meie põlvkõne. Praegu alg kohu-
sub ühise. N. b. Tõlvkõne, et Tõlvkõne
kõne su õylus meie ütleb, et Tõlvkõne
süüdi peavad sehtes meie mehed.
Wahelkõne!

Kser! Gerbertson: Kas rahvus ja rahvas
su ühise meie? Kas meie! Paas se.
instruimend koosoleku, meie kõnele,
majandusteade. Paas.

Kser! Paas: Ei ole.
Kser. Gerbertson: Baltimaade tähtsus, meie
maale su vahetuus just geograafi-
lise asendi tõttu.

Kser! Paas: Jätkas meie mõtte juure. Räägitakse
ise; poliit. lepingutest Venie ja Saara
võlde meie meie meie meie. Su ju teat.
riividele poliit. sidemed olukas. Kati ja Tõlvkõne.
sõprussidemeid ühise sa meie meie. Hitleri
poliitika suundub idasse. Saara lastel
su su su kaitse Saara lasteg. Riigi vast-
sus pole seda kontrollitud.

Kser! Kõne. Võtab Kser! Paas. Meie meie
meie meie meie meie meie meie meie
õelda, et meie meie meie meie meie
desertava meie meie meie meie meie
vajab tegevdamist, sellest siis meie meie
praegu rahvuslike propagandime.

Kser! Lepik. Hädavajadus ja lõpuks
su ju alati olud.

Keskusele su üldhoidus ja sellele pole ette-
rättus siseti vastu. Palk on see, et kes-
kusele lõpetajad asuvad peitunalt talu-
taguri.

Kes! Paas. Kes üksi ei aita midagi.

Kes! Kigari. Vähe on kes! Paas, tulevad
tähelepanu rakendus, kes jõe. See
jõe on toonud meid läbi 600 a. aja-
jõest!!!

Ka põlvkondade õpilaskonna, on
liig vähe laaditud, põlvkondade
vastu. Tähti on noorpõlvkonnast, kas-
pata mine suavahe. Iste orgu otse suu-
läbi. On juba sel aastal tänuväärt
täis tektus näit. iluub ju "Kaa-
noored" "Pallumele" kaasa.

Kes! Gerberson. Oleme teinud kõrvaldada
On olud kahtlemata põlvkonda vastas-
se olevad siiski, et põlvkonnast on
alastiunatud ratsaalse tegevuse.
Si saad saad ümber kasvata da vanu
põlvkondi, kes saavad ju sellese kas-
patusel. Kas on aga olud siiski üi-
kumb? Suju iste ümberpöördult. Siiani
on siiski tektus, sest puuduvad kasvatajad.
Põlvkondade. Kas on on annud igasuguse
sõltuvuse. Kuid on oleud nende
sõlt. Kasvatajad on: talu annavad
vähe. Kuid on on parameer, kui tule
põlv kassab juhtuna, siis tulevad põlv-
konnale ka teised apad.

Kes! Paas. Si ole ühendamine, kui midagi
puudutavad poliit. lisi ühismees. On
praegu väga aktuaalne tähta. Kõigest
ühismees. Pakelkõne!

Kes! Toiger. Si ole sõfus, et praegu põlvkonnale

Kutsut alahinnatase. Väidles vastu arv! kes-
prau väidetele.

Kes! Gerberson. Täab näite, arvatavasti põlv-
konnast poliit. na näitest - põlvkonnas-
poda. Põlvkonnast teki. näe annab
agruuonud su viides palgaleude tulle
keskusele, mis võtsid allpool
arvustust. Si on ka kranata oma parte.

Kes! Lepa. Mõned kas. Gerberson mõtetega.
Kuid arvab, et tegele põlvkonnast ei juhi
üiki suju; kalvamine, kui see, kes
istub kantonis. On vähe tegele põlv-
konnale põlvkonnast esaduse.

Kes! Toiger. Arvab, et pea põlvkonnast ei puu-
just alati olla pea siigijakt.

Kes! Paas. On väetud sõna "meie arva-
tagant" liig poliit. lise, mitte.

Läbi rõõmiste all palub arv!
Mõned kande ja arvustis tõnne.
suktes näpunaite aravada.

Kes! Gerberson. Palume taimeri laupida.

Kes! Paas. Peas olema noorvanud grupp
taimeri, kes pakustatud sõda ajeraati
pidama.

Kes! Gerberson. Soovitan oleks arvustada mõnd
ajakirja. Kes! Gerberson soovitan arvu-
stada ajakirja "Kaanee". Teel ettepaneku
järgmises põlvkonnast paluda kes! Kõrva et
reimungeid kaunist.

Kõsolen lõpet selle 22 10.

Kõsolen julataja
Protosoleija
Kõsolen

Protokoll

Kõnede- ja arvestuste toimikonna koosolek 17. III 33.

Päevakord:

1. Vaieldus teemil: Keskpooli reformist ja hariduse korraldusest maal. algat. Krv. Tammela

Krv. Tammela annab ülevaate meie koolialade areemisest - algusest veneajast päele kuni praegus ajani. Edasi käsitleb keskpooli reformi kavasad mis esitatakse senini. Siis käsitleb veel Tehnikumi küsimust. Edasi käsitleb hariduse korraldusest maal.

Krv. Paas - Kätkleb, kas massah üldse veel kokku tulla, kui nii vähe inimesi. Edasi räägib poliitilisest ja "hüüesõnadest". Siis annab sõna maanoorte organiseerimisest.

Krv. Miljan - arvab, et süski massah kokku tulla.

Krv. Tammela - Püüdnud ke maanoorte organiseerimise küsimust.

Krv. Lepik - Pidades, inimesed, ke teemist rääkida.

Krv. Paas - Lubab rääkida ainult rääkimise eesmärgest (Vuit suu kramp?) Edasi loeb ette midagi ajalehest. Edasi räägib distsipliinist ja sotsialismist koolis (Ka ajalehest). Siis loeb ette artikli lõpuni, sest teised pole veel lugenud kommunisti lehte. Kätkleb, kas meil üldse on vaja nii palju haridust. Soovitab arendada ja edendada põllumajandusliku haridust. Edasi räägib väheemurahvaste autonoomia, lüüsi, vabadussõjast. juu. ütleb et ariste palju.

Krv. Lepik - Räägib mõnda, mis ainult teemise puudub.

Krv. Tammela - Räägib ka teemist ja keskpooli

korraldusest.

Krv. Miljan - Pooldab põhjendades 6-kl. algkooli. Edasi käsitleb keskpooli küsimust.

Krv. Tammela - Räägib veel kammii kavast.

Koosolek lõpeb kell 10.30.

Protokollija: E. Lepik

Juhataja: Ants Uuejõe

Protokoll

Kõnede ja arvestuste toimikonna koosolek 24. III 33. kell 20.20

Päevakord:

1. Referaat teemil: "Maanoorte organiseerimise vajadusest" Referent Krv. Paas.
2. Lühirääkimised

Krv. Paas toob ette maanoorte organiseerimisest välismaist ja näitab kui kaugel on jõetud Ameerikas ja Soomes maanoorte organiseerimise alal.

Referent põhjendab organiseerimise vajadust praeguse poliitilise olukorra tõttu. Kõneleja toob ette ka asjatu et ka usuasjad viivad maanoori ebaõigele teele.

Edasi toob referent ette kommunistlikest ideedest loomist Eesti's. Maanoori peaks organiseerima rahvuslikus ja maavaimus, et kommunismi ideedil pinda ei leideks.

Lühirääkimiste all võtavad sõna Krv. Lelaar, Paas, Püüdnud ke maanoorte organiseerimise, Krv. Paas, Paas toob ette maanoorte võtmise Soomes. Paketakse maanoori nõuete põhjal. Jäi koostöö juure. Paketiis maal peaks pöörduma näitaja ja Krv. Paas.

ag. Wout. Võrdle Eesti maa poorte
liikumist teiste maadega ja leras,
et see ei hoopis erinev. Keena
teisel maatulunduse liikumise
/laone/ /korral/ üzi rahade abil,
pa kehtib liikumise alla 20. a. vanas.
Laone, keena, vanadus 13 1/2 a.
Neil autasus ülevaade suurest.
Meil si saadame asi lahvaregi
Meie liikumise kasvatajad ja toidi
proga ja teevad väitumatsid.
Meil si proga organiseerida asoi
ilma et oleks sellest suuri
suunamist teavitada. Meie ag.
muudatuse tulemused arvatakse.
Aut. Põllut. kogu juurde ülevaade
maavõtte ülevaade. Põllut. ülevaade
muudatuse tulemused. Et
aga veel teisi tulemused -
maavõtte liit. Sellel si vda
osaandis üle maa. Me üzi meo-
konadus ja aga palj saab arada
põllut. üle arvatakse. Si pal vda
põllut. sellest. Siis pal maa-
võtte tulemused arvatakse
Peale selle pal ka ülevaade
arvatakse võtte arvatakse. Meil si
sellel tegevus koostööd kui suurel.
Laiendusest. Koostööd. Kõla-
peal arvatakse põllut. ülevaade
muudatuse - ka muudatuse. Põllut.
Siis kogu juurde, si ülevaade maa-
võtte arvatakse, kui suurendada
peenduse si palj ülevaade. Ka on
ülevaade et maavõtte liikumise
sellel ka poliitilise ülevaade?

96
Mr. Kaubakuu: Meie maavõtte liikumise
su liig ülevaade.
Ks. Paas. Põllut. ülevaade siis maa-
võtte liikumise arvatakse, kuid
sellel suurendada, mis saal peat-
sod ja suurendada teost. ülevaade.
Kuid siis siis maa maa teost.
ag. Wout. Ameerika si 4 a. tagasi
Rockefelleri kapital arvatakse
põllut. ülevaade ülevaade
suunamist. Laone palj maa. /ag.
v. Lend; keena ülevaade. De juurde
põllut. Meil si aga selle suurendada
põllut. ülevaade.
ag. Kallenberg. Organiseerimise siis põllut.
teost. Laone suurendada arvatakse
suurendada. Põllut. ülevaade ülevaade
muudatuse, siis pal maa ülevaade
põllut. ülevaade. Jalg, kes maa-
võtte ülevaade, et palj arvatakse, pal
suurendada arvatakse, teha arvatakse
ülevaade. Kui teha arvatakse
suurendada palj maavõtte ülevaade
dama ülevaade, maa ülevaade
ülevaade ka ülevaade. Laone
suurendada siis palj ülevaade.
Arvatakse ülevaade suurendada,
mis ülevaade ülevaade ja juurde.
Teost. Si palj ülevaade ja
siis. Põllut. ülevaade liikumise
Laone suurendada ülevaade, mis
sellel ülevaade.
Ks. Kaubakuu. Teost. ülevaade, et teost.
ülevaade. Kuid teost ülevaade
ülevaade ka ülevaade.
ag. Nõu. Põllut. ülevaade ülevaade

silmaspidada, et arvestamisel
wäta ka referaadi korralduse
külg läbi. Kouamei rana peetus
wäikesed asedeleil tein anda,
sist meide walge korras, laas.
nagu tina stüures tui.

Si tule meutada, et maanorte
lõuenuu loomaga. Si tõi lö-
muu, mille wärsad lütsid
tein. Kui osusid tõi organisats.
pealesandis si, siis stüures,
muu tarsti ei peas olema.

ksr. Paas. vastab agr. Nõue. Ei taktud
referaadi peidutada peenusi.

Lige aluseis kändade kändu
polit. esent seenukand.

agr. Brut. Praegu si agr. kes alges uue
mõtteuue koori külge. 1921 a.
algs wabil korralduse tein.
kandus, kes ju maanorte
organ. esiment wärs eladest
süelut. 1923 a. Saaremaal aut.
Wag, kes koori, mis pole
aluseis si. 6-7a. tagasi korras.
des tein. pälumajand. ühstegele
Wag, mis paar. aasta järele
wärs suri. Si alus koodat
prad. Praegil peab olema korras
juht. Saanud lastaduse, rga
laps saab woadel tui: mees,
mille esit oleme jaksul lastab.

Peb partilise korras - toimans
agr. lõpue referaadi algusega,
mille korras.

agr. Nõu. Lõuastuue peas olema korras
tuleu.

Koosoleu lõpet kell 22.

Koosoleu juhataja: H. Tamme

Protokoll: K. Kõrre

Protokoll

Kõne ja arustuse toimanna
koosoleu 31. märtsil 1933 a. algusega 21²⁰
Tuvil: Mõtteid maanorte organisatsioonidest.
referent ks. Suur.

Algatab ks. Suur, kes toob ette kuuuot
tähtis on organisatsioonid ühisuud, kuuuot
tähtis on riigi organiseerimine. Edasi ligilab
ta organisatsioonid teatavate põhimõtete
järele, liidub eriti noorkoraste organisatsiooni
raatlemisele, tähendades, et õige vara, juba
kuue kuni seitse aastaid noori organiseeritakse.
Kunde seast valitakse vanemad ja nad tööavad
teatava täpsa kava järele. Tähtsaks noor
peab oskama tegeleda töid tegema, nagu tuld
teha, majakust ehitada, süüa ise teha jne.
Kui nägatakse igarugusest tegeledust elust
arundades seega noore vaimlist külge.

Peletatakse esmal koin need mõtted ja
mõtlemise viisid, mis kuidagi võivad olla
kahjulikud noorele rannale inimisele.

Skautlikud organisatsioonid on vanemad kui
meie riik. Meie riigi päevil on skaudid läinud
üle noorkoraste, kaidid - kodu tihardens. See
on siinult uime muutusega - tegu on aga
arenevus edasi õiges, arundatavas, korraldatavas
muinas.

Vanimate jaoks on kilemaalid noorkoraste ühendid.

kui tüübid. Neil on väga mitmekesine töövara. Maal on väga mitmekesine organisatsioon nagu Haridusseltsid, Laulu-Muusika seltsid jne. Praegu on kujunenud põllutöörja algatusel vastav maakomite organisatsioon. See peab olema nii majanduslised ja poliitilised maavaimu ja töökaandja. Ei ole häa kui tekitab maale kaks paralleelorganisatsiooni, kes võivad vahel minna teatud raadest. Seltskondlike organisatsioonide olulisem osa on juhtimine. On tarvis hääd juhti, kes oskab töökorras ja õiglaselt ja kergelt ära jagada oma liikmete vahel. Ka meie peame mõtlema sellele, peame olema valmis ka osama juhi kohale, kui selline on vajadus. Juht ei tohi olla pessimist, sest neudel pole tulevikku organisatsioonide juhtimisel. Juht ei tohi ka rasvadel aegadel meelt heita ja peab olema lootus paremale tulevikku. Lõpetades tähendab, et ühiskondlikud organisatsioonid on olulised, on, ja jäävad ka tulevikus, sest seda võuab meie parem tulevik.

ksv. Paas: Maal on palju organisatsiooni, kuid neil pole häid juhte. Tähendab, et igas väes riigis on ka suus organisatsioonid teinud. Kaoli reformi seob ka ksv. Paas noorte organisatsioonidega. Praeguste majandus ja poliitiliste olude pärast organiseerida noori - kõiki reaalselt ja patriootiliselt mõtlejaid noori. Ka oleks häa kui maal toimuvad ainult üks, kõige rohkem kaks organisatsiooni n. o. 'noorkotrad' ja E.N.U.

ksv. Lülis. Partipoliitiline moodus näitab, et enamus võidab - enamus paneb oma võimu maksma. See toimub ka meie poliitilises elus nii. Rõhustab eriti partipoliitilist võitlust eriti praegusel silmapilgul

maa ja linna vahel. ksv. Miltjan. Idealism on eluvõrras asi, tunne on regenereerunud. Mida rohkem on ta süvenenud oma põhi alusesse seda rohkem tuleks võit ta saavutada. Meie maa on meil põhi aluses, sest meie maa ise loom on niisugune ja, et meil jette kümmeid viis protsenti rahvast elab maal, seetõttu ei ole põllutööst.

ksv. Paas. Elu võitlus jääb ja ülikooleis õppida võib. lõpetab olude suunil.

ksv. Laru. Ei ole häa kui poliitilistel teotsemistel minnasse väga teravaine vastuoludesse. Ei ole häa, et praegu süvendatakse teravusi kaks rühma rühmituse vahel. Tähendab, et väga hästi ja ilusasti on skandid omavahel läbi saanud olgu see juust või sarslane - kõik üle maa skandid on sõbrad. Nii ei tohi ka noorte vahel olla, et maa ja linna noor elanik vihas ja piinavad teineteisele vastu kulvada.

ksv. Miltjan. Humanism on meie praegu võrra näitab Mussolini ei tunnustanud humanismust ja lõi tugeva riigi võrra.

ksv. Lülis: See ei ole häa riigi kodanik, kes armestab oma riiki ja rahvast sellepärast, et temalt midagi saada. Tunde ja mõistuse vahel on raske vahet teha - tunne võib väga valesse.

ksv. Paas: Rahvast tuleb propageerida.

ksv. Kõbasõpp: Toob ette, et koosoleku korraldada siin vastas meie kodukorras. Et meil on teinud elukutselisi poliitiliste sündmuste rääkijaid. Tuleb arvestada vormilisi nüüjega.

ksv. Paas. Et meie ajakirjandus kühiseb poliitikast, siis võime ka APSis rääkida poliitikast.

Koosolek lõpetab kl. 22.15
Koosoleku juhataja: *[Signature]*
Pöörakallija: *[Signature]*

maas tegevuse vestas seaduse

ksv! Sagon komis. faks. et meil ole elu võlts meil
erole jändmea nel arenda is maa eumant
vile hõnata meil teatelo oppede.

ksv! Kump istub et ksv! Sagon et kumme maa olud

ksv! Sagon vestas kome korra kohta.

ksv! Sagon komis. kas on mõtet koma mada korra
de loomud vti sless parum vanetalude
korvaldamine, meil loharakelpuajatele aie vtiie

ksv! Järbum kurdas vtiie talu vtiie raudel.

ksv! Sagon arend et su vtiie meil R

ksv! Järbum su et ole asundamine meil talude
vtiie vtiie sissu munitamine. Meil poolutvõ meil
viti 1) ajaloolane 2) loodus lootes eeldustest
meil et jõeaj, mi kangeli kvi lollend vtiie
15a. et vtiie maareform on a munitamine

ksv! Mõlgi et referaadis vtiie esundamine laald.

propaganda meil tegevuse munitamine

ksv! Järbum meil mõtled arend lozul kvi et
koma era omandust et omade vtiie munita
europel vtiie raudel era omandusele. Kooldab
naba arengut etab vtiie vtiie sissu.

ksv! Atepe meil et sa vtiie puhtal kujul era-
omandusele. kvi vtiie vtiie maareform
loharakelpuajatele munita. Tarn vtiie
koma vtiie lõpp

koosoleku: kharaga

~~akt vtiie~~

parto kvi et kvi vtiie munita

1936. a. II semester.

Protokoll #1. 24. X 1936. kell 19.00

Päevakord:

1. Koosoleku juhatusel valimine.
2. Ksv! E. Kurse referaat "Kasvivate vtiie
vitiandevd."
3. Koosolekul vtiie kviie vtiie ja
kviie vtiie.

1. Koosoleku arend toimkonna juhataja ksv.
E. Kuris. Koosoleku juhatajaks valitakse vtiie
kviie ksv! Jaanson, protokolli ksv. Tamers.
2. Järgneb ksv! Kurse referaat, mis osutub vtiie
vitiie ja kviie koosoleku vtiie vtiie
vitiie. Referaat on oma sisulise külje kviie ka
kompositsiooni poolest korraldane. Arvestatare-
se referaadis esinemist ja vtiie vtiie vtiie
se, et referaat on esinenud vtiie: solidsest ja
on olud auditooriumi suhtes vtiie korraldane.
Kasvivate hulgest on vtiie vtiie vtiie,
vitiie, et referaat on puudustavud vtiie
pead, on olud kviie vtiie vtiie ja, kviie
vitiie vtiie ei vtiie vtiie vtiie ja vtiie
enam vtiie korraldane vtiie.

Vtiie ja vtiie vtiie vtiie referaadis
sissu vtiie. Vtiie: kasvivate on ksv! kviie,
et kviie vtiie vtiie vtiie vtiie vtiie
vitiie. Vtiie, aspa vtiie: kviie: vtiie,
kviie vtiie vtiie vtiie vtiie ja vtiie meil
vitiie vtiie vtiie vtiie: endisele vtiie.
3. Viimase vtiie on päevakorras toimkonna
juhatusel vtiie vtiie ksv! vtiie vtiie
vitiie vtiie vtiie. Kandidaatideks on ksv! vtiie
kviie ja ksv. J. vtiie. Hviie vtiie
vitiie vtiie vtiie vtiie vtiie.

heko ksv. I. Proun.

Lõpuks arvustatakse koosoleku juhatajat
ksv. Jätksoni ja leitakse, et ta ei ole
"oma kutse võrgusel".

Koosolek lõpeb kell 21.⁰⁰

Koosoleku juhataja:

Protokolliga: H. Kamers.

Protokoll #3. 19. XI 36 kell 19.15.

Kavas:

1. Koosoleku juhataja valimine
2. Ksv. Kaldmaa referaat: „Hüpnos ja selle nähted.“
3. Lahirääkimisi.

Koosoleku avab ksv. Kuris, lugedes ette päeva-
konna, mis võetakse ühel kaatel vastu. Asepäevakonna
punktina koosoleku juhataja kandidaatiks es-
seatakse üles ksv. Kuris ja ksv. Ritis. Ksv. Ritis
loobub oma kandidatuurist ja ühel kaatel vali-
takse koosoleku juhatajaks ksv. Kuris.
Koosoleku protokolliga es võetakse ühel kaatel ksv.
Kamers.

Järgmise päevakorrapunktina ksv. Kaldmaa
referaadid hüpnosist ja selle nähtest. Kõneleja
kannab heas ja temperamendiga kõnes ette
umbes 1 tunni pikkuse referaadi. Kõne on hu-
vitav sisult ja ladus keelelt.

Järgmise päevakorra punktina on lahiraakimised.
Ike rääbib sõna ksv. Sverdlov, väites vastu ksv. Kald-
maale, et hüpnos pole väga rona. Nähted
põhjenevad ainult autosugestioonile. Val vaidleb
ksv. Sverdlov vastu ksv. Kaldmaale, öeldes, et
referant olla väga palju segi ajanud hüpnos-
i ja autosugestiooni. Üldse ksv. Sverdlovi
sõnavõtt jätab äärmiselt aspatundja ilme, mis
araldub kohutavalt pinas sõnavõtt ja
targus väiteis.

Ksv. Hirvelsaare küsimus ksv. Sverdlovi le hüpnos: ja
autosugestiooni kohta, millele annab vastuse
Sverdlov.

Ksv. Osolov esineb targa putuga sugestiooni ja
autosugestiooni kohta, millest võimatu
on aspatundmatul inimesel omm saada.

Ksv. Rivi soovib lasta end suguerida, et ta püsivamalt tööle tuleks.

Ksv. Tammemägi esineb jällegi tahtsa juhataja.

Järgmisena võtab sõna referent ja vastab kõigile küsimustele järgimooda. Linnu ülesandega, mis on äärmiselt temperamentne ja väga huvitav. Märkimisväärne on ksv. Kaldmaa ~~oma~~ väidetud kaitsmine ja nende põhjendamise.

Ksv. Sverdlow võtab sõna, mis ühendab jätab targa mulje, asfaturolmatu võimsa aega öeldes, et ta teeb rahvale nalja.

Uldiselt hakkab koosolek lõbusaks ja „huvitavaks“ kujunema.

Koosoleku juhataja muutub terviduse järgi väga aktiivseks.

Referent teeb teatavaks, et vaidlused jätkuvad ksv. Sverdlowiga samal teemal kodus.

Ksv. Kuris võtab sõna referendi esinemise kohta ja leiab, et väljendeid on olnud liiga meelakaid, kuid üldine arvamuse referendi esinemise kohta on hea.

Ksv. Tamers arvestab järgmisena koosoleku juhatajat, ja leiab, et juhatajanna on jätnud liiga tahtsa mulje ja oleks olnud suurema auditooriumi suhtes sobivam. Ksv. Kuris nõustub ettepoolel väidetega ja leiab, et tal neid riigi esineb.

Vaidlus jätkub ksv. Kaldmaa ja ksv. Sverdlow'i vahel esialgu veel Apoi nimes.

Koosolek mis oli ühe tundemise, lõpetab kell 21:45

Koosoleku juhataja: H. Tamers.
Protokolliga: H. Tamers.

102
I SEM. 1937.

Protokoll №4 10 veebi. 1937 kell 22:00

Kavas:

Eelolevaks semestriks juhatus valimine.

Juhataja kandidaadiks seatakse ksv. Tamm. Teisi kandidaate ei seatata ja ühel hääl valitakse ksv. Tamm toimuma juhatajaks.

Juhataja abiiks seatakse ainsa kandidaadina ülesse ksv. Rivi, kes valitakse oma koha ühel hääl.

Sekretäriks ainsa kandidaadina kandideerib ksv. H. Kutti, kelle kandidatuur läheb läbi ühel hääl.

Koosolekut juhatab ksv. Kuris
allkiri:

Protokollis H. Tamers.

Protokoll №5.

Referaatõhtu leiab aset 19. veebi. 37. kell 20:00

Päevakord:

1. koosoleku juhatus valimine.
2. ksv. E. Kuris'e referaat „On meil palju noorsoo organisatsioone?“
3. Lähirääkimisi.

Juhatama asub ksv. K. Tamm, protokollis ksv. H. Kutti.

Referaadi ajal ksv. Kaldmaa, küsib referendilt, et kas pool asub edel, millele kõik koosolejad käsuvad ühiselt vastata, kuid ühiselt lõppotsusele referaadiga kooskõlas ei jätta.

Lühidalt referaadis avaldunud järgmised mõtted: organisatsioon praegusel kujul liiga

palju. Tulen koondada, kuid nii, et
valik jääs. Liikumise põhjuseks peaks meie
noorsooorganisatsioonidest paljud viieks
on just oskuslike juhtide puudumine.
Tulen liita samu sihte taotlevad organi-
satsioonid, liita näiteks skandid noorkot-
kaste fuure, või mõlemad likvideerida ja
asutada uus noorkotkaste organisatsioon.
Kui, nagu näit. Tuletoorjanoored "pole
üldse mõtet asutada. Linnades, kus noori
rohkem noori, võiks jääda pärima mitte
rohkem kui 4 organisatsiooni: H. E. N. H., noor-
kotsad ja kodutütred, kristlikud noorte-
naste ja -miste ühingud. Maal ei tohtuks olla üle
3-me organisatsiooni, just liikmete puudusel.
Liikmete arvu vähenus on tingit. osalt just süs-
teemi puudusest organisatsiooni töös. Igal org.
peaks olema põhikiri juriidilise alusena. Maale
jääs: noorkotkad, kodutütred ja maanoorte-
ringid, sel alusel peaks need org. olema teo-
melised.

3. Tehakse ettepanek läbirääkimisi pidada "kodu-
selt" s.t. laua ümber istudes.

ksv. Mikkelsoor küsib seltsust, kas skandid või
noorkotkad on maal võraks jäävad ja
miks?

ksv. Kuris vastab, et just skandid on vähepopulaar-
sed, sellep. et nende juhid pole erilist
tähelepanu pööranud maanoortele. Noor-
kotskaste org. on rohkem tähelepanu pööra-
nud maanoortele.

ksv. Kaldma leiab, et töö on laialivalguv ja ei
vasta teemale. Palju väiteid jai tõestamata.
Kui on meie noortele vaja erilist just
raudset tahet ja närve, võiks apada läbi
"päris härikuude isikutena.

ksv. Kuris väidab, et küsimus peaks siiski vasta-
tud olema, tundes et, millised org. võiks
jääda pärima. Raudset tahet ja terasest närve
tingit tänapäeva "sojakultuur".

ksv. Kaldma: referaadis pole näidatud mis tähendab
raudse tahet ja terasest närvid. Meil pole
vaja jälgiida Nõuk. Venet või Saksamaad, üles
kruvies neid omadusi.

ksv. Kuris: kindlat raime ja isamaa armastust tuleb
siiski suurendada, kuna meie noorsoos aval-
dub teatar tõttus.

ksv. Kaldma: skautidele, kui vanemale org. Tulen anda tege-
vusvabadus ja kui koondada, siis liites
noorkotkaid skautidega ja mitte vastupidis.

ksv. Kuris: noorkotkad tekkivad just eestlasliku foori
tagajärjel, kuna skandid ei võtnud kaitseliidu
vastavast ettepanekut vastu.

ksv. Mammus: Tulen näakida ka naiste organiseerimi-
sest.

ksv. Kuris: sel pole mõtet, kuna nende kohta võiks näa-
kida isubiselt sama, ainult pässide aseme-
le aruroid kultid.

ksv. Mikkelsoor: kas ei võiks siiski Nõuk. Vene noorsoo
organisatsioonidest mõninguid ümrikaspe
meilgi karut.

ksv. Kuris: kahtlus ei tea selust midagi lähemalt ja
ei saa ^{selles} seda ka soovitada, kuid lubab
seda küsimust lähemalt uurida.

ksv. Mammus teeb ettepaneku koosoleku lõpetamiseks, ku-
na paljud ksv. ksv. olla nälfased ja ksv.
beesment sõita õõsel ära.

koosoleku siit ei lõpe ja ari lähemalt omavaheli-
suss jutuajamiseks mida raski proko lliida.

koosoleku juhata. lõpetat koosoleku ja ksv.
beesment kinnitab seda äratuskella helinaga.

ksv. Tamm: referaat üldiselt hea, nii ettekanalilt

kuu teema käsitlusest.

färgmisel koosolekul soovita lause pidada
improptokõneid.

ksv! Kaldma: iga ksv. peaks pidama vähemalt ühe
referaadi.

Koosolek lõpet kell 21.45

Juhataja Kaur.

Protokollija: H. Kutts.

Protokoll № 6.

Rõnede - ja auvustuskomitee koosolek 06 det.

1939. a. kell 20²⁰,

päevakorraga:

1. koosoleku rakendamise
2. mõttevahetusi tegevuskava üle
- 3.) valimisi
4. läbisääkumisi.

Koosoleku juhatajaks valitakse ksv! E. Kuris ja
protokolliaks E. Kaarup.

Teine päevakorra punkt all annab ksv! Kuris
lühikese ulovaate komisiooni tööst ja tähtsuse üle
kõne suurendada komisiooni juhatajast kolmelt
lühemelt neljale, mis näetakse ka vastu ühel häälel.

3.) Juhatare valimisel säätakse kandidaatideks
esimehe kohale ksv! Kuris kes ka valitakse sellele kohale
ühel häälel.

Abijuhatajaks valitakse ühel häälel ksv! Tohver.

sekretäri kandidaatideks esitatakse ksv! Karulson
ja abiks ksv! Vahtras, kes mõlemad lähevad läbi ühel
juhatare kandidaatideks valitakse ksv! Tallo ja ksv! Saarjäni.
häälel.

Koosolek eks est kell 20⁴⁰

Koosoleku juhataja:

Protokollimees: E. Kaarup.

KOOLI,
KONTORI,
TARBETE
ALBUMITE
& KIRJA
UMBRIKUTE VABRIK

^{A/S}
H-TONISSON & K^o

TARTUS

VABRIK, KONTOR, LADU:
KALAMEHE UUL. 32-40
KAUPLUS: SUUR TURG 14

ETTEVÔTE
ASUTATUD
1.9.0.8

KOOLI,
KONTORI,
TARBETE
ALBUMITE
& KIRJA
UMBRIKUTE VABRIK

^{A/S}
H-TONISSON & K^o

TARTUS

VABRIK, KONTOR, LADU:
KALAMEHE UUL. 32-40
KAUPLUS: SUUR TURG 14

ETTEVÔTE
ASUTATUD
1.9.0.8

